

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

POPAM 2014-2020

SUSTINE ÎNȚIATIVA TA!

DIRECȚIA GENERALĂ PESCUIT -
AUTORITATEA DE MANAGEMENT
PENTRU POPAM
Bd. Carol I nr 2-4, sector 3
București, cod poștal 030163

DATE DE CONTACT
T +40(21) 307 8588
F +40(21) 307 8554
www.madr.ro

Programul pentru Acvacultură și Pescuit 2021-2027

- draft iunie 2022 -

CCI	
Titlul în limba engleză	Aquaculture and Fisheries Programme
Titlul în limba națională	Programul pentru Acvacultură și Pescuit
Versiune	
Primul an	
Ultimul an	
Eligibil de la	01.01.2021
Eligibil până la	31.12.2029
Numărul deciziei Comisiei	
Data deciziei Comisiei	
Numărul deciziei statului membru de modificare	
Data intrării în vigoare a deciziei statului membru de modificare	
Transfer	NU
Fond	FEAMPA

1. Strategia programului: principalele probleme de dezvoltare și măsuri de politică adoptate

Programul pentru Acvacultură și Pescuit (PAP) asigură principalul sprijin financiar pentru dezvoltarea sectorului pescăresc din România în perioada de programare 2021-2027. Obiectivele strategice ale PAP urmăresc asigurarea condițiilor pentru implementarea Politicii Comune de

Pescuit (PCP) în România, cu luarea în considerare a Strategiei 2030 a Comisiei Generale pentru pescuit în Marea Mediterană (GFCM).

Intervențiile PAP sunt determinate de nevoile identificate în analiza SWOT, corelate cu politicile specifice sau transectoriale la nivelul UE, în special: Pactul Verde European (PVE), Strategia UE pentru biodiversitate pentru 2030 (BDV), Strategia de la fermă la consumator (Farm to fork - F2F), și cu obiectivele Planului Strategic Național Multianual privind Acvacultura (PSNMA).

Sunt avute în vedere și scopurile Strategiei europene pentru materialele plastice într-o economie circulară (RDMP).

Strategia de implementare a PAP urmărește să contribuie la:

- dezvoltarea unui pescuit comercial durabil marin și în apele interioare;*
- o acvacultură durabilă și competitivă, care să folosească eficient resursele disponibile;*
- organizarea pieței pescărești, inclusiv la consolidarea organizațiilor pescărești și la sprijinirea lanțului scurt de comercializare;*
- dezvoltarea zonelor pescărești, punând în valoare oportunitățile oferite de economia albastră durabilă.*

Sprijinul acordat prin PAP are în vedere disfuncționalitățile pieței pescărești, nevoile de investiții pentru dezvoltarea acestora care pot fi sprijinite prin Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură (FEAMPA) și complementaritatea programului cu alte forme de sprijin.

Disfuncționalitățile pieței pescărești

- 1. Producătorii din sectorul pescăresc nu acoperă consumul la nivel național.*
- 2. Pescarii întâmpină probleme în a desface produsele, în ritmul solicitat de piață și cu asigurarea de venituri mai ridicate. Principala problemă o constituie imposibilitatea asigurării unui flux continuu în aprovizionarea pieței, cu consecințe în desfacerea cu întârziere a peștelui și în scăderea valorii sale.*
- 3. Organizarea producătorilor din sectorul pescăresc este deficitară. Deși sunt înființate mai multe organizații de producători, acestea au o insuficientă capacitate financiară și organizatorică pentru a deveni poli de atracție pentru toți producătorii din sector și astfel, actori importanți pe piața produselor de pescuit și acvacultură, în contextul unor politici inconsistente de susținere a organizațiilor de producători.*
- 4. Epidemia de Covid-19 a afectat întregul sector pescăresc, determinând încetarea sau reducerea activității producătorilor. Disfuncționalitățile sistemice care afectează piața pescărească, cauzate de această epidemie sau de alți factori cu efecte similare, au efecte imposibil de estimat.*

Nevoile de investiții

- 1. Infrastructură pescărească*

În perioada de consultare a elaborării PAP, partenerii din sector au solicitat continuarea sprijinirii intervențiilor pentru modernizarea și extinderea infrastructurii pescărești. Pentru a asigura premisele implementării acestor intervenții, la elaborarea PAP au fost avute în vedere solicitările din partea partenerilor sectoriali pentru care regimul juridic este clarificat. Portul Midia este multifuncțional, deservind inclusiv activități pescărești, iar modernizarea sa a reprezentat o preocupare constantă. În acest sens, a fost realizat un plan de implementare, dar, având în vedere,

pe de o parte, faptul că există riscuri de prelungire a acestei perioade de implementare, mai ales în contextul epidemiei de Covid -19, care să ducă la finalizarea proiectului după anul 2023, iar, pe de altă parte, faptul că perioada de programare 2021-2027 oferă un orizont de timp mai adecvat, modernizarea portului de la Midia se face cu sprijin din PAP 2021-2027. Investițiile realizate astfel, completate cu cele pentru construirea sau modernizarea de adăposturi pescărești, puncte de debarcare sau centre de primă vânzare, sunt de natură să faciliteze:

- debarcarea și pregătirea pentru plasare pe piață a capturilor din pescuitul marin și din apele interioare în condiții de menținere a calității produselor și de asigurare a durabilității acestor procese, contribuind astfel la stimularea comerțului cu produse pescărești, în cadrul eforturilor de asigurare a securității alimentare, conform cu F2F;
- debarcarea capturilor nedorite, pentru a contribui la respectarea obligației de eliminare a aruncărilor înapoi în mare și utilizarea acestor capturi în alte scopuri decât consumul uman, pentru a contribui la limitarea impactului pescuitului asupra biodiversității, în concordanță cu BDV;
- preluarea deșeurilor marine, pentru a limita poluarea, inclusiv cu plastic, a mediului marin, în cadrul RDMP;
- asigurarea unui control mai eficient al activităților de pescuit și sprijinirea activităților de colectare de date, contribuind la implementarea normelor PCP și durabilitatea pescuitului.

2. Modernizarea ambarcațiunilor aparținând micului pescuit costier și pentru nave de pescuit Întrucât condițiile de acordare a sprijinului financiar prin FEAMPA sunt mai avantajoase, în special pentru micul pescuit costier, există premisele ca intervenția privind modernizarea ambarcațiunilor să fie accesată, contribuind la creșterea profitabilității flotei și reducerea impactului activităților de pescuit asupra mediului, în concordanță cu prevederile PVE, PCP și cu angajamentele Strategiei 2030 a GFCM. Se facilitează creșterea siguranței și securității la bord și păstrarea calității capturii. Dotarea ambarcațiunilor și navelor de pescuit cu unelte de pescuit mai selective contribuie, pe de o parte, la reducerea capturilor nedorite, a celor accidentale, a aruncărilor înapoi în mare și a mortalității stocurilor. Uneltele de pescuit noi, mai prietenoase cu mediul, care să le înlocuiască pe cele vechi, contribuie la reducerea riscului apariției uneltelor pierdute sau abandonate și de poluare cu plastic. Astfel, PAP contribuie la eforturile de implementare a BDV și RDMP.

Aceste intervenții duc la atingerea OS 1.1.1.

3. Compensarea pescarilor afectați de încetarea temporară a activităților de pescuit Pescarii au în mod curent venituri reduse din activitatea de pescuit, fiind necesar ca, în perioadele în care pescuitul comercial este interzis, să fie sprijiniți financiar pentru a evita abandonarea ocupației de pescar, asigurându-se astfel condiții minime pentru continuarea activității pescărești.

Această intervenție duce la atingerea OS 1.3.

4. Control și colectare date

Sprijinirea controlului activităților de pescuit și colectării de date privind sectorul pescăresc va facilita aplicarea PCP în România. Se evită depășirea producției maxime durabile (MSY), contribuind la restaurarea ecosistemelor marine, prevăzută de BDV.

Digitalizarea trebuie să crească eficiența activităților de control asupra flotei de mic pescuit costier, inclusiv a obligației de debarcare și asupra pescuitului recreativ. Introducerea sistemelor

electronice de marcare a produselor din pescuit este de natură a eficientiza trasabilitatea acestora și de a combate mai eficient pescuitul ilegal, nedeclarat și nereglementat (INN). Sprijinirea implementării prevederilor privind controlul produselor pescărești contribuie la trasabilitatea acestor produse, inclusiv la implementarea F2F.

România are în vedere îmbunătățirea cadrului juridic pentru un control mai eficient. Programul național de colectare de date (PNCD) va prezenta datele din sectoarele pescuitului, acvaculturii și al procesării produselor pescărești și comercializării peștelui și produselor pescărești și tendințele privind dezvoltarea acestui sector din România, în conformitate cu prevederile regulamentelor, deciziilor și ghidurilor UE aplicabile. Rezultatele programului vor contribui la implementarea obiectivelor strategice pentru dezvoltarea politicii sectoriale în conformitate cu Strategia națională a României în sectorul pescăresc și la implementarea PCP. În vederea îmbunătățirii sistemului de colectare date, PAP sprijină implementarea PNCD și creșterea capacității administrative a ANPA prin dezvoltarea (actualizarea) bazei de date centralizate și instruirea și perfecționarea personalului implicat în colectarea, gestionarea și analiza datelor..

Sprijinul acordat continuă dezvoltarea colectării de date suținute prin FEPAM.

Această intervenție duce la atingerea OS 1.4.

5. Îmbunătățirea stării stocurilor de la Marea Neagră

Starea precară a unor stocuri marine pune în pericol durabilitatea pescuitului comercial și echilibrul ecologic al ecosistemului marin. La atingerea stării bune a stocurilor poate contribui consolidarea rețelei de arii marine protejate, care asigură condițiile de viață necesare speciilor de pești și celorlalte componente ale ecosistemelor marine. Intervenția PAP contribuie la BDV și la implementarea măsurilor de conservare prevăzute de PCP și de angajamentele GFCM.

6. Combaterea poluării cu deșeuri, în special din plastic

Deși nu există date exhaustive despre poluarea cu deșeuri a Mării Negre, sunt suficiente raportări și dovezi empirice despre existența acestora. Pentru a limita impactul deșeurilor, în special a celor din plastic, asupra biodiversității este necesară o activitate coerentă de identificare, colectare și gestionare a acestor deșeuri. În vederea unei acoperiri geografice mai mari, această activitate ar trebui desfășurată atât centralizat, în cadrul OS 1.6, cât și local, prin intermediul strategiilor de dezvoltare locală (SDL), acolo unde este cazul. Colectarea deșeurilor în general, și a celor marine în special, se va face de către o entitate publică sau privată care să asigure că deșeurile sunt identificate, colectate și predate/gestionate în mod corespunzător, conform actelor normative în vigoare.

Aceste intervenții duc la atingerea OS 1.6 și OS 3.1 și contribuie la obiectivele BDV și RDMP.

În cadrul Priorității 1, proprietarii/ operatorii/ pescarii aparținând micului pescuit costier sunt favorizați la finanțare, în vederea sprijinirii durabilității acestei categorii de flotă. Astfel, pentru a avea garanția obținerii sprijinului PAP, prin apelurile destinate operatorilor din pescuit se stabilește un procent alocat prioritar micului pescuit costier.

7. Infrastructura de acvacultură durabilă

Pentru acoperirea cererii de specii cultivate în România și maximizarea potențialului de producție, inclusiv din maricultură, este necesară sprijinirea creșterii și diversificării producției, mai ales cu

specii din ihtiofauna locală. În vederea creșterii eficienței activității, a îmbunătățirii condițiilor de muncă și a limitării impactului de mediu, este necesară modernizarea unităților de acvacultură. Astfel, PAP contribuie la F2F. În special în cazul sistemelor recirculante, este sprijinită tranziția către practici durabile. Pentru promovarea competitivității operatorilor din acvacultură, PAP trebuie să susțină și serviciile de mediu ale ecosistemelor acvatice aduse de anumite tipuri de acvacultură, contribuind astfel și la sprijinirea obiectivelor BDV. PAP susține durabilitatea sectorului, favorizând investițiile care sunt eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor, au un impact redus asupra mediului, aduc beneficii sociale sau realizează produse ecologice. Totodată, investițiile trebuie să favorizeze reziliența operatorilor și crearea și consolidarea lanțului alimentar scurt, care să răspundă cerinței F2F privind asigurarea unei producții alimentare durabile. Criteriile de selecție pentru proiectele ce vizează acvacultura trebuie să reflecte aspectele menționate mai sus.

Această intervenție duce la atingerea OS 2.1.

8. Instruirea pentru angajații din sectorul pescăresc

Lipsa de personal cu calificare medie poate fi diminuată prin sprijinirea derulării unor cursuri de instruire, recalificare sau perfecționare pentru pescari, acvacultori și procesatori. Aceste cursuri au menirea atât de a întări capacitatea operațională a actorilor din pescuit și din acvacultură, cât și de a facilita înțelegerea modului cum se elaborează și implementează proiectele finanțate prin PAP. Cursurile de instruire trebuie să includă și elemente privind reducerea pierderilor și a risipei de alimente, după cum prevede inclusiv F2F și elemente privind protejarea și conservarea biodiversității, pentru a răspunde inclusiv la obiectivul de îmbunătățire a cunoașterii, educației și calificărilor, prevăzut de către BDV. Instruirea pentru acvacultori este asigurată în cadrul OS 2.1, iar pentru pescari, acvacultori și procesatori poate fi inclusă, în mod complementar, în SDL din cadrul OS 3.1.

9. Cercetarea-inovarea aplicată în sectorul pescăresc

Activitatea de cercetare-inovare poate contribui, atât la transferul tehnologic și de know-how care să ducă la performanțe superioare din punct de vedere economic și de mediu, cât și la fundamentarea deciziilor de politici publice în sector. Sunt astfel posibile dezvoltarea de produse noi și adaptarea produselor și tehnologiei existente la schimbările climatice, astfel încât lanțul alimentar scurt de produse pescărești să se consolideze și să fie rezilient, în acord cu F2F și BDV. Prin cercetare-inovare pot fi identificate soluții privind decuplarea creșterii economice de creșterea resurselor utilizate, în conformitate cu obiectivele PVE. Se facilitează dialogul și parteneriatele între producători și cercetători în scopul obținerii de rezultate cu aplicabilitate practică.

În plus, sunt sprijinite operațiuni inovatoare, care au în vedere transferul de know-how la nivel tehnologic și al echipamentelor, cu scopul de a contribui la reziliența, tranziția digitală, tranziția verde și creșterea valorii adăugate în sectorul pescăresc. Aceste operațiuni sunt implementate de către sau în colaborare cu organisme științifice sau tehnice recunoscute.

Această intervenție duce la atingerea OS 2.1. Toate intervențiile care contribuie la atingerea acestui obiectiv specific sunt în concordanță cu PSNMA, care este elaborat în baza Orientărilor strategice pentru acvacultură 2021-2030.

10. Procesare

În întâmpinarea cererii în creștere de produse prelucrate din pește, se stimulează investițiile în procesare/ prelucrare, asigurându-se premisele pentru o valoare adăugată crescută a produselor pescărești. Criteriile selecție pentru proiectele ce vizează procesarea trebuie să reflecte aspectele menționate în cazul infrastructurii de acvacultură durabilă, după caz.

Această intervenție duce la atingerea OS 2.2.

11. Comercializare

Pentru canale de distribuție sigure, este necesară sprijinirea comercializării peștelui și produselor din pește, inclusiv a celor gata de consum și/sau gătite. Înființarea unor asociații de tip cooperatist și eficientizarea lanțului scurt alimentar, de aprovizionare, sunt de natură a asigura venituri constante și sigure pentru producători și un flux stabil de pește și produse din pește pentru consumatori. Sunt susținute astfel și dezideratele F2F privind lanțul alimentar care funcționează pentru consumatori, producători, climă și mediu.

PAP promovează comerțul electronic și vânzarea directă pentru peștele și produsele din pescuit și din acvacultură, care să atragă avantaje competitive pentru sector.

Această intervenție duce la atingerea OS 2.2.

12. Promovarea consumului pește

În corelare cu intervențiile care au ca scop creșterea producției și sprijinirea comercializării, este necesară promovarea unei campanii naționale privind avantajele consumului de pește care să crească gradul de informare a consumatorilor și non-consumatorilor asupra practicilor tehnologice, siguranței alimentare, beneficiilor alimentației sănătoase, impactului asupra mediului și rolului activităților pescărești în societate. PAP contribuie astfel la promovarea unui consum alimentar durabil și facilitarea trecerii la o alimentație sănătoasă în conformitate cu F2F, precum și la conștientizarea publicului cu privire la durabilitatea anumitor activități de acvacultură, a recoltării fructelor de mare și la impactul pescuitului INN. Această campanie trebuie coroborată cu campaniile la nivelul UE.

Această intervenție duce la atingerea OS 2.2.

13. Organizarea producătorilor din sector

Fragmentarea producătorilor din sectorul de pescuit și acvacultură constituie un obstacol în ceea ce privește, pe de o parte, dialogul social și governanța sectorului și, pe de altă parte, integrarea într-un lanț alimentar durabil, care să le ofere un acces mai sigur și mai profitabil pe piața pescărească. Sprijinirea unei organizări cât mai eficiente, inclusiv de tip cooperatist, a producătorilor poate duce la reziliența și consolidarea poziției acestora în lanțul alimentar durabil și contribuie la obiectivele F2F.

Sprijinul PAP este asigurat în cadrul OS 2.2, dar poate fi inclus în mod complementar în SDL din cadrul OS 3.1.

14. Operatorii din sectorul pescăresc trebuie sprijiniți cu intervenții prompte în situația în care piața pescărească este afectată de disfuncționalități sistemice precum sunt cele provocate de epidemia de Covid-19 sau alte cauze care duc la încetarea activității sau reducerea semnificativă a vânzărilor.

Această intervenție duce la atingerea OS 2.2.

15. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC)

SDL constituie instrumente cu un grad mare de relevanță pentru a facilita dezvoltarea comunităților pescărești (în care se practică pescuitul și/sau acvacultura), oferind posibilitatea de diversificare a activităților din sectorul de pescuit și acvacultură și de obținere a unor venituri suplimentare în contextul riscurilor legate de schimbările climatice și de scăderea stocurilor de pește. Diversificarea activităților pescarilor este de natură a scădea presiunea pe resursa halieutică și poate contribui astfel la eforturile de protejare a biodiversității. DLRC din zonele pescărești permite accesul la FEAMPA pentru unele categorii de beneficiari care altfel nu ar avea acces la finanțare. Față de perioada de programare precedentă, intervențiile PAP se vor concentra mai mult pe activitățile pescarilor, acvaculturilor, familiilor lor și pe aspecte privind biodiversitatea. SDL ar trebui să adreseze și aspecte privind instruirea profesională, organizarea producătorilor din sectorul de pescuit și acvacultură și poluarea (deșeuri, unelte de pescuit pierdute sau abandonate).

Această intervenție duce la atingerea OS 3.1.

Operațiunile sprijinite prin PAP vor fi implementate cu respectarea prevederilor Directivei 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, ale Directivei 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind conservarea păsărilor sălbatice, ale Directivei 92/43/CEE a Consiliului privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică și ale Directivei Cadru (2008/56/CE) privind Strategia pentru mediul marin.

PAP poate contribui la tranziția verde în special în cazul investițiilor cu efect în limitarea impactului de mediu al sistemelor recirculante din acvacultură, al unităților de procesare și al celor de comercializare.

Tranziția digitală este încurajată pentru toate intervențiile PAP, cu precădere în domeniul administrării și controlului activităților pescărești și, posibil, în domeniul pieței produselor pescărești, prin dezvoltarea tranzacțiilor electronice.

PAP sprijină obiectivele privind reziliența ecologică prin intervențiile care vizează arile marine protejate, colectarea deșeurilor și limitarea impactului asupra mediului al operațiunilor finanțate. De asemenea, proiectele de cercetare, diversificare a activităților, eficientizare a consumului de energie pot viza creșterea rezilienței operatorilor.

Proiectele PAP care vizează investiții de modernizare sau de procesare vor fi selectate în funcție de valoarea adăugată.

Complementaritatea cu alte forme de sprijin

PAP este complementar, în principal, cu Programul Național de Dezvoltare Rurală 2021-2023 (PNDR), Planul Național Strategic (PNS) PAC și cu celelalte programe finanțate conform Acordului de Parteneriat.

PAP, PNDR și PNS contribuie la asigurarea securității alimentare naționale și îmbunătățirea competitivității produselor alimentare românești, prin diversificarea și creșterea calitativă și

cantitativă a acestora. Totodată, DLRC va fi abordată în mod complementar prin ambele programe, evitând suprapunerea sub aspect tematic și al intervențiilor specifice. Activitățile pescărești sunt sprijinite prin PAP, iar cele agricole și de dezvoltare rurală prin PNDR 2021-2023 sau PNS PAC. Structura SDL cuprinde o secțiune referitoare la complementaritatea cu alte strategii sau programe.

Prin Programele Operaționale Regionale (POR) este susținut progresul durabil al regiunilor de dezvoltare, pe domenii ca specializarea inteligentă și inovare, sprijinirea IMM-urilor, digitalizare, eficiență energetică, dezvoltare urbană, mobilitate și conectivitate, biodiversitate, infrastructura educațională, turism și cultură/patrimoniu cultural. Proiectele POR au potențialul de a contribui la îmbunătățirea infrastructurii verzi, prin adoptarea unor soluții care să permită reducerea amprentei ecologice a componentei antropice. Adoptarea unor soluții compatibile cu principiile infrastructurii verzi contribuie totodată la îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale, prin asigurarea menținerii condițiilor ecologice optime. Dacă POR au o abordare generală privind dezvoltarea, PAP este concentrat pe dezvoltarea sectorului pescăresc, în special a IMM-urilor, care pot primi sprijin pentru inovare, digitalizare, eficiență energetică, conservarea și refacerea biodiversității, formare profesională. Prin strategiile de dezvoltare a zonelor pescărești, PAP poate susține investiții în turismul și în patrimoniul cultural al acestora.

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) acoperă domeniile energie (eficiență energetică, regenerabile, transport energie) și mediu (deșeuri, apă/apă uzată, biodiversitate, situri contaminate, aer, riscuri (sistemice naționale, eroziune costieră), luând în considerare obiectivele și prioritățile specifice tematice selectate în funcție de nevoile naționale, regionale și locale. PODD propune proiecte de infrastructură verde și servicii ecosistemice bazate pe rețeaua de arii naturale protejate ca structură centrală a infrastructurii verzi la nivel național. Elementele de complementaritate ale PAP sunt date, în special, de intervențiile pentru refacerea și conservarea biodiversității marine și de intervențiile destinate operatorilor din sectorul pescăresc pentru eficiență energetică sau utilizarea surselor de energie regenerabilă.

Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) va sprijini creșterea capacității administrative în instituțiile implicate în managementul programelor finanțate din fonduri europene și la nivelul beneficiarilor. Planul pentru consolidarea capacității administrative este un instrument nou de lucru și reprezintă o strategie operațională cu obiective și termene clare, ce are ca obiectiv general îmbunătățirea proceselor administrative în vederea facilitării implementării PO, precum și pentru încurajarea utilizării lecțiilor învățate. Asistența tehnică furnizată prin POAT va fi utilizată în complementaritate cu măsurile specifice pentru creșterea capacității administrative a beneficiarilor, care se vor regăsi în programele operaționale. POAT poate completa sprijinul asigurat prin prioritatea de asistență tehnică a PAP în funcție de nevoile identificate.

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) are ca obiectiv general stabilirea priorităților naționale de investiții și direcțiilor principale de reformă ale României în acord cu Recomandările Specifice de Țară și regulamentele specifice pentru a asigura ameliorarea stării economice a României și a consolida capacitatea de reziliență la nivel național în perioade de criză pandemică. Din obiectivul general decurg obiectivele specifice referitoare la reformele orizontale, reformele sectoriale, investițiile în infrastructură, investițiile în digitalizare și tranziție verde, investițiile în competitivitatea mediului de afaceri și accesul la cercetare și inovare și investițiile în creșterea

capacității de reziliență a României. Domeniile sale de intervenție complementare cu PAP se referă la schimbările climatice, mediu, energie și tranziție verde, mediul de afaceri și ecosisteme, cercetare și inovare, educație și formare profesională, digitalizare și reziliență în situații de criză.

În cadrul clusterului „Alimente, bioeconomie, resurse naturale, agricultură și mediu”, activitățile programului „Orizont Europa” permit abordări complementare cu PAP în următoarele domenii: protecția, gestionarea și utilizarea durabilă a resurselor naturale terestre și marine, precum și consolidarea rolului sistemelor terestre și acvatice ca absorbanți de carbon; protecția biodiversității, securizarea serviciilor ecosistemice și garantarea securității alimentare și nutriționale, asigurând regimuri alimentare sigure, sănătoase și nutritive; accelerarea tranziției de la o economie liniară bazată pe combustibilii fosili la o economie circulară eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, rezilientă, cu emisii scăzute, inclusiv de carbon, precum și sprijinirea dezvoltării unei bioeconomii durabile și a economiei albastre și dezvoltarea unor zone rurale, montane, costiere și urbane reziliente și dinamice. Studiile pe termen scurt și mediu finanțate de PAP nu dublează activitățile de cercetare pe termen mai lung din cadrul Orizont Europa, inclusiv cele realizate în cadrul Inițiativei Europei Central-Est pentru Agricultură, Acvacultură și Silvicultură bazate pe Cunoaștere în Bioeconomie – BIOEAST. PAP sprijină și crearea de sinergii cu investițiile în cercetare și inovare în cadrul Misiunii Oceane.

PAP contribuie la instrumentul ITI pentru microregiunile menționate în acest sens în Acordul de Parteneriat. Intervențiile care contribuie la strategiile ITI vor beneficia de alocare financiară distinctă în cadrul apelurilor pentru intervențiile PAP.

În cazul în care seturile de date rezultate din operațiunile PAP sunt relevante, vor fi puse la dispoziție ca date deschise, în condițiile definite în Directiva (UE) 2019/1024, în complementaritate cu Programul Europa Digitală, care implementează Spațiile de Date Europene. Datele relevante vor fi puse la dispoziția EMODnet de către beneficiarul PAP.

Provocările la nivelul capacităților administrative și al guvernancei

Implementarea cu succes a PAP presupune abordarea provocărilor cu care se confruntă atât autoritatea de management (AM), cât și partenerii săi de implementare a acestui program. Este necesară optimizarea capacității administrative a AM, dar și distribuirea eficientă a acestei capacități raportat la efortul depus. În acest sens, personalul AM trebuie să beneficieze de instruire adecvată, cu atât mai mult cu cât perioada de programare 2021-2027 conține anumite abordări diferite față de perioada anterioară și de actualizarea echipamentelor de lucru acolo unde este cazul. Totodată, pentru a preîntâmpina blocajele în activitate, AM va stabili un calendar de lansare a apelurilor pentru depunerea cererilor de proiecte astfel încât să se evite supraîncărcarea unor compartimente. Intervențiile PAP care prezintă suficiente caracteristici comune vor fi comasate pentru a reduce numărul de ghiduri și de proceduri de lucru. Acestea trebuie simplificate astfel încât să reducă la minimum barierele în calea accesării PAP. Începută încă din perioada 2014-2020, comunicarea cu solicitanții și beneficiarii PAP se va desfășura electronic.

Pentru creșterea capacității administrative și operaționale în materia controlului activităților pescărești și a colectării datelor din sectorul pescăresc, Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură (ANPA) va utiliza alocarea financiară a OS 1.4.

O altă măsură care trebuie implementată se adresează publicului țintă al PAP. Acesta trebuie în primul rând informat despre intervențiile programului și cum pot fi acestea accesate, conform secțiunii 7. Comunicare și vizibilitate. Este de dorit ca, în urma simplificării ghidurilor și procedurilor de lucru, solicitanții și beneficiarii PAP să reușească să desfășoare anumite activități pe cont propriu, fără a avea nevoie de consultanță.

O atenție deosebită se acordă capacității administrative a grupurilor locale de acțiune din zonele pescărești (FLAG). Acestea vor continua să primească susținere și îndrumare din partea AM și din partea FAMENET, iar Rețeaua națională pescărească constituie un mijloc eficient de diseminare a informației în acest scop.

Învățămintele desprinse din experiența anterioară

Pentru o implementare eficientă a PAP, este necesară integrarea acestuia într-un ansamblu de măsuri care, pe lângă sprijinul financiar din FEAMPA, să conțină abordări de natură administrativă, legislativă și/sau de organizare a sectorului, după caz. La nivel strategic, sprijinul financiar trebuie corelat cu politici sectoriale coerente și consistente care să vizeze creșterea capacității productive și consolidarea sectorului, mai ales în ceea ce privește acvacultura.

Sectorul pescăresc se confruntă cu o gamă largă de necesități, exprimate ca atare în timpul consultărilor pentru elaborarea POPAM 2014-2020 și PAP 2021-2027. Întrucât perioada scursă și resursele limitate, precum și alte cauze, nu au permis rezolvarea problemelor sectoriale identificate în POPAM 2014-2020, acestea sunt abordate în PAP 2021-2027, însă prin prisma experienței în implementarea programelor operaționale anterioare. Astfel, în PAP sunt preluate măsurile sprijinite anterior pentru care există premise suficiente pentru a considera că vor fi implementate cu succes: fie au generat rezultate bune la implementare în perioada de programare precedentă, fie noul context este mai favorabil (ex: intensitate crescută a sprijinului public, mai puține constrângeri de eligibilitate, reducerea birocrăției).

Deși nevoile identificate sunt numeroase și diverse, intervențiile PAP trebuie concentrate astfel încât să fie maximizat efectul lor asupra sectorului pescăresc. Pe de altă parte, un număr prea mare de intervenții duce la scăderea eficienței activității AM, care trebuie să elaboreze ghiduri și proceduri și să lanseze apeluri pentru toate intervențiile.

Sistemul intern de monitorizare și evaluare stabilit pentru POPAM 2014-2020 permite informarea cu date recente despre implementarea programului și luarea unor decizii care să ducă la evitarea dezangajării fondurilor și la atingerea obiectivelor asumate. Acest sistem va sta la baza monitorizării și evaluării PAP 2021-2027, care va avea și o componentă de evaluare externă.

Pentru o abordare mai coerentă și mai facilă în ceea ce privește elaborarea, implementarea și monitorizarea strategiilor de dezvoltare locală în cadrul Priorității 3, acestea vor fi structurate după criterii privind aspectele economice, de mediu și sociale, iar bugetul strategiei va menționa care este alocarea aferentă schemei de ajutor de minimis.

Pentru sprijinirea implementării PAP, va continua utilizarea mecanismelor de garantare a împrumuturilor pentru proiectele operatorilor din sectorul pescăresc, care au fost înființate în perioada 2007-2013 și au funcționat și în perioada 2014-2020. În termen de 2 ani de la aprobarea PAP se va efectua o evaluare ex-ante pentru instrumente financiare, conform art. 58 alin. 3 din RDC.

Strategiile macroregionale și strategiile privind bazinele maritime, atunci când statele membre și regiunile iau parte la astfel de strategii

Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării (SUERD)

PAP susține obiectivele de creștere economică și crearea de locuri de muncă, contribuind la valorificarea potențialului turistic, sporirea coeziunii sociale și diversificarea activităților în comunitățile pescărești.

PAP poate contribui la următoarele obiective SUERD: a) Interconectarea regiunii Dunării – promovarea culturii și a turismului, a contactelor directe între oameni; b) Creșterea prosperității în regiunea Dunării – Sprijinirea competitivității întreprinderilor; c) Creșterea prosperității în regiunea Dunării – Investiții în oameni și capacități.

PAP poate contribui la îmbunătățirea competitivității IMM-urilor din domeniul pescăresc și sprijină ocuparea forței de muncă, prin promovarea: organizării pescarilor și acvaculturilor în asociații cooperatiste; formării profesionale a pescarilor și acvaculturilor; dezvoltării locale în zonele pescărești.

PAP poate contribui la realizarea investițiilor și priorităților legate de protecția mediului (evaluarea strategică de mediu asigură elementele de conformitate necesare), utilizarea durabilă a resurselor, prevenirea pescuitului excesiv asigurându-se, astfel, protecția și conservarea speciilor vulnerabile, dezvoltarea durabilă a comunităților pescărești, sprijinind la realizarea obiectivelor SUERD.

PAP este complementar obiectivelor SUERD prin intervențiile la nivel local, în corelare cu abordarea multi-națională susținută prin SUERD.

Strategia UE pentru Marea Neagră. Sinergia Mării Negre

PAP contribuie la Agenda maritimă comună pentru Marea Neagră, prin domeniile prioritare de cooperare, care vizează activități de dezvoltare economică costieră și maritimă. Implementarea lor ajută la valorificarea potențialului de dezvoltare durabilă a bazinului Mării Negre în funcție de factorii economici, sociali, culturali, oceanografici și climaterici locali.

Acțiunile complementare din cadrul PAP sprijină parteneriatele sectoriale din cadrul Sinergiei UE de creștere albastră, prin activități care promovează protecția mediului marin și utilizarea durabilă a resurselor vii, prevenirea pescuitului excesiv, creșterea competitivității pescuitului marin, dezvoltarea durabilă a comunităților pescărești și sporirea coeziunii teritoriale pentru maximizarea potențialului economiei albastre.

Sprijinul acordat din PAP prin intervențiile Priorității 1, referitoare la dotarea cu unelte selective a ambarcațiunilor și navelor de pescuit, la desfășurarea activităților de control și colectare date și la ariile marine protejate și prin intervențiile Priorității 3, referitoare la dezvoltarea zonelor pescărești, inclusiv prin cooperare transfrontalieră, contribuie la durabilitatea micului pescuit costier și la protejarea comunităților de pescari din zona costieră, obiective asumate și promovate

la nivelul bazinului Mării Negre prin Strategia 2030 a GFCM, în urma Declarațiilor din cadrul Conferințelor la nivel înalt de la București (2016), Sofia (2018) și Agenda Maritimă Comună a Mării Negre.

Tabelul 1A			
Obiectiv de politică	Prioritate	Analiza SWOT (pentru fiecare prioritate)	Justificare (rezumat)

2	1	Puncte forte	<p>1. A trebui sprijinite investițiile de modernizare a portului de la Midia, completate cu cele pentru construirea sau modernizarea de adăposturi pescărești, puncte de debarcare sau centre de primă vânzare, care sunt de natură să faciliteze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - debarcarea și pregătirea pentru plasare pe piață a capturilor din pescuitul marin și din apele interioare în condiții de menținere a calității produselor și de asigurare a durabilității acestor procese, contribuind astfel la stimularea comerțului cu produse pescărești, în cadrul eforturilor de asigurare a securității alimentare, în conformitate cu F2F; - debarcarea capturilor nedorite, cu scopul de a contribui la respectarea obligației de eliminare a aruncărilor înapoi în mare și utilizarea acestor capturi în alte scopuri decât consumul uman, pentru a contribui la limitarea impactului pescuitului asupra
---	---	---------------------	--

	<p>Pescuit</p> <p>P1T1 Existența resurselor acvatice vii cu valoare economică</p> <p>Din datele ANPA, în anul 2019, totalul capturilor realizate este de 3435 t pentru pescuitul în apele interioare și 7745 t pentru pescuitul marin. În anul 2020, în contextul pandemiei de Covid-19, totalul capturilor realizate este de 2837 t pentru pescuitul în apele interioare și 4463 t pentru pescuitul marin.</p> <p>În 2011 a fost introdusă specia rapana venosa în TAC, iar începând cu anul 2018 s-a introdus în exploatare midia, ca urmare a revigorării stocurilor acestei moluște bivalve, la un nivel anual de captură stabilit prin TAC de 300 tone/an.</p> <p>În anul 2019 a fost introdusă în TAC, la nivel național, pentru exploatare industrială, o nouă resursă acvatică marină, neexploatăată până la acea dată, reprezentată de specia de moluscă bivalvă Vongola, la un nivel al cotei anuale de 1.000 tone.</p> <p>P1T2 Tradiție îndelungată în domeniul pescuitului, cu impact asupra comunităților locale</p> <p>Pescuitul comercial în România este o activitate cu o îndelungată tradiție, în special datorită rețelei hidrografice și a resurselor piscicole existente. În zona de coastă a Mării Negre, pe Dunăre și în Delta Dunării, pe Prut, Siret și Olt, o parte importantă a populației are ca activitate tradițională pescuitul, aceasta având atât un rol social și economic cât și de asigurare a resursei alimentare.</p> <p>Tradițiile îndelungate de pescuit comercial au dus de-a lungul timpurilor la apariția și consolidarea unor tipuri specifice de pescării, corespunzătoare unor comunități pescărești bine definite de activitatea de pescuit comercial practică, cum sunt pescăriile sturionilor, pescăriile calcanului, pescăriile scrumbiei și pescăriile chefalului.</p> <p>Recent au apărut pescăria rapanei și pescăria moluștelor bivalve, care spre deosebire de</p>	<p>biodiversității, în concordanță cu BDV;</p> <ul style="list-style-type: none"> - preluarea deșeurilor marine, pentru a limita poluarea, inclusiv cu plastic, a mediului marin, în cadrul RDMP; - asigurarea unui control mai eficient al activităților de pescuit și sprijinirea activităților de colectare de date, contribuind la implementarea normelor PCP și durabilitatea pescuitului. <p>2. Ar trebui sprijinită dotarea ambarcațiunilor și navelor, care să contribuie la creșterea profitabilității flotei și reducerea impactului activităților de pescuit asupra mediului, în concordanță cu prevederile PVE, ale PCP și cu angajamentele GFCM. Se poate astfel facilita creșterea siguranței și securității la bord și păstrarea calității capturii. Dotarea ambarcațiunilor și navelor de pescuit cu unelte de pescuit mai selective ar contribui, pe de o parte, la reducerea capturilor nedorite, a capturilor accidentale, a aruncărilor înapoi în mare și a mortalității stocurilor. Pe de altă</p>
--	---	---

	<p>pescăriile tradiționale nu sunt strict legate de o comunitate pescărească dintr-o zonă costieră bine definită și delimitată.</p> <p>P1T3 Diversitatea ecosistemelor acvatice</p> <p>În România există o mare diversitate de ecosisteme acvatice reprezentate de ecosisteme acvatice dulcicole și marine. Pentru fiecare tip de ecosistem acvatic corespunde o biocenoză specifică în care fauna piscicolă ocupă un loc important. Structura speciilor de pești și alte viețuitoare acvatice cât și nivelul stocurilor acestora este determinată de specificitatea fiecărui ecosistem acvatic.</p> <p>Ca urmare, diversitatea ecosistemelor acvatice determină diversitatea resurselor acvatice vii. Marea Neagră, Dunărea, Delta Dunării, râurile și lacurile, inclusiv amenajările piscicole asigură o diversitate mare a resurselor acvatice vii din punct de vedere al speciilor de pești și al altor viețuitoare acvatice existente.</p> <p>P1T4 Existența infrastructurii și a personalului de cercetare în domeniul pescuitului</p> <p>Activitatea de cercetare din domeniul pescuitului este susținută de 5 entități de tradiție, consacrate la nivel național: patru unități de cercetare – dezvoltare și o unitate de învățământ ce a asigurat formarea majorității specialiștilor din cadrul sectorului. Aceste entități sunt reprezentate de: Institutul Național de Cercetare Dezvoltare Marină „Grigore Antipa” – INCDM Constanța; Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Ecologie Acvatică, Pescuit și Acvacultură – ICDEAPA Galați; Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Piscicultură – SCDP Nucet; Institutul Național de Cercetare Dezvoltare Delta Dunării – INCDDD Tulcea și Facultatea de Știința și Ingineria Alimentelor din cadrul Universității „Dunărea de Jos” Galați.</p> <p>În ultima perioadă, în cadrul multor universități din România s-au creat colective de cercetare</p>	<p>parte, uneltele de pescuit noi, mai prietenoase cu mediul, care să le înlocuiască pe cele vechi, ar contribui la reducerea riscului apariției uneltelor pierdute sau abandonate și de poluare cu plastic. Astfel, PAP ar contribui la eforturile de implementare a BDV (2.2.6 Restaurarea unei stării ecologice bune a ecosistemului marin) și RDMP.</p> <p>Aceste intervenții ar duce la implementarea obiectivului specific prevăzut la art. 14 1 (a) din Regulamentul FEAMPA.</p> <p>3. Pescarii au în mod curent venituri reduse din activitatea de pescuit și există riscul abandonării acestei ocupații, cu implicații sociale și economice. Ar trebui ca, în perioadele în care pescuitul comercial este interzis, să fie sprijiniți financiar pentru a evita abandonarea ocupației de pescar, asigurându-se astfel condiții minime pentru continuarea activității pescărești.</p> <p>Această intervenție ar duce la implementarea obiectivului specific prevăzut la art. 14 1 (c)</p>
--	---	--

	<p>care studiază ecosistemele acvatice și structura stocurilor de pești și alte viețuitoare acvatice existente în acestea, inclusiv efectul unor lucrări de utilitate publică asupra durabilității stocurilor de pești și a activităților de pescuit.</p> <p>Totodată, au fost acreditate entități private pentru desfășurarea activităților de cercetare, care încep să aducă o contribuție mai substanțială la cercetarea resurselor acvatice vii, punând la dispoziția domeniului pescăresc informații utile.</p> <p>P1T5 Profitabilitatea flotei de pescuit</p> <p>În perioada 2008-2017, flota de mari dimensiuni a înregistrat un profit de 2,8 milioane de euro. De asemenea, și segmentul flotei de mici dimensiuni a înregistrat profit în perioada menționată. (Regional Sea Basin Analyses (RSBA), https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=SWD(2020)206&lang=en, pag. 104).</p> <p>P1T6 Nivel bun de educație al pescarilor</p> <p>Nivelul de educație al pescarilor de la Marea Neagră pare să fie mai ridicat decât la nivelul UE. Pe baza datelor furnizate, 53% dintre pescarii români au beneficiat de educație, la un nivel scăzut, iar procentul de pescari cu un nivel ridicat de educație este mai mare decât la nivelul UE (RSBA, pag. 107).</p> <p>Control</p> <p>P1T7 Instruirea continuă a personalului implicat în acțiuni de control</p> <p>În ceea ce privește activitățile de instruire a personalului cu drept de inspecție și control, au fost efectuate următoarele cursuri: două în 2017, patru în 2018 și trei în 2019, ceea ce a adus îmbunătățiri semnificative în ceea ce privește cunoștințele privind aplicarea normelor PCP, stabilirii de ținte, asigurarea unei activități eficiente, stabilirea factorilor potențiali de risc și</p>	<p>din Regulamentul FEAMPA.</p> <p>4. Ar trebui sprijinit controlul activităților de pescuit și colectarea de date privind sectorul pescăresc, creându-se premisele pentru luarea deciziilor pe baza unor date fiabile și pentru implementarea acestor decizii. Astfel, se facilitează aplicarea PCP în România, cu impact direct asupra evitării supraexploatării stocurilor marine. PAP ar contribui astfel la asigurarea condițiilor pentru a se evita depășirea producției maxime durabile (MSY), care face parte inclusiv din planul UE de restaurare a ecosistemelor marine, prevăzut de BDV. Digitalizarea trebuie să crească eficiența activităților de control asupra flotei de mic pescuit costier, inclusiv a obligației de debarcare și asupra pescuitului recreativ. Introducerea sistemelor electronice de marcare a produselor din pescuit este de natură a eficientiza trasabilitatea acestora și de a combate mai eficient pescuitul ilegal, nedeclarat și nereglementat (INN).</p>
--	---	--

	<p>analizarea stării de facto a sectorului pescăresc. Sesiunile de formare și informare a pescarilor vor fi reluate atunci când criza epidemiologică o va permite, bianual.</p> <p>P1T8 Existența unei bune colaborări la nivel instituțional, cu alte instituții și organizații implicate în activitățile de control, inspecție și punere în aplicare</p> <p>Activitățile de inspecție și control se efectuează de către ANPA, în colaborare cu alte autorități având atribuții de constatare a contravențiilor și infracțiunilor privind pescuitul și acvacultura, cum ar fi Poliția de Frontieră, Poliția Română, Jandarmeria Română, Garda de Mediu, Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării și Poliția Deltei. Colaborarea cu aceste instituții se realizează pe bază de protocol.</p> <p>ANPA desfășoară activități comune de inspecție și control cu inspectorii bulgari la Marea Neagră și pe Dunăre, iar, sub coordonarea Agenției Europene pentru Controlul Pescuitului (EFCA), desfășoară acțiuni comune de inspecție, control și supraveghere la Marea Neagră, în baza Deciziei EFCA nr. 031/2018, pentru combaterea pescuitului INN, inclusiv cu celelalte state riverane Mării Negre, atunci când este posibil. Anual, începând cu anul 2019, ANPA participă la operațiunile maritime multiscop (MMO), coordonate de Frontex, în colaborare cu EMSA și EFCA.</p> <p>Colectare date</p>	<p>Alte măsuri care ar trebui luate se referă la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea sistemului de control în cadrul infrastructurii de pescuit (Port Midia, puncte de debarcare/ adăposturi în colaborare cu CJ Constanța); - reorganizarea activității de control și inspecție prin poziționarea echipelor de inspectori în zonele de debarcare; - achiziționarea și operaționalizarea de camere web pentru supravegherea punctelor de debarcare/ porturilor sau a zonelor în care ar putea avea loc debarcări; - achiziționarea de drone pentru supravegherea aeriană a zonelor de pescuit, FRA, zonelor protejate, inclusiv zona Deltei Dunării etc., în baza analizei de risc; - achiziționarea de echipamente pentru activitatea de control pentru înlocuirea celor tehnic neconforme (ERS/VMS, echipamente de localizare, echipamente IT, echipamente necesare pentru rapoartele de inspecție electronice, autovehicule, nave etc).
--	--	---

	<p>P1T9 Experiența acumulată în perioada 2014-2019 în implementarea programului de colectare date.</p> <p>ANPA și-a îmbunătățit experiența în domeniul colectării datelor, prin implementarea a trei programe naționale multianuale, corespunzătoare anilor 2014 – 2016, 2017 și 2018 – 2019. La data de 31.10.2019 a fost transmis CE programul modificat, solicitat pentru perioada 2020 – 2021, aprobat de către serviciile specializate ale CE (https://datacollection.jrc.ec.europa.eu/wp/2020).</p> <p>De asemenea, în vederea îmbunătățirii calității, respectării termenelor limită și ariei de acoperire a datelor, a fost asigurată participarea la Grupul de Coordonare Regională pentru Mediterana și Marea Neagră prin corespondentul național din cadrul ANPA și cercetătorii desemnați din cadrul institutelor de specialitate.</p> <p>P1T10 Colaborare bună cu institutele de cercetare de profil și cu ARBDD, participante la realizarea programului de colectare date.</p> <p>ANPA realizează activitatea de colectare date împreună cu INCDM Constanța, atât pe baze contractuale cât și ca urmare a unui parteneriat care a devenit tradițional. Pentru îndeplinirea cerințelor CE, INCDM a subcontractat activități de colectare date din pescuit, acvacultură și procesare către ICDEAPA Galați și SCDP Nucet.</p> <p>ANPA colaborează cu ARBDD și Institutul Național de Cercetare Dezvoltare Tulcea în colectarea datelor din pescuit și estimarea stocurilor din Rezervația Biosferei Delta Dunării.</p> <p>De asemenea, pot fi menționate acordurile bilaterale româno-bulgare, privind colectarea datelor pe baza metodologiilor armonizate cu Bulgaria, din activitatea de pescuit la Marea Neagră, în mod deosebit executarea în comun a expedițiilor de cercetare marină (câte două</p>	<p>Programul național de colectare de date va prezenta datele din sectoarele pescuitului, acvaculturii și al procesării produselor pescărești și comercializării peștelui și produselor pescărești și tendințele privind dezvoltarea acestui sector din România, în conformitate cu prevederile regulamentelor, deciziilor și ghidurilor UE aplicabile. Rezultatele programului vor contribui la implementarea obiectivelor strategice pentru dezvoltarea unei politici sectoriale în conformitate cu Strategia națională a României în sectorul pescăresc și a implementării PCP. În vederea îmbunătățirii sistemului de colectare date, ar trebui sprijinită implementarea PNCD și creșterea capacității administrative a ANPA prin dezvoltarea (actualizarea) bazei de date centralizate și instruirea și perfecționarea personalului implicat în colectarea, gestionarea și analiza datelor. De asemenea, ar trebui sprijinite programe de cercetare și inovare în</p>
--	---	--

	<p>expediții anuale pentru specii demersale și pelagice în perioada trimestrelor 2-4), utilizare comună a datelor în conformitate cu programele României și Bulgariei, aprobat de CE pentru această regiune.</p>	<p>domeniul pescuitului și al acvaculturii, astfel cum se prevede la articolul 27 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 și colectarea de date despre capturile accidentale de specii sensibile.</p> <p>Această intervenție ar duce la implementarea obiectivului specific prevăzut la art. 14 1 (d) din Regulamentul FEAMPA.</p> <p>5. Starea precară a unor stocuri de la Marea Neagră pune în pericol durabilitatea pescuitului comercial și a întregului ecosistem. La atingerea stării bune a stocurilor de pești poate contribui, pe lângă alte măsuri, o rețea coerentă de arii marine protejate, care poate favoriza atât speciile de pești, cât și celelalte componente ale ecosistemului marin. Intervenția PAP va contribui astfel în mod direct la BDV (2.2.6 Restaurarea unei stări ecologice bune a ecosistemului marin).</p> <p>6. Deși nu există date exhaustive despre poluarea cu deșeuri, sunt suficiente raportări și dovezi empirice despre existența acestora. Pentru a limita impactul</p>
--	--	--

		[10.000] Puncte slabe	deșeurilor, în special a celor din plastic, asupra biodiversității ar trebui
--	--	---------------------------------	--

	<p>Puncte slabe</p> <p>Pescuit</p> <p>P1S1 Infrastructura specifică slab dezvoltată (porturi, puncte de debarcare, puncte de primă vânzare)</p> <p>Privind îmbunătățirea infrastructurii specifice, POPAM a sprijinit înființarea a 6 adăposturi pescărești, dar ambarcațiunile utilizate la pescuitul costier la scară redusă acostează unde nu sunt asigurate facilități de debarcare suficiente. Infrastructura portuară cu dane specializate și spații de depozitare și locații pentru organizarea primei vânzări a peștelui este insuficientă și necesită îmbunătățirea facilităților existente. Pescuitul marin, dinamic și dependent de migrația de hrănire a speciilor de pești, implică debarcarea capturii în momente și porturi diferite, de către aceleași nave/ ambarcațiuni. În 2019 au fost autorizate 127 de puncte de debarcare și 147 de centre de primă vânzare (OMADR nr. 310/2019).</p> <p>P1S2 Tehnică și echipamente neperformante</p> <p>Restrângerea treptată a sectorului pescăresc, diminuarea semnificativă a numărului de nave și ambarcațiuni de pescuit, capacitatea financiară scăzută a deținătorilor de nave și ambarcațiuni cu motor, sprijinul statal limitat privind susținerea sectorului (lipsa de subvenții, lipsa facilitării creditărilor) precum și posibilitățile reduse de accesare a fondurilor din cauza capacității financiare scăzute a deținătorilor de ambarcațiuni cu motor, reprezintă principalele cauze ale implicării reduse în achiziționarea și îmbunătățirea tehnicilor de pescuit. Flotele de pescuit marin și în apele interioare sunt uzate fizic și moral.</p> <p>POPAM nu a finanțat niciun proiect pentru înlocuirea sau modernizarea motoarelor. Din cauza resurselor financiare reduse, pescarii au preferat achiziții second-hand.</p>	<p>desfășurată o activitate coerentă de identificare, colectare și gestionare a acestor deșeuri. În vederea unei acoperiri geografice mai mari, această activitate ar trebui desfășurată atât centralizat, în cadrul OS 6 al P1, cât și local, prin intermediul strategiilor de dezvoltare locală (SDL), acolo unde este cazul. Colectarea deșeurilor în general, și a celor marine, în special se va face de către o entitate publică sau privată care să asigure că deșeurile sunt identificate, colectate și predate/gestionate în mod corespunzător, conform actelor normative în vigoare. Aceste intervenții vor duce la implementarea obiectivului specific prevăzut la art. 14 1 (f), respectiv art. 29 din Regulamentul FEAMPA și contribuie la obiectivele BDV și RDMP.</p> <p>În cadrul Priorității 1, proprietarii/ operatorii/ pescarii aparținând micului pescuit costier sunt favorizați la finanțare, în vederea sprijinirii durabilității acestei categorii de flotă. Astfel, pentru a avea garanția obținerii</p>
--	--	--

	<p>P1S3 Diferența dintre țintele asumate și suprafața de arii marine protejate instituite (AMP)</p> <p>Bazinul Mării Negre are o acoperire moderată de AMP (14%), inclusiv arii aparținând Natura 2000 (RSBA, pag. 98). Litoralul românesc al Mării Negre este acoperit aproape în totalitate de arii protejate (https://natura2000.eea.europa.eu/), iar ca procent, aproape 21% din suprafața zonei economice exclusive este protejată (https://biodiversity.europa.eu/countries/romania).</p> <p>Cu toate acestea, ținta asumată este de 30%.</p> <p>P1S4 Caracterul sezonier al pescuitului</p> <p>Pescuitul depinde de condițiile meteo, cu diferențe mari de temperatură între vară și iarnă, cu vânturi puternice și furtuni dese. Pescuitul marin se desfășoară pe parcursul primelor luni ale sezonului de pescuit care normal se întinde în perioada martie - noiembrie, atunci când principalele specii de pești cu importanță comercială ajung în zona de coastă pentru reproducere și hrănire. Pescuitul calcanului are un caracter sezonier, cu un vârf de activitate în octombrie–noiembrie. Majoritatea speciilor migrează nepredictibil, în funcție de condițiile hidroclimatiche și de abundența hranei, astfel că aglomerările de pești sunt puternic influențate de condițiile de mediu, în special direcția și intensitatea vântului, curentului și temperatura apei (G. Radu et al. – State of the fishery resources in the Romanian marine area, 2013). Fluctuațiile sunt de asemenea influențate de regimul hidrologic al apelor Dunării, în special în ultimii ani, când schimbările climatice se manifestă tot mai puternic.</p> <p>P1S5 Capacitate financiară limitată a operatorilor</p> <p>Conform rapoartelor anuale de implementare a POPAM, majoritatea actorilor implicați în pescuitul comercial nu deține resurse financiare pentru a-și dezvolta activitatea, practicând mai</p>	<p>sprijinului PAP, prin apelurile destinate operatorilor din pescuit se stabilește un procent alocat cu prioritate pentru micul pescuit costier.</p> <p>Nevoile 1-4 sunt corelate cu OS1.1 al P1.</p> <p>Nevoia 5 este corelată cu OS3 al P1.</p> <p>Nevoile 6-12 sunt corelate cu OS4 al P1.</p> <p>Nevoile 13 și 14 sunt corelate cu OS6 al P1.</p>
--	--	--

	<p>mult o activitate de subzistență, în condițiile lipseifacilităților fiscale. Capacitatea financiară limitată a pescarilor este dată de dificultățile de asigurare a veniturilor minime în perioadele cu condiții hidroclimatice nefavorabile pescuitului comercial și lipsei totale a veniturilor în perioada de prohibiție a pescuitului (cca 25% din perioada anuală de pescuit).</p> <p>P1S6 Practici sau comportamente nedurabile cu impact nedorit al pescuitului comercial sau recreativ asupra ecosistemelor acvatice</p> <p>Unele practici sau comportamente privind pescuitul INN, gestionarea deșeurilor, inclusiv a celor generate de pescuitul comercial sau recreativ, utilizarea unor metode de pescuit interzise sau neselective, nerecuperarea uneltelor pierdute etc au impact negativ asupra ecosistemelor acvatice.</p> <p>P1S7 Modificarea sau transformarea habitatelor de reproducere sau hrănire a speciilor de pești</p> <p>Lucrările hidrotehnice au condus la modificarea regimului de curgere a apelor și întreruperea accesului unor specii de pești la zonele de reproducere și creștere a puietului sau de iernare. Au fost afectate conectivitățile longitudinale și laterale ale Dunării și râurilor. Separarea lacurilor litorale de Marea Neagră a avut efecte majore asupra habitatelor lacustre, întrerupându-se migrația de reproducere și hrănire a unor specii marine, cu reducerea drastică a biodiversității, respectiv a resurselor acvatice vii.</p> <p>S-au diminuat suprafețele acestor habitate și diversitatea lor și au devenit standardizate și sărăcite ca productivitate piscicolă.</p> <p>Poluările punctuale sau accidentale, după intensitate, au un efect limitat sau extins asupra habitatelor acvatice și contribuie la modificarea sau diminuarea habitatelor specifice care asigură durabilitatea resurselor acvatice vii.</p>	
--	--	--

	<p>P1S8 Transfer limitat al rezultatelor cercetării în domeniul pescuitului comercial</p> <p>Există un decalaj între rezultatele cercetării în domeniul pescuitului și utilizarea acestora de către actorii implicați.</p> <p>Veniturile obținute de majoritatea actorilor din pescuitul comercial nu permit susținerea costurilor de achiziționare și implementare de noi tehnologii în pescuit.</p> <p>P1S9 Starea precară a stocurilor de sturioni din Dunăre și Marea Neagră și supraexploatarea stocurilor de calcan din Marea Neagră</p> <p>Cu toate interdicțiile de pescuit existente, populațiile de sturioni din Dunăre continuă să scadă. Conservarea sturionilor este o provocare continuă, pe termen lung (Declarația de la Galați - http://sturgeon.ugal.ro/images/2019/Declaratia de la Galati.pdf).</p> <p>Calcanul, unul dintre stocurile comerciale cheie, este considerat a fi supraexploatat, deși există semne de ameliorare (RSBA, pag. 96).</p> <p>P1S10 Volum redus pentru dezvoltarea resurselor marine vii</p> <p>Peste 90% din volumul de apă de adâncime al Mării Negre constă în apă anoxică. Cu excepția câtorva bacterii anaerobe, viața marină este absentă la adâncimi peste 50–200m (RSBA, pg 95).</p> <p>P1S11 Informații și măsuri insuficiente privind deșeurile marine</p> <p>Deșeurile marine reprezintă o problemă în Marea Neagră ca și în alte părți și există unele date privind compoziția și abundența acestor deșeuri de pe plajă în jurul Mării Negre, colectate în baza art. 11 din Directiva Cadru Strategia pentru mediul marin, prin programul de monitorizare</p>	
--	---	--

	<p>finanțat de către MMAP sau colectate de către ONG cu activitate în domeniul protecției mediului. Nu sunt disponibile informații oficiale despre abundența deșeurilor marine de pe fundul Mării Negre. Această lipsă de date reprezintă un obstacol în calea oricărei evaluări oficiale a stării de mediu necesare pentru îndeplinirea cerințelor Directivei-cadru privind strategia marină și, de asemenea, pentru evaluarea impactului deșeurilor marine de pe fundul mării asupra biodiversității marine fragile din regiune. (RSBA, pag 98).</p> <p>P1S12 Capacitatea redusă a capitalului uman implicat în pescuitul la scară mică</p> <p>Resursa umană implicată în pescuitul la scară mică se confruntă cu probleme generate de procesul de îmbătrânire, dificultăți în atragerea tinerilor, lipsa accesului la o educație adecvată, condițiile de muncă, reguli de siguranță la bord, lipsa investițiilor și a inovației. Astfel, sectorul întâmpină dificultăți în îndeplinirea cerințelor minime de conformitate pentru colectarea datelor, trasabilitate și măsuri de monitorizare, control și supraveghere (RSBA, pag 108).</p> <p>Control</p> <p>P1S13 Deficiențe ale sistemului de control al pescuitului</p> <p>Planul de acțiune privind remedierea deficiențelor sistemului de control al pescuitului în România (Decizia CE nr. 1633/2020) a identificat puncte slabe privind raportarea datelor din pescuit pentru navele cu sisteme VMS și ERA și pentru navele sub 12m, deficiențe în controlul capturilor debarcate, vânzarea acestora și raportarea corectă, la termen și fiabilă a datelor. Măsurile de îndeplinit sunt corelate cu prevederile Reg. 1224/2009 și 404/2011. Termenul de implementare este 2022.</p> <p>Alte deficiențe ale sistemului de control:</p>	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Mijloace insuficiente (umane, financiare și tehnice) împreună cu structuri administrative și tehnice inadecvate • Incoerențe în gestionarea registrului flotei comunitare de pescuit • Lipsa unei baze de date naționale computerizate în domeniul pescuitului • Lipsa unui sistem de raportare electronică (ERS) fiabil și integrat • Lipsa verificării încrucișate și a validării eficiente a datelor privind capturile • Etichetarea insuficientă sau inadecvată în sectorul pescăresc • Sistem inadecvat de trasabilitate pentru produsele pescărești • Întârzieri în implementarea UN/FLUX pentru schimbul de date privind pescuitul • Centrul de monitorizare a pescuitului slab • Executarea inadecvată a obligației de debarcare • Monitorizarea și controlul inadecvat al pescuitului SSF și recreativ <p>P1S14 Capacitate tehnică și financiară limitată pentru executarea activităților de inspecție și control</p> <p>Deși prin POPAM 2014-2020 au fost efectuate achiziții de echipamente, CE, ca urmare a controalelor efectuate în 2019, a constatat capacitatea administrativă insuficientă a ANPA pentru a răspunde exigențelor de inspecție, control și supraveghere la Marea Neagră conform reglementărilor UE.</p> <p>Cerințele crescute de echipamente specifice pentru activitățile de inspecție și control, inclusiv de costuri de operare, sunt justificate de lipsa unei infrastructuri pescărești consolidate în zona costieră. S-a constatat lipsa unor capacități operaționale, respectiv capacități de mobilitate limitate raportate la domeniul de activitate.</p>	
--	--	--

	<p>În completarea achizițiilor efectuate prin POPAM 2014-2020, în vederea implementării planului de control și inspecție la Marea Neagră, inclusiv pentru specia calcan, respectiv a planurilor comune de inspecție, ANPA, prin Direcția Politici și Inspecție Maritimă Constanța dispune de 6 ambarcațiuni și 5 autoturisme din care 4 funcționale.</p> <p>P1S15 Lipsa unei infrastructuri performante pentru efectuarea activităților de control</p> <p>Infrastructura actuală nu deține instalații și echipamente adecvate, care să faciliteze activitățile de control și inspecție (RSBA, pag. 101).</p> <p>Colectare date</p> <p>P1S16 Reticență din partea pescarilor și întreprinderilor din domeniul pescuitului de a furniza date, în special date cu caracter economic.</p> <p>Actorii autohtoni consideră procedurile, procesele și regulile privind colectarea datelor solicitate prea detaliate.</p> <p>Există reticență din partea pescarilor și întreprinderilor de a furniza date cu caracter economic, fie din lipsa de cunoaștere a utilității procesului, fie din temeri legate de utilizarea informațiilor personale în scopuri care ar putea dăuna intereselor proprii.</p> <p>P1S17 Lipsa datelor privind pescuitul de agrement</p> <p>Pescuitul de agrement reprezintă o parte importantă a vieții și a comunităților de pe coasta Mării Negre, dar datele disponibile pentru acestea sunt limitate. Acest pescuit este un factor important care influențează starea stocurilor. Lipsa estimărilor capturilor pentru includerea în evaluarea stocului poate duce la deviații semnificative în rezultatele evaluării. Aceste limitări ale datelor reprezintă o problemă pentru</p>	
--	--	--

		managementul pescuitului din Marea Neagră (RSBA, pag. 97).	
--	--	--	--

	<p>Oportunități</p> <p>Pescuit</p> <p>P101 Piață internă cu mare potențial de absorbție a peștelui indigen.</p> <p>În anul 2020, conform datelor furnizate în cadrul PNCD, 55% dintre consumatori consumă maximum 2 kg de pește sau produse din pește lunar, iar 3,6% consumă minimum 5 kg/lunar. Conform datelor EUMOFA, pentru anul 2017 s-a raportat un consum mediu de 7,9 kg de pește/ cap de locuitor pentru România (https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/cda10e39-ba77-11ea-811c-01aa75ed71a1).</p> <p>Dintre preferințele de consum pe sortimente de produse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 83,06% preferă peștele proaspăt, - 77,41% salata de icre, - 77,41% conserve de pește. <p>În ceea ce privește preferințele pe tipul de specii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 64,66% preferă crapul, - 59,20% preferă macroul, - 46,45% preferă păstrăvul, - 39,16% preferă carasul. <p>Din punct de vedere al perioadelor de timp în care vânzările de pește sunt mai ridicate se observă o linie comună, anume perioada de primăvară, lunile martie – aprilie și perioada de toamnă – iarnă, lunile octombrie – decembrie precum și, în anumite zone (Delta Dunării, zona costieră) în care peștele constituie baza alimentației populației locale, până la 80%. Acest lucru este explicabil prin faptul că perioadele menționate corespund perioadelor de post principale, de lungă durată, ceea ce corespunde unei tradiții privind consumul de pește al populației.</p> <p>Consumurile crescute sunt caracteristice și sezonului estival, în special în zona costieră a Mării Negre, în Delta Dunării și în zonele turistice limitrofe Dunării.</p>	
--	---	--

	<p>P102 Suprafețe semnificative de ape, favorabile dezvoltării pescuitului.</p> <p>Suprafața de apă de interes piscicol a României, cu excepția amenajărilor piscicole, reprezintă aproximativ 2,5% din suprafața totală a țării: 400.000 ha lacuri naturale (inclusiv Delta Dunării) și 99.000 ha lacuri de acumulare; 48.000 km de râuri, din care 1.075 km Dunărea; 29.000 kmp ape marine din Zona Economică Exclusivă–la Marea Neagră (lungimea linie de coastă este de 245 km) (http://www.marine-research-journal.org/index.php/cmrm/article/view/41/10)</p> <p>.</p> <p>P103 Instituirea instrumentelor regionale pentru elaborarea/ implementarea politicilor pescărești și pentru managementul resurselor, planuri multianuale, TAC, expediții comune, conferințe la nivel înalt</p> <p>Menționăm cercetările și expedițiile marine comune efectuate de către România și Bulgaria în cadrul Regulamentului (UE) 1004/2017 – privind instituirea unui cadru pentru colectarea datelor din sectorul pescuitului. În ceea ce privește pescuitul în apele interioare este de menționat „Acordul bilateral cu Republica Moldova” ce reglementează pescuitul în râul Prut și în lacul de acumulare Stânca – Costești.</p> <p>În perioada 2016-2021, sub egida GFCM și CE au fost organizate o serie de evenimente la nivel înalt și tehnic deopotrivă, menite să crească conștientizarea efectelor pescuitului în regiunea Mării Negre asupra mediului, stocurilor și comunităților- Conferințele la nivel înalt de la București 2016, Sofia 2018 – cu declarația ministerială din data de 7 iunie și Malta 2019. Ca urmare a acestor inițiative a fost elaborată Strategia GFCM 2030 care are ca scop stabilirea unor măsuri de management care să fie respectate de toate statele riverane, în vederea atingerii unui nivel sustenabil al stocurilor aflate sub observație, respectiv calcanul, fără a se limita</p>	
--	--	--

	<p>la acesta. În cadrul reuniunilor s-a adoptat, prin semnarea declarațiilor comune la nivel înalt, strategia pentru pescuitul costier, care are ca scop protejarea comunităților de pescari din zonele costiere, prin stabilirea de măsuri clare de sprijin și susținere a activităților desfășurate, mai ales ca acest tip de pescuit este unul prietenos cu mediul înconjurător datorită uneltelor și metodelor de pescuit folosite.</p> <p>Agenda maritimă comună pentru Marea Neagră, elaborată ca urmare a Declarației ministeriale de la Burgas din 2018 și agreată prin Declarația ministerială de la București din 2019 prevede o serie de priorități, printre care și „Sprijinirea pescuitului durabil și a acvaculturii în Marea Neagră”. Procesul de implementare a Agendei conține organizarea de evenimente regionale, în care sunt abordate scopurile și prioritățile acesteia legate de economia albastră.</p> <p>Proiectul BlackSea4Fish a contribuit la o mai bună știință, la o mai bună diseminare a cunoștințelor în domeniul pescuitului la scară mică, a intensificat lupta împotriva pescuitului INN și a creat un program de monitorizare a capturilor accidentale (RSBA – pag 96).</p> <p>P104 Prelucrarea produselor pescărești</p> <p>Prelucrarea produselor pescărești aduce plus valoare produselor și asigură o sursă de venit suplimentar comunităților tradiționale de pescari.</p> <p>P105 Management comun al stocurilor de pești la nivelul bazinului Mării Negre</p> <p>Sub umbrela GFCM, au fost adoptate un număr semnificativ de recomandări privind managementul celor opt stocuri de pești prioritare (dimensiuni minime ale corpului, dimensiunea ochiului de plasă la setci de calcan, planuri multianuale).</p> <p>În perioada 2016-2019 prin activitatea GFCM au fost adoptate o serie întreagă de recomandări care au ca obiectiv managementul speciilor aflate</p>	
--	--	--

	<p>sub observație în toate apele uniunii. În ceea ce privește apele UE ale MN, prin specificul recomandărilor adoptate, se observă o tendință clară de diminuare a efortului de pescuit și de întărire a controlului, de diversificare a activităților de control și inspecție, inclusiv prin implicarea altor instituții internaționale (EMSA, FRONTEX, EFCA, etc) și prin implementarea de proiecte pilot la care să participe toate statele riverane.</p> <p>Prin urmare, între 2018 și 2020 la calcan și sprot se observă o tendință de creștere a nivelului biomasei stocurilor în apele UE ale Mării Negre, conform datelor INCDM.</p> <p>În același timp, prin facilitarea organizațiilor neguvernamentale, din 2017 au început discuții cu agențiile relevante din Ucraina și Serbia privind agreearea unei perioade comune de prohibiție pe Dunăre.</p> <p>Control</p> <p>P106 Coordonare tehnică oferită de Agenția Europeană de Control al Pescuitului (EFCA).</p> <p>Capacitatea instituțională a ANPA, deși personalul este în continuare insuficient, în special în ceea ce privește controlul și expertiza tehnică la Marea Neagră, a fost îmbunătățită constant, prin colaborarea directă cu EFCA. De altfel, din anul 2010, în baza Deciziei CE 11878/29.07.2010, România a elaborat Planurile naționale de control al pescuitului în apele litoralului românesc al Mării Negre, cu sprijin EFCA și comunicate către CE. La baza planului comun de acțiune se află analiza regională de risc, iar începând cu anul 2019 planul a fost realizat pe baza analizei de risc naționale, elaborată pe baza metodologiei EFCA. Începând cu anul 2020, analiza de risc cuprinde toate segmentele de la capturare până la comercializare și zona Deltei Dunării, modificări aduse conform obligațiilor asumate prin Planul de acțiune. Aceste planuri stau la baza elaborării Planului comun de inspecție și control la Marea</p>	
--	---	--

	<p>Neagră Bulgaria-România, sub coordonarea EFCA ca urmare a reuniunilor tehnice periodice.</p> <p>P107 Posibilitatea de instruire și perfecționare a inspectorilor organizată de EFCA, colaborare cu alte instituții și utilizarea noilor tehnologii</p> <p>Atât CE cât și EFCA oferă cadrul optim pentru instruire profesională în domeniul activității de control, prin participare la sesiuni naționale de instruire organizate de ANPA (decembrie 2018, decembrie 2019) sau efectuând sesiuni de instruire separate (aprilie 2018), alături de sesiuni de instruire la sediul EFCA sau la Bruxelles sau online, la care sunt invitați să participe experți și inspectori din statele membre. Prin colaborare cu alte instituții se poate îmbunătăți capacitatea ANPA de inspecție și control, în acest sens există deschidere la colaborare și protocoale în desfășurare.</p> <p>Noile tehnologii digitale de control și monitorizare pot fi achiziționate și utilizate în vedere îmbunătățirii performanței sistemului de control.</p> <p>P108 Noul regulament privind controlul</p> <p>În contextul realizării planificărilor privind proiectele necesare pentru implementarea prevederilor planului de acțiune, ANPA are în vedere dezvoltarea infrastructurii IT, a celei de porturi, punctelor de debarcare, acostare, echipamente, autovehicule și nave de control etc pentru a sprijini inspectorii dar și pescarii în îndeplinirea obligațiilor ce le revin.</p> <p>Colectare date</p> <p>P109 Posibilitatea de acces la sesiuni de instruire și perfecționare organizate de către CE.</p> <p>Participarea experților români la grupurile de lucru organizate la nivelul CE contribuie la îmbunătățirea colectării datelor.</p> <p>P1010 Posibilitatea utilizării platformelor electronice și a instrumentelor TIC pentru</p>	
--	--	--

	<p>facilitarea colectării datelor și asigurării interoperabilității</p> <p>În contextul obiectivelor asumate de către România privind Agenda Digitală, în perioada următoare se va acorda o însemnătate crescută dezvoltării sistemelor de baze de date comune și asigurării interoperabilității, la nivelul instituțiilor publice și nu numai. ANPA și celelalte organizații implicate în activitatea de colectare date trebuie să profite de noile tehnologii TIC pentru facilitarea colectării datelor la nivelul sectorului pescăresc.</p>	
--	--	--

	<p>Amenințări</p> <p>Pescuit</p> <p>P1A1 Insuficienta organizare a lanțului de distribuție și valorificare a capturilor.</p> <p>Una din problemele semnalate de majoritatea actorilor implicați în activitatea de pescuit comercial, fie că vorbim de cel marin sau de cel din ape interioare este reprezentată de dificultățile întâmpinate în comercializarea eficientă a speciilor de pești. Aceste dificultăți apar pe de-o parte în cazul speciilor mai puțin valoroase economic din pescuitul intern (roșioară, babușcă, plătică, caras etc.) sau din pescuitul marin în cazul bacaliarului. Valorificarea cu precădere a peștelui neprelucrat, fără valoare adăugată, limitează accesul la lanțurile de distribuție și reduce nivelul veniturilor obținute de pescari din activitatea de pescuit.</p> <p>P1A2 Acces limitat la credite bancare</p> <p>Accesul la finanțare al IMM-urilor continuă să fie dificil și costisitor. Una din dificultățile principale este dată de durata foarte mare de răspuns a băncilor în privința cererilor de creditare adresate de potențialii beneficiari.</p> <p>Finanțarea bancară tradițională nu pare ușor accesibilă, cu procentul de cereri de împrumut respinse și oferte de împrumut inacceptabile pentru IMM-uri dintre cele mai mari din UE în 2018 (2019 SBA Fact Sheet Romania - https://ec.europa.eu/docsroom/documents/38662/24/translations/en/renditions/native , pag.11).</p> <p>P1A3 Pescuitul ilegal, nedeclarat și nereglementat (INN) și influența sa asupra exploataării durabile a stocurilor de pești</p> <p>Din datele deținute de ANPA, cantitățile recuperate ca urmare a pescuitului se prezintă pe ani astfel (capturi INN):</p> <p>2014 - 2963 kg calcan;</p> <p>2015 - 685 kg rapana și 162 kg guvizi;</p>	
--	--	--

	<p>2016 - 2636,65 kg calcan; 2017 - 604 kg calcan; 2018 -1893 kg calcan, 163,7 kg midii; 2019 - 1184,5 kg calcan, 15,3 kg rechin, 11,85 kg pisica de mare.</p> <p>Pescuitul ilegal din apele interioare este răspândit, dificil de estimat, cu efecte negative asupra exploatării durabile a stocurilor de pești și conservării speciilor.</p> <p>P1A4 Existența uneltelor de pescuit abandonate/pierdute în zonele destinate pescuitului comercial.</p> <p>Activitățile de pescuit costier și de larg se desfășoară cu riscul pierderii uneltelor de pescuit sau abandonării acestora în cazul pescuitului INN, fapt ce impune raportarea pierderilor și stabilirea corectă a locațiilor plaselor abandonate, în vederea recuperării acestora.</p> <p>Date furnizate de ANPA privind uneltele abandonate și recuperate sau confiscate în perioada 2014-2019 sunt următoarele: 2014 - 163 setci monofilament; 2015 -1430 cuști guvizi și 10 setci monofilament 2016 -28510 ml setci calcan, 394 custi guvizi și 40 setci monofilament 2017 - 6096 m setci calcan, 700 m paragat și 360 m ave monofilament 2018 - 21075 m setci calcan și 125 cuști guvizi 2019 - 17250 m setci calcan.</p> <p>P1A5 Regimul juridic al terenurilor/ construcțiilor pentru dezvoltarea infrastructurii pescărești</p> <p>După cum a fost semnalat în rapoartele anuale de implementare a POPAM, situația juridică a terenurilor administrate de ANPA este afectată de unele cauze care împiedică realizarea de facilități pescărești. Printre aceste cauze enumerăm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - situații litigioase, - retrocedări, 	
--	--	--

	<p>- situații de înscrieri duble în inventarul bunurilor din domeniul public al statului atât cu UAT-uri cât și cu Administrația Națională Apele Romane.</p> <p>Totodată, lipsa cadrului legal pentru concesionarea de suprafețe marine din zona litorală a împiedicat realizarea de facilități pescărești pentru pescuitul marin.</p> <p>P1A6 Schimbările climatice</p> <p>Schimbările climatice pot influența structura și calitatea capturii, a apei, solului, a speciilor care pot fi produse sau care se pot adapta condițiilor climatice noi, inclusiv pot determina o schimbare în preferințele consumatorului final.</p> <p>Efectul schimbărilor de temperatură a mării, care pe lângă creșterea temperaturii medii la suprafața mării este vizibil și în fenomenele extreme, va influența inevitabil toate aspectele sistemelor socio-ecologice regionale de coastă și marine, inclusiv sectoarele economiei albastre și strategiile de adaptare / atenuare. Aceste fenomene pot fi mai intense în Marea Neagră, comparativ cu alte bazine marine, din cauza caracterului său izolat (RSBA, pag. 110).</p> <p>Schimbările climatice afectează, de asemenea, speciile pelagice mici și răspândirea speciilor invazive.</p> <p>P1A7 Existența pieței negre a produselor obținute din pescuit</p> <p>În cadrul reuniunilor parteneriale, această amenințare a fost identificată drept o consecință a slabei capacități administrative, fiind, de altfel unul dintre motivele principale care stau la baza nevoii de consolidare a activității de control și inspecție. Piața neagră este un factor ce afectează puternic competitivitatea sectorului și distorsionează piața licită, afectând capacitatea de dezvoltare pe termen mediu și lung.</p>	
--	--	--

		<p>Colectare date</p> <p>P1A8 Colaborarea nesatisfăcătoare cu unii furnizori de date, din cauza percepției acestora că sunt supuși unor sarcini administrative suplimentare.</p> <p>Prin acțiunile întreprinse de către ANPA, nivelul de conștientizare a importanței furnizării de date corecte și la timp a crescut. Totodată, prin promovarea Ordonanței de urgență nr. 85/2016 s-a asigurat cadrul legislativ necesar pentru sancționarea nefurnizării datelor de producție și neasigurării accesului personalului ANPA cu atribuții de inspecție și control în cadrul unităților de producție, inclusiv pentru derularea procesului de colectare date.</p> <p>Totuși, se menține un anumit nivel de reticență mai ales în cazul furnizării datelor economice.</p>	
--	--	--	--

	<p>Identificarea nevoilor pe baza analizei SWOT și luând în considerare elementele prevăzute la articolul 8 alineatul (5) din Regulamentul FEAMPA</p> <p>1. Modernizarea/ construirea punctelor de debarcare și a centrelor de primă vânzare, în special pentru micul pescuit costier, în vederea sporirii durabilității economice și de mediu prin optimizarea consumului de resurse și timp pentru activitățile de pescuit;</p> <p>2. Dotarea porturilor, centrelor de expediere, punctelor de debarcare, centrelor de primă vânzare și centrelor de procesare, cu instalații și echipamente pentru purificarea și expediția moluștelor bivalve, în principal în beneficiul micului pescuit costier, cu scopul a facilita reziliența operatorilor din pescuit prin diversificarea capturilor;</p> <p>3. Înființare/ modernizare de adăposturi pescărești care să deservească micul pescuit costier, contribuind astfel la durabilitatea economică și socială a operatorilor prin protejarea acestora și a ambarcațiunilor lor;</p> <p>4. Modernizarea ambarcațiunilor angrenate în micul pescuit costier și a navelor mari de pescuit, în special cu unelte de pescuit mai selective, dar și pentru creșterea performanței economice, securitatea și siguranța la bord, cu efect asupra durabilității economice, de mediu și sociale;</p> <p>5. Menținerea activității pescarilor în cazul încetării temporare a activităților de pescuit, în special a celor aparținând micului pescuit costier, pentru a sprijini reziliența acestora în situația diminuării veniturilor din pescuit;</p> <p>6. Implementarea programelor ANPA de inspecție, control și supraveghere conform normelor în vigoare, având în vedere în special:</p> <ul style="list-style-type: none"> • întărirea luptei împotriva INN, sporind inspecțiile pe mare/supravegherea aeriană; • digitalizarea raportării capturilor; 	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • îmbunătățirea coordonării între instituțiile de control și a pregătirii personalului; • asigurarea unui control adecvat în regiunea marină Delta Dunării; • dezvoltarea unui sistem eficient de trasabilitate; • modernizarea Centrului de monitorizare a pescuitului și asigurarea unei instruiți adecvate și regulate pentru operatori; • îmbunătățirea urmăririi și raportării privind activitatea flotei costiere de mici dimensiuni, folosind instrumente digitale inovatoare; • monitorizarea adecvată a puterii motorului și aplicarea regulilor de control; • asigurarea controlului pescuitului recreativ; • dezvoltarea în continuare a evaluării riscurilor naționale și utilizarea acestora ca instrument de control adecvat; • implementarea obligației de debarcare, inclusiv testarea monitorizării electronice de la distanță; <p>7. Asigurarea de facilități în porturile/ punctele de debarcare de la Marea Neagră pentru îmbunătățirea activităților de control și colectare date, debarcare a capturilor nedorite, inclusiv digitalizarea acestor activități;</p> <p>8. Conștientizarea și limitarea impactului asupra mediului al unor practici asociate activităților de pescuit; Abordarea acestor nevoi (6, 7 și 8) conduce la durabilitatea de mediu a pescuitului marin românesc;</p> <p>9. Implementarea programelor ANPA de colectare date conform normelor în vigoare, inclusiv cu privire la capturile accidentale de specii în declin, permite informarea publicului și a autorităților și luarea deciziilor pe baza informațiilor științifice, contribuind astfel la durabilitatea de mediu a pescuitului;</p> <p>10. Dezvoltarea bazei de date centralizate și îmbunătățirea metodelor pentru a obține rezultate mai bune și a obține capacitatea de a furniza rapoarte dinamice asupra datelor</p>	
--	--	--

		<p>analizate, inclusiv conștientizarea furnizorilor de date cu privire la anonimizarea datelor trimise și importanța acestora pentru luarea deciziilor;</p> <p>11. Instruirea și perfecționarea personalului implicat în colectarea, gestionarea și analiza datelor;</p> <p>12. Colectarea datelor aferente pescuitului recreativ la Marea Neagră și extinderea aplicării proiectului „MEDiteranean International Acoustic Survey” (MEDIAS) la Marea Neagră;</p> <p>13. Implementarea de măsuri de protejare a biodiversității marine cu scopul de a contribui la conservarea și refacerea ecosistemelor marine și, implicit, la reziliența acestora, inclusiv prin extinderea rețelei de arii marine protejate;</p> <p>14. Colectarea informațiilor privind deșeurile marine, în special cele din plastic, în vederea gestionării acestor deșeuri, contribuind la implementarea Directivei (UE) 2019/904 a Parlamentului European și a Consiliului.</p>	
--	--	--	--

Ta bel ul 1A			
Obi ecti v de poli tică	Pr io rit ate	Analiza SWOT (pentru fiecare prioritate)	Justificare (rezumat)
2	2	Puncte forte	7. În vederea acoperirii cererii de specii

	<p>Acvacultură</p> <p>P2T1 Suprafața mare pe care sunt amplasate amenajări în care se practică acvacultura</p> <p>Amenajările de acvacultură aflate în producție în primul trimestru al anului 2021 și înscrise în RUA erau în suprafață de 75.423 ha din care: 722 licențe au fost acordate pentru crescătorii cu o suprafață totală de 68.920 ha și 246 licențe au fost acordate pentru pepiniere cu o suprafață totală de 6.503 ha. Producția realizată în unitățile de acvacultură în anul 2020 este de 12.150 tone (sursa ANPA).</p> <p>P2T2 Existența pe teritoriul României a unor amenajări pentru acvacultură care pot fi reintroduse în producție, inclusiv a zonelor favorabile avaculturii în Marea Neagră</p> <p>Aproximativ 28.000 ha amenajări de acvacultură urmează să fie introduse în producție prin concesionarea acestora în baza Ordinului MADR nr. 533/2019 privind înființarea Comisiei de concesionare a terenurilor pe care sunt amplasate amenajările piscicole, precum și a altor terenuri aferente acestora din domeniul public și privat al statului și de aprobare a Normelor referitoare la procedura privind concesionarea terenurilor pe care sunt amplasate amenajările piscicole și a altor terenuri aferente acestora din domeniul public și privat al statului.</p> <p>La Marea Neagră au fost stabilite, în baza clasificării publicate de către Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (http://www.ansvsa.ro/download/unitati_toate/Sectiuni-unitati-schimb-intracomunitar/Sectiunea-07b-Zonele-clasificate-din-Marea-Neagra-pentru-recoltarea-si-relocarea-molustelor-bivalve-vii.pdf), zonele în care se pot amplasa instalații de acvacultură marină.</p>	<p>cultivate în România și maximizării potențialului de producție ar trebui sprijinită creșterea și diversificarea producției, mai ales din speciile din ihtiofauna locală, inclusiv din maricultură, practică în zonele desemnate în care se pot amplasa instalații de acvacultură marină. Totodată, în vederea creșterii eficienței activității, a condițiilor de muncă și/sau a limitării impactului de mediu, ar trebui sprijinită modernizarea unităților de acvacultură. În acest mod, PAP ar contribui la F2F (2.1 Asigurarea unei producții alimentare durabile). În special în cazul sistemelor recirculante, este ar trebui sprijinită tranziția către practici durabile. De asemenea, pentru susținerea competitivității operatorilor din acvacultură, PAP ar trebui să susțină și serviciile de mediu ale ecosistemelor acvatice aduse de anumite tipuri de acvacultură, contribuind astfel și la sprijinirea obiectivelor BDV. PAP ar trebui să</p>
--	--	--

	<p>P2T3 Experiență în creșterea peștilor în sisteme tehnologice de acvacultură prietenoase mediului</p> <p>România are tradiție în domeniul creșterii peștilor în sisteme tehnologice de tip extensiv și semiintensiv în bazine de pământ, care sunt prietenoase mediului. Există experiență în creșterea unei game largi de specii de pești, precum și centre de consiliere înființate prin POPAM.</p> <p>P2T4 Experiență în creșterea peștilor în sisteme tehnologice de acvacultură tip RAS</p> <p>Ca urmare a cunoștințelor recente acumulate în sistemele de acvacultură tip RAS și a rezultatelor tehnologice obținute în cadrul unităților de cercetare și de învățământ din domeniu, în ultimii 10 ani, numeroși producători din acvacultură aplică tehnologiile de creștere industrială a peștilor, utilizând tehnici și echipamente moderne.</p> <p>P2T5 Acvacultura contribuie la sănătatea umană și securitatea alimentară</p> <p>Peștele reprezintă un aliment cu valoare alimentară deosebită, care, prin conținutul său în proteine de calitate superioară și grăsimi bogate în acizi grași polinesaturați, contribuie la asigurarea sănătății umane. Prin producțiile realizate, acvacultura are un aport important la asigurarea securității alimentare.</p> <p>P2T6 Amenajările de acvacultură asigură un mediu pentru o paletă largă de activități socio-culturale (recreative și educative)</p> <p>Acvacultura în sistem deschis, care utilizează în sistemul tehnologic de producție iazuri și heleșteie, asigură condiții unice de recreere prin pescuit recreativ, prin asigurarea posibilităților de petrecere a timpului liber în natură, pentru observarea păsărilor acvatice și realizarea unor lecții în natură pentru prețuirea și protecția mediului înconjurător. Activitățile economice</p>	<p>susțină durabilitatea sectorului, favorizând investițiile care sunt eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor, au un impact redus asupra mediului, aduc beneficii sociale sau realizează produse ecologice. Totodată, investițiile ar trebui să favorizeze crearea și consolidarea lanțului alimentar scurt, care să răspundă cerinței F2F privind asigurarea unei producții alimentare durabile. Totodată, ar trebui susținută menținerea nivelului producției în cazul fermelor care se confruntă cu riscuri privind activitatea. Criteriile de eligibilitate și de selecție pentru proiectele ce vizează acvacultura ar trebui să reflecte aspectele menționate mai sus. Această intervenție ar duce la implementarea obiectivului specific prevăzut la art. 26 (1) (a) din Regulamentul FEAMPA.</p> <p>8. Lipsa de personal cu calificare medie în pescuit și acvacultură poate fi diminuată prin sprijinirea derulării unor cursuri de</p>
--	---	---

	<p>desfășurate în jurul activității de acvacultură durabilă au impact socio-economic benefic mai mare decât activitățile agricole, mai ales în zonele în care acvacultura este o activitate tradițională.</p> <p>P2T7 Acvacultura în sistem extensiv și semiintensiv aduce servicii de mediu</p> <p>Majoritatea amenajărilor piscicole au un istoric relativ îndelungat și s-au încadrat foarte bine în peisajul natural, jucând un rol important în consolidarea echilibrelor ecologice, în preluarea excesului de apă, în asigurarea și menținerea unor suprafețe întinse de zone umede care au îmbunătățit pe plan local mediul înconjurător. În acvacultura tradițională în iazuri și heleșteie, construite din pământ, se aplică tehnologiile de creștere a peștelui compatibile cu mediul, cu habitatele sensibile, contribuind astfel la dezvoltarea biodiversității acvatică. Sistemul de creștere a peștelui în policultură, în care o pondere importantă este asigurată de speciile de pești filtratoare, contribuie la îmbunătățirea calității apei care se redă sursei de alimentare după utilizare în fermele de acvacultură. Acvacultura este activitatea cu cea mai mică amprentă de carbon din agricultură. Mai mult, piscicultura și maricultura midiilor sunt sectoarele cu cea mai mică amprentă de carbon din cadrul acvaculturii.</p> <p>P2T8 Existența infrastructurii de bază și a unor nuclee de personal de cercetare în domeniul acvaculturii.</p> <p>Infrastructura în cercetare este asigurată de Universitatea „Dunărea de Jos” Galați și trei instituții specializate în cercetări în ape interioare: Institutul de Cercetare, Dezvoltare pentru Ecologie Acvatică, Pescuit și Acvacultură – Galați, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare „Delta Dunării” – Tulcea și Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Piscicultură Nucet - Dâmbovița, și un institut de cercetare marină: Institutul Național de Cercetare-</p>	<p>instruire, perfecționare sau recalificare pentru pescari, acvacultori și procesatori. Aceste cursuri au menirea atât de a întări capacitatea operațională a actorilor din pescuit și din acvacultură, cât și de a facilita înțelegerea modului cum se elaborează și implementează proiectele finanțate prin PAP. Cursurile de instruire trebuie să includă și elemente privind reducerea pierderilor și a risipei de alimente, după cum prevede inclusiv F2F și elemente privind protejarea și conservarea biodiversității, pentru a răspunde inclusiv la obiectivul de îmbunătățire a cunoașterii, educației și calificărilor, prevăzut de către BDV. Instruirea pentru acvacultori este asigurată în cadrul obiectivului specific prevăzut la art. 26 (1) (a), iar instruirea pentru pescari și procesatori poate fi inclusă în SDL din cadrul obiectivului specific prevăzut la art. 29 din Regulamentul FEAMPA.</p>
--	---	--

	<p>Dezvoltare Marină „Grigore Antipa” – Constanța, Stațiunea de Cercetare pentru Acvacultură și Ecologie Acvatică Ezăreni din cadrul Universității “Al.I.Cuza” Iași și un institut de cercetare în domeniul forestier care abordează și problema ecosistemelor acvatice din apele de munte și creșterea salmonidelor: Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice – București. Totodată, USAMV Iași, USAMV Bucuresti, USAMV Cluj și USAMV Timișoara desfășoară activități de cercetare în domeniul acvaculturii.</p> <p>P2T9 Diversitatea mare a speciilor de pești și alte organisme acvatice crescute în acvacultură</p> <p>Rețeaua hidrografică diversificată și patrimoniul natural de interes piscicol de care dispune România - reprezentat în principal de Dunăre, Delta Dunării și Marea Neagră - a contribuit la apariția unei ihtiofaune bogate în specii valoroase care pot face obiectul creșterii dirijate dacă există cerere pe piață pentru o anumită specie.</p> <p>P2T10 Existența suprafețelor marine favorabile practicării mariculturii</p> <p>Acvacultura marină are o dezvoltare relativ recentă în bazinul Mării Negre. Au fost identificate soluțiile de ordin administrativ pentru realizarea de investiții în maricultură, care, pe lângă diversificarea producției din acvacultură, să aducă și importante beneficii de mediu.</p> <p>În scopul stimulării activităților de acvacultură a moluștelor bivalve și de facilitare a accesului la informații de specialitate, FAO/GFCM și ANPA a susținut crearea la INCDM „Grigore Antipa” a unui centru regional demonstrativ de miticultură. De asemenea, o specie valoroasă care poate acoperi o nișă importantă pe piață este calcanul, specie pentru care există deja cercetări și experiență în domeniu.</p> <p>Procesare și comercializare</p>	<p>9. Activitatea de cercetare-inovare ar trebui să contribuie, pe de o parte la transferul tehnologic și de know-how care să ducă la performanțe superioare din punct de vedere economic și de mediu, iar pe de altă parte la fundamentarea deciziilor de politici publice în sector. Ar fi astfel posibil dezvoltarea de produse noi și adaptarea produselor și tehnologiei existente la schimbările climatice, astfel încât lanțul alimentar scurt de produse pescărești să se consolideze și să fie rezilient, în acord cu F2F și BDV. Totodată, prin cercetare-inovare pot fi identificate soluții privind decuplarea creșterii economice de creșterea resurselor utilizate, în conformitate cu obiectivele PVE. Prin PAP ar putea fi facilitat dialogul și parteneriatele între producători și cercetători în scopul obținerii de rezultate cu aplicabilitate practică.</p> <p>Această intervenție ar duce la implementarea</p>
--	---	---

	<p>P2T11 Procesare - Existența unor producții de pește disponibile pentru procesare, în special ca urmare a investițiilor în fermele de acvacultură</p> <p>Investițiile sprijinite prin POP 2007-2013 și POPAM 2014-2020, precum și cele avute în vedere a se realiza în cadrul fermelor de acvacultură prin PAP 2021-2027, sunt de natură să creeze premise de dezvoltare pentru sectorul de procesare și comercializare. Pentru diversificarea sortimentelor de conserve și semiconserve pot fi folosite ca materii prime toate speciile autohtone de pește.</p> <p>Producția realizată în unitățile cu activitate de procesare în anul 2020 este de 20.810,25 tone (sursa ANPA).</p> <p>Realizarea unităților de procesare primară care pot fi realizate în fermele de acvacultură cu rolul de a crește valoarea adăugată a producției de acvacultură, va conduce la diversificarea modalităților de comercializare.</p> <p>P2T12 Experiență și tradiție în prelucrarea peștelui și produselor pescărești</p> <p>În România, procesarea peștelui constituie o activitate de tradiție în cadrul sectorului pescăresc, având un rol important în prelucrarea peștelui obținut prin pescuit și acvacultură în scopul valorificării superioare a materiei prime, asigurării unei game lărgite de produse din pește pentru consumatori și realizării de valoare adăugată de către procesatori. Înainte de 1989 existau în România cca 180 unități de procesare a peștelui. Majoritatea fermelor de acvacultură asigurau și procesarea primară a peștelui. După 1990 fabricile de conserve de pește și-au redus treptat producția, ajungându-se până la încetarea totală a activității.</p> <p>Cu fiecare an, sortimentele de pește obținute în urma procesării sunt mai diversificate iar forma de prezentare este îmbunătățită substanțial.</p>	<p>obiectivului specific prevăzut la art. 26 (1) (a) din Regulamentul FEAMPA.</p> <p>10. În întâmpinarea cererii în creștere de produse prelucrate din pește, ar trebui stimulate investițiile în procesare/ prelucrare, asigurându-se premisele pentru o valoare adăugată crescută a produselor pescărești.</p> <p>Această intervenție ar duce la implementarea obiectivului specific prevăzut la art. 26 (1) (b) din Regulamentul FEAMPA.</p> <p>11. Pentru a stabili canale de distribuție sigure, ar trebui sprijinite activitățile de comercializare a peștelui și produselor din pește. Înființarea unor asociații de tip cooperatist este de natură a asigura venituri constante și sigure pentru producători și un flux stabil de pește și produse din pește pentru consumatori, care ar diminua riscurile în situații de criză, sporind reziliența sectorului pescăresc. Ar fi susținute astfel și</p>
--	--	---

	<p>P2T13 Piața cu potențial mare de absorbție</p> <p>Piața internă este în marea majoritate acoperită prin comerț intracomunitar și importuri din țări, în condițiile în care, nu există alternativă din partea operatorilor din România.</p> <p>Furnizarea speciilor din comerț intracomunitar și import din țări pe piața românească a determinat o diversificare a ofertei și o schimbare a preferinței consumatorilor atât către noi specii de pești și forme de prezentare cât și o cerere de pește și produse din pește și alte viețuitoare marine în creștere.</p> <p>Conform UN Comtrade, în 2020 România a importat 104.791 tone de produse pescărești în valoare de 302,649,868 EUR.</p> <p>A crescut importul de pește viu și de produse pescărești preparate/conservate, a scăzut importul de pește congelat și de fileuri.</p> <p>Consumatorii români cu tradiție în consumul de pește preferă în mare măsură produsele de pescuit și acvacultură de proveniență locală.</p> <p>P2T14 Investițiile realizate prin POP 2007-2013 și POPAM 2014-2020</p> <p>În perioadele de programare anterioare, ca urmare a sprijinului acordat prin fondurile europene, a crescut interesul pentru realizarea de investiții în acvacultură, iar în intervalul 2014-2020 fermierii au luat în considerare diversificarea acvitității în ferma de acvacultură. Structura producției obținute din proiectele finanțate s-a modificat semnificativ până în 2020 în ceea ce privește sturionii, a căror pondere a crescut de la 3,82% la 18,45%, și salmonidele, a căror pondere a crescut de la 9,9% la 21,88% (AnEXA 1 ANALIZA IMPLEMENTARII MASURII 2.pdf (ampeste.ro)).</p>	<p>dezideratele F2F privind lanțul alimentar care funcționează pentru consumatori, producători, climă și mediu.</p> <p>PAP ar putea promova comerțul electronic, vânzarea directă, alimentația publică pe bază de resurse piscicole care să atragă avantaje competitive pentru sector.</p> <p>Această intervenție ar duce la implementarea obiectivului specific prevăzut la art. 26 (1) (a) din Regulamentul FEAMPA.</p> <p>12. În corelare cu intervențiile care au ca scop creșterea producției și sprijinirea comercializării, ar fi utilă promovarea unei campanii naționale privind avantajele consumului de pește care să crească gradul de informare a consumatorilor și non-consumatorilor asupra practicilor tehnologice, siguranței alimentare, beneficiilor alimentației sănătoase, impactului asupra mediului și rolului activităților pescărești în societate. PAP ar contribui astfel</p>
--	--	--

	<p>Puncte slabe</p> <p>Puncte slabe</p> <p>Acvacultură</p> <p>P2S1 Acces îngreunat la spațiul destinat activităților de acvacultură</p> <p>Procedurile de acces la amenajările piscicole și la spațiul acvatic care poate utilizat de acvacultură sunt mult îngreunate prin procedurile birocratice excesive și redundante în raport cu rolul acvaculturii în matricea societală.</p> <p>P2S2 Infrastructură de acvacultură insuficient dezvoltată.</p> <p>Deși prin POP 2007-2013 și POPAM 2014-2020 a fost sprijinită modernizarea a 60 de ferme de acvacultură (beneficiari unici), trebuie remarcat că, în marea majoritate a fermelor de acvacultură investițiile pentru dotarea cu echipamente, utilaje și mijloace tehnice specifice s-au realizat parțial. Acestea trebuie supuse unui proces de modernizare, prin investiții în echipamente, spații tehnologice, depozite de furaje, drumuri tehnologice, printr-o gestionare mai eficientă a resurselor materiale, biologice și umane precum și prin transfer de cunoștințe științifice, din domeniul cercetării în domeniul aplicativ.</p> <p>P2S3 Informare insuficientă cu privire la importanța consumului de pește pentru o alimentație sănătoasă și echilibrată.</p> <p>Acvacultura este o activitate cu tradiție, care produce pește de o calitate superioară în sistemele de creștere extensive și semiintensive.</p> <p>Totuși, informațiile privind calitatea produselor de acvacultură, importanța consumului de pește pentru o alimentație sănătoasă și echilibrată sunt insuficiente sau nu sunt prezentate eficient societății.</p>	<p>la promovarea unui consum alimentar durabil și facilitarea trecerii la o alimentație sănătoasă și durabilă în conformitate cu F2F, precum și la conștientizarea publicului cu privire la durabilitatea anumitor activități de acvacultură, a recoltării fructelor de mare și la impactul pescuitului INN. Această campanie ar trebui coroborată cu campaniile la nivelul UE. Această intervenție ar duce la implementarea obiectivului specific prevăzut la art. 26 (1) (a) din Regulamentul FEAMPA.</p> <p>13. Fragmentarea producătorilor din sectorul de pescuit și acvacultură constituie un obstacol în ceea ce privește, pe de o parte, dialogul social și guvernanta sectorului și, pe de altă parte, integrarea într-un lanț alimentar durabil, care să le ofere un acces mai sigur și mai profitabil pe piața pescărească. Sprijinirea unei organizări cât mai eficiente, inclusiv de tip</p>
--	--	---

	<p>P2S4 Organizarea deficitară a reprezentării producătorilor din acvacultură</p> <p>În prezent, sunt mai multe organizații de producători care au o insuficientă capacitate financiară și organizatorică pentru a deveni poli de atracție pentru toți fermierii din sector și astfel, actori importanți pe piața produselor de acvacultură, în contextul unor politici inconsistente de susținere a organizațiilor de producători.</p> <p>P2S5 Organizarea deficitară a pieței prin prisma lanțului producător-procesator-comerciant-consumator.</p> <p>În România, o parte însemnată dintre cumpărători dorește să cumpere pește pe un lanț scurt de distribuție, direct de la fermele de acvacultură, unde prețul este mai scăzut iar prospețimea, calitatea și igiena sunt garantate. Marile magazine lucrează doar cu fermele de acvacultură mari care pot asigura cantitățile necesare precum și un rulaj constant de mărfuri (Studiu de Piață 2014). Ca urmare, la ora actuală nu există un sistem al pieței peștelui care să asigure vânzarea directă, la poarta fermei, ca alternativă la vânzarea prin marile magazine.</p> <p>Legătura procesatorilor cu piața, pe întreg lanțul de distribuție este deficitară, cu consecințe în scăderea calității produsului sau creșterea costurilor și neacoperirea unor zone.</p> <p>Accesul în lanțurile de retail este adesea dificil pentru operatorii de mici dimensiuni, care nu pot răspunde cerințelor de cantitate și nu au putere de negociere. Comercializarea este afectată în primul rând de lipsa de echipamente și mijloace de transport specializate.</p> <p>P2S6 Cost ridicat aferent asigurării stocurilor din acvacultură</p> <p>În ultimii ani, o serie de aspecte de mediu și climatice care afectează sectorul, sunt generatoare de pierderi economice</p>	<p>cooperatist, a producătorilor poate duce la consolidarea poziției acestora în lanțul alimentar durabil și contribuie la obiectivele F2F.</p> <p>Sprrijinul pentru acvacultori este asigurat în cadrul obiectivului specific prevăzut la art. 26 (1) (b), iar cel pentru pescari și procesatori poate fi inclus în SDL din cadrul obiectivului specific prevăzut la art. 29 din Regulamentul FEAMPA.</p> <p>14. Operatorii din sectorul pescăresc ar trebui sprijiniți cu intervenții prompte în situația în care piața pescărească este afectată de disfuncționalități sistemice precum sunt cele provocate de epidemia de Covid-19 sau alte cauze care duc la încetarea activității sau reducerea semnificativă a vânzărilor. Sprijinul ar trebui să ia forma unor compensații pentru pagubele suferite, pe lângă celelalte forme de compensare prevăzute în program.</p> <p>Această intervenție ar duce la implementarea</p>
--	--	---

	<p>semnificative, fiind necesar să se stabilească linii de asistență, care să asigure sau să acopere aceste pierderi, astfel încât acestea să nu pună în pericol durabilitatea, mai ales economică. Fermierii români nu dispun de suficient capital care să le permită asigurarea efectivilor de pește din fermă.</p> <p>P2S7 Transfer limitat al rezultatelor cercetării în domeniul acvaculturii.</p> <p>O perioadă îndelungată, cercetarea în acvacultură a făcut progrese limitate în privința perfecționării tehnologiilor tradiționale. Ca urmare, și transferul noutăților tehnologice a fost limitat.</p> <p>În prezent, cercetarea înregistrează progrese în sistemele de acvacultură de tip RAS și caută soluții pentru minimizarea efectelor negative ale schimbărilor climatice asupra acvaculturii. Veniturile obținute de producătorii din acvacultură nu permit încă susținerea costurilor de cercetare.</p> <p>Procesare și comercializare</p> <p>P2S8 Procesare - Tehnologii și dotări parțial învechite în unitățile de procesare, cu consum mare de energie și lipsite de flexibilitate.</p> <p>Conform datelor din PNCD 2020 existau 43 de unități de procesare a peștelui și produselor din pește, din care: 18 unități au ca activitate principală procesarea peștelui și a produselor din pește, iar 25 au ca activitate secundară procesarea peștelui și produselor din pește.</p> <p>Cu excepția unităților modernizate prin intermediul POP și POPAM în număr de 16 (beneficiari unici) și a celor nou înființate, tehnologiile de procesare și dotările utilizate de către operatorii economici din domeniu sunt parțial învechite și nu permit furnizarea de produse cu valoare adăugată mare sau adaptate cerințelor actuale ale pieței. O deficiență identificată este lipsa de echipamente, utilaje și</p>	<p>obiectivului specific prevăzut la art. 26 1 (b) din Regulamentul FEAMPA.</p> <p>Nevoile 1-9 sunt corelate cu OS1 al P2.</p> <p>Nevoile 10-17 sunt corelate cu OS2 al P2.</p>
--	---	---

	<p>linii de producție performante pentru operațiile de procesare primară (eviscerare, desolzire, depielire, decapitare, filetare, porționare) și ambalare a peștelui.</p> <p>P2S9 Capital disponibil limitat</p> <p>Activitățile de acvacultură și de procesare sunt realizate de operatori economici de mici dimensiuni, care nu dispun de un capital propriu suficient pentru creșterea competitivității și dezvoltarea afacerii.</p> <p>Conform PNCD 2020, din datele colectate de la agenții economici care au activitatea de procesare ca activitate principală, mărimea acestora se prezintă astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sub 10 angajați: 3; - 11-50 angajați: 10; - peste 50 anagajați: 5. <p>La fel cum este cazul tuturor întreprinderilor de acest tip din România, capitalul disponibil limitat pentru asigurarea cofinanțării este o constrângere majoră, care afectează dezvoltarea.</p>	
	<p>Oportunități</p>	
	<p>Acvacultură, procesare și comercializare</p> <p>P2O1 Tradiție în consumul de pește (sărbători religioase, alte obiceiuri).</p> <p>Se observă un consum mai mare în lunile martie – iunie și octombrie – februarie. De asemenea, în anumite zone (Delta Dunării, zona costieră) în care peștele constuie baza alimentației populației locale. Acest lucru este explicabil prin faptul că perioadele menționate corespund perioadelor principale de post, de lungă durată, ceea ce corespunde tradiției creștine privind consumul de pește.</p> <p>Conform PNCD 2020, preferințele de consum pe specii se prezintă astfel: crap - 64,66%, macrou - 59,20%, păstrav - 46,45%, caras - 39,16%, novac - 36,43%, șalău - 33,7%, sânger – 32,79, somon -</p>	

	<p>25,87%, știucă – 17,85%, pangasius – 14,57, hering - 10,02%, merluciu - 7,29% etc.</p> <p>În ceea ce privește sortimentele preferate, 83,03% dintre consumatori preferă peștele proaspăt, pe locul 2 situându-se „icrele – salata de icre” cu 74,41%, urmate de conserve de pește cu 64,66% și pește congelat cu 54,64%.</p> <p>P202 Existența unor capacități de producție cu potențial de modernizare și extindere</p> <p>Suprafețele neproductive, pretabile dezvoltării acvaculturii, reprezintă un potențial favorabil creșterii producției de pește.</p> <p>Conform datelor din RUA, în primul trimestru al anului 2021, la nivel național exista o suprafață de 75.423 ha de ferme pe care este autorizată desfășurarea activității de acvacultură în România. Referitor la suprafețele administrate de ANPA, specificăm că situația se prezintă astfel: 31.189 ha sunt suprafețe aflate în exploatare, iar 27.998, ha sunt suprafețe neconcesionate.</p> <p>De asemenea, este cunoscut faptul că România dispune de un important potențial piscicol reprezentat de lacurile de acumulare. Peste 20.000 hectare de lacuri de acumulare sunt pretabile pentru acvacultură și sunt sau pot fi utilizate pentru acvacultură extensivă, semi-intensivă sau piscicultură integrată. Totodată, din studiile și datele rezultate în urma cercetărilor multianuale asupra celor mai importante lacuri de acumulare care prezintă caracteristici favorabile dezvoltării acvaculturii, s-a identificat o suprafață totală de peste 17.000 ha în care se poate dezvolta acvacultura în viviere flotabile. Suprafața maximă recomandată a se utiliza pentru acvacultura în sistem de viviere flotabile este de maximum 10 % din suprafața totală, respectiv peste 1.700 ha.</p> <p>P203 Accesibilitatea crescută la tehnologiile de producere a energiei regenerabile</p>	
--	---	--

	<p>Perfecționarea producerii echipamentelor și instalațiilor de producere a energiei regenerabile, a condus la reducerea costurilor de achiziție și montaj, precum și la creșterea eficienței producerii energiei regenerabile, cu efecte asupra diminuării costurilor de producție în fermele de acvacultură.</p> <p>P204 Posibilitatea asigurării necesarului de furaje pentru cipuricultură din resurse interne</p> <p>La creșterea crapului sunt utilizate furaje realizate din amestecuri de cereale, șroturi și spărturi de cereale, care se găsesc din abundență în majoritatea regiunilor țării și la prețuri accesibile.</p> <p>P205 Potențial pentru turism, pescuit recreativ și alte activități complementare acvaculturii</p> <p>În fermele de acvacultură diversificarea poate aduce venituri suplimentare, prin turism și alimentație publică, observarea păsărilor, pescuit recreativ, activități educaționale legate de cunoașterea și protecția biodiversității acvatice, îmbunătățirea managementului apei etc.</p> <p>P206 Producerea în România de furaje granulate</p> <p>Există fabrici de furaje pentru alte specii de animale, care au mijloacele tehnologice și echipamentele necesare pentru a produce furaje granulate și pentru pești după rețete specifice și verificate în producție.</p> <p>P207 Principii și obiective complementare acvaculturii cuprinse în Pactul Verde și strategiile asociate (BDV și F2F)</p> <p>Pactul Verde și strategiile asociate (BDV și F2F) susțin principii și obiective care favorizează dezvoltarea acvaculturii din România, în special a acvaculturii extensive și semi-intensive, a acvaculturii multitrofice integrate, a acvaculturii bivalvelor și algelor, ceea ce poate duce la</p>	
--	--	--

	<p>produse de acvacultură mai atractive. Acvacultura din România contribuie la o alimentație sănătoasă și are un impact pozitiv asupra mediului, prin susținerea biodiversității acvatice.</p> <p>P208 Trasabilitatea produselor de acvacultură O parte importantă a consumatorilor de pește preferă produsele locale sau naționale. Asigurarea trasabilității acestora permite consumatorilor să se informeze cu privire la originea produselor, oferind un avantaj competitiv producătorilor din acvacultura din România.</p> <p>P209 Disponibilitatea tehnologiei pentru digitalizarea proceselor Prin digitalizarea proceselor crește eficiența acestora și scade impactul asupra mediului.</p>	
	<p>Amenințări</p>	
	<p>Acvacultură</p> <p>P2A1 Dependența de import în cazul furajelor granulate pentru anumite tipuri de acvacultură.</p> <p>În România, nu există nici o fabrică specializată pentru producerea furajelor granulate și extrudate pentru pești. Deoarece, furajele granulate se utilizează în sistemele industriale de acvacultură (pentru păstrăv, sturion, somn african) și acest tip de acvacultură este în faza de consolidare în România, cererea este relativ mică și nu justifică o investiție nouă pentru producerea acestor furaje în țară, motiv pentru care se recurge încă la importul cantităților necesare.</p> <p>P2A2 Regimul juridic neclar al terenurilor pe care sunt amplasate ferme de acvacultură</p>	

	<p>Administrarea de către diferite instituții ale statului a terenului domeniu public creează incertitudine privind drepturile utilizatorilor pe termen mediu și lung, necesare pentru a justifica investițiile care se doresc a fi realizate.</p> <p>De asemenea, există situații conflictuale generate de modul în care statul a transmis dreptul de proprietate/folosință - doar infrastructura, fără terenul de sub ele. Aceasta face imposibilă contractarea de credite pentru procesul de producție și investiții.</p> <p>P2A3 Lipsa unui cadastru general al terenurilor din România.</p> <p>În prezent în România nu este rezolvată în totalitate evidența cadastrală și intabularea terenurilor din domeniul public și privat al statului și al consiliilor locale, ceea ce determină imposibilitatea atragerii de fonduri europene pentru dezvoltare și un anumit grad de insecuritate a afacerilor în domeniul acvaculturii pe termen mediu și lung.</p> <p>P2A4 Tratarea diferită a politicilor de acvacultură comparativ cu politicile de agricultură</p> <p>Discrepanța majoră între politicile agricole și cele destinate acvaculturii face ca unele ferme de acvacultură să fie transformate în terenuri agricole, motivat de intensitatea ajutorului și nivelul plăților de agro-mediu comparative cu compensațiile de acva-mediu.</p> <p>P2A5 Schimbările climatice</p> <p>Pe termen mediu și lung schimbările climatice pot determina modificarea regimului hidrologic al surselor de alimentare cu apă a fermelor de acvacultură. Ca urmare a diminuării volumelor de apă disponibile în anumite ferme de acvacultură, va fi necesară schimbarea structurii de specii cultivate iar altele, în lipsa apei, vor fi folosite pentru alte activități, cum ar fi agricultura, creșterea animalelor, vânătoarea etc.</p>	
--	---	--

	<p>P2A6 Lipsa forței de muncă</p> <p>Conform celor semnalate de actorii din sector, în ultimii ani, acvacultura și procesarea se confruntă cu lipsa forței de muncă.</p> <p>P2A7 Pierderi de producție de acvacultură ca urmare a unor dezastre naturale, fenomene meteorologice sau cauze antropice pentru care fermierul nu este responsabil</p> <p>Acestea se referă la:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) dezastre ecologice; b) schimbări climatice imprevizibile care afectează cantitatea și calitatea apei; c) pierderi cauzate de secetă, inundații, torenți, viituri; d) acțiuni antropice neprietenoase cu mediul desfășurate în proximitatea râurilor sau chiar în albiile acestora, poziționate în amonte de locul de captare a apei necesară fermei de acvacultură cum sunt: exploatațiile forestiere neconforme, exploatațiile miniere, extragerea de nisip și balast din albia râurilor, utilizarea nerațională a apei pentru irigații agricole, deparatizarea animalelor în proximitatea surselor de apă, utilizarea nerațională de îngrășăminte și pesticide, deversarea de ape uzate menajere și industriale neepurate, poluări accidentale cu substanțe toxice a mediului acvatic. <p>P2A8 Acces limitat la scheme de creditare dedicate producției de acvacultură în condițiile unor proceduri de durată pentru aprobarea acestora</p> <p>Disponibilitățile financiare ale operatorilor din acvacultură existenți dar și ale celor care doresc să dezvolte o afacere în acest domeniu sunt, în cele mai multe cazuri, deficitare pentru asigurarea cofinanțării investițiilor din domeniul acvaculturii.</p> <p>Totodată, fermierii nu dispun în ferme de active acceptabile și/sau în stare corespunzătoare pe</p>	
--	--	--

	<p>care să le poată utiliza ca garanții pentru credite, majoritatea activelor au un regim de proprietate mixt iar unele au un grad avansat de uzură fizică și morală. Deci, accesul la credite este nu numai limitat, ci în cele mai dese cazuri imposibil de obținut pentru mulți fermieri.</p> <p>P2A9 Costuri ridicate de producție</p> <p>Principalele costuri care afectează rentabilitatea fermelor de acvacultură sunt următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - costul forței de muncă și taxarea acesteia; - dubla taxare pentru terenul amenajat pentru acvacultură, redevență și taxa locală pe terenul concesionat; - costuri ale energiei pentru alimentarea cu apă; - costuri legate de exploatarea în siguranță a barajelor și digurilor; - costuri legate de obținerea autorizațiilor de mediu și de gospodărire a apelor; - pierderile de venit cauzate de pagubele produse de păsările și animalele ihtiofage; - cuantumul dobânzilor bancare pentru credite de funcționare curentă, inclusiv cele pentru achiziționarea de furaje, dar și cele pentru prefinanțarea unei investiții eligibile cu sprijin prin fonduri europene. <p>P2A10 Impactul negativ al altor activități economice (extragerea de agregate minerale, exploatarea forestiere, prelevări de apă etc)</p> <p>Acvacultura (îndeosebi salmonicultura) se confruntă cu poluarea produsă în amonte de amenajarea piscicolă de activități precum exploatarea forestiere, activitățile zootehnice, activitățile de minerit și activitatea balastierelor, prelevări de apă pentru irigații, fluctuațiile debitului sursei de apă și apariția unor torenți, viituri ca urmare a tăierilor masive de masă lemnoasă.</p> <p>P2A11 Boli, epizootii</p>	
--	---	--

	<p>Apariția unor boli care, în cazul epizootiilor, pun în pericol nu numai efectivele de pești din ferma de acvacultură, ci și resursele acvicultice vii din sursa de alimentare.</p> <p>P2A12 Concurența produselor din acvacultură din alte state</p> <p>Pe piața din România sunt aduse specii de crap din Bulgaria, Serbia, Cehia, Grecia, Spania și Ungaria, păstrav din Albania, Bulgaria, Italia, Franța, Grecia, Suedia și Turcia la prețuri mai mici decât aceleași specii obținute din producția internă, cererea pieței pentru aceste specii nefiind acoperită din producția internă. Important este că în România consumatorii preferă peștele indigen. De o importanță deosebită sunt aspectele legate de trasabilitatea produselor venite din afara României.</p> <p>Procesare și comercializare</p> <p>P2A13 Procesare - Creșterea prețului peștelui pe plan internațional</p> <p>Creșterea prețului peștelui pe plan internațional obținut din pescuit comercial poate spori costul peste nivelul de rentabilitate al unităților de procesare românești, aflate în situația de a nu se putea aproviziona cu materie primă, pentru că aceasta nu se poate produce pe plan intern.</p> <p>Având în vedere faptul că, la nivelul anului 2020, 3.678 t (15,3%) materie primă utilizată în procesare era de origine indigenă și 20.343 (84,7%) din import, volatilitatea prețurilor internaționale poate determina unele perturbări de aprovizionare pentru procesatorii români care utilizează cu preponderență materie primă din comerț intracomunitar sau import din terțe țări.</p> <p>P2A14 Dependența de importuri a unităților de procesare pentru asigurarea materiei prime</p> <p>Conform RNCD 2020, proveniența materiei prime utilizată de unitățile de procesare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materie primă indigenă 3.678 tone; 	
--	---	--

	<p>- Materia primă asigurată din import este de 20.343 tone.</p>	
	<p>Identificarea nevoilor pe baza analizei SWOT și luând în considerare elementele prevăzute la articolul 8 alineatul (5) din Regulamentul FEAMPA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Acoperirea din producția internă de acvacultură a consumului de pește din specii autohtone, inclusiv din maricultură; 2. Sprijinirea creșterii producției de puiet de pește pentru populările efectuate în fermele piscicole; 3. Creșterea veniturilor în fermele de acvacultură prin diversificarea speciilor cultivate, a activităților sau a produselor oferite; 4. Creșterea eficienței activităților de acvacultură, inclusiv în ceea ce privește creșterea producției independent de creșterea utilizării resurselor; 5. Menținerea nivelului producției de acvacultură în situații de risc; <p>Abordarea nevoilor 1-5 conduce la asigurarea rezilienței și durabilității economice și sociale a acvaculturii.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Limitarea impactului de mediu al activităților de acvacultură; 7. Utilizarea principiilor economiei circulare în sectorul de acvacultură; <p>Abordarea nevoilor 6-7 conduce la asigurarea durabilității de mediu și economice și la tranziția verde, asigurând premisele atingerii obiectivelor economiei albastre durabile și de decarbonizare.</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Instruirea forței de muncă specializate, care să sprijine durabilitatea Economică, de mediu și socială; 9. Sprijinirea activităților productive pentru fermele de acvacultură a căror activitate și nivel al producției contribuie la realizarea de servicii de mediu; 10. Stimularea cercetării în acvacultură pentru identificarea de soluții inovatoare și transfer de know-how, inclusiv privind decuplarea creșterii economice de creșterea resurselor utilizate și asigurarea premiselor pentru reziliența operatorilor din acvacultură; 11. Creșterea producției de produse procesate din pește; 12. Creșterea eficienței activităților de procesare a peștelui, inclusiv în ceea ce privește creșterea producției independent de creșterea utilizării resurselor; <p>Abordarea nevoilor 8-12 conduce la asigurarea rezilienței și durabilității economice și sociale a acvaculturii.</p> <ol style="list-style-type: none"> 13. Limitarea impactului de mediu al activităților de procesare a peștelui; 14. Utilizarea principiilor economiei circulare în sectorul de procesare; 	

	<p>Abordarea nevoilor 13-14 conduce la asigurarea durabilității de mediu și economice și la tranziția verde, contribuind la atingerea obiectivelor de decarbonizare.</p> <p>15. Susținerea asociațiilor profesionale, inclusiv asocierea pe baze cooperatiste;</p> <p>16. Promovarea consumului de pește și organisme acvatice în corelare cu investițiile productive realizate prin PAP;</p> <p>17. Susținerea înființării unor canale specializate de distribuție stabile ale produselor pescărești;</p> <p>Abordarea nevoilor 15-17 conduce la asigurarea durabilității sociale și economice a sectorului pescăresc.</p> <p>18. Combaterea efectelor crizelor de sănătate publică sau de altă natură care afectează sectorul pescăresc, contribuind la reziliența producătorilor din sectorul pescăresc.</p>	
--	---	--

Ta bel ul 1A			
Ob iec tiv de pol itic ă	Prio rita te	Analiza SWOT (pentru fiecare prioritate)	Justificare (rezumat)

5	3 Dezvoltare locală	<p>Puncte tari</p> <p>P3T1 Existența experienței grupurilor de acțiune locală din sectorul pescuitului și /sau acvaculturii (22 de FLAG-uri), a liderilor organizațiilor pescărești și a comunităților locale în dezvoltarea de parteneriate locale</p> <p>Pentru dezvoltarea comunităților și stoparea declinului zonelor pescărești, prin POPAM 2014-2020 sunt în implementare 22 de strategii de dezvoltare locală integrată a zonelor respective. Teritoriul vizat pentru implementarea strategiilor este de 28.996,80 kmp și deține o populație de circa 1.763.024 locuitori. Prin implementarea acestor strategii se are în vedere creșterea nivelului de trai și a calității vieții, crearea de noi locuri de muncă și menținerea celor existente.</p> <p>Grupurile de acțiune locală au evoluat atât ca număr, cât și ca experiență/expertiză de la un exercițiu financiar la altul (de la 14 grupuri la 22 în perioada 2014-2020 și de la o medie de 42 de angajați la nivelul CLLD la o medie de 66 de angajați în exercițiul 2014-2020). Existența expertizei face ca identificarea nevoilor comunităților locale din zonele de pescuit să fie mai facilă, o mai bună ierarhizare a acestora în funcție de specificul socio-economic, cultural și turistic al zonelor pescărești, o interacțiune eficientă între FLAG-uri și actorii locali (pescari, acvacultori, autorități, ONG-uri, comunitate), un sprijin real pentru pescari și acvacultori, inclusiv alți actori locali. De asemenea, duce la interacțiuni și schimburi de bune practici aplicabile ulterior. Conlucrarea dintre FLAG-uri face ca ideile dintr-un FLAG concretizate prin proiecte să poată fi replicate, adaptate la nivelul beneficiarilor altor FLAG-uri cu efect clar de propagare. De asemenea, facilitează și participarea acestora cât mai largă la viața socială, culturală, civică a zonei.</p>	<p>15. Grupurile de acțiune locală din zonele pescărești elaborează SDL și facilitează implementarea acestora , asigurând animarea factorilor interesați. SDL constituie instrumente cu un grad mare de relevanță pentru a facilita dezvoltarea comunităților pescărești, oferind posibilitatea de diversificare a activităților din sectorul de pescuit și acvacultură și de obținere a unor venituri suplimentare în contextul riscurilor legate de schimbările climatice și de scăderea stocurilor de pește. Totodată, diversificarea activităților pescarilor este de natură a scădea presiunea pe resursa halieutică și poate contribui astfel la eforturile de protejare a biodiversității. Pe de altă parte, dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității din zonele pescărești permite accesul la FEAMPA pentru unele categorii de beneficiari care altfel nu ar avea acces la finanțare. Comparativ cu perioada de programare precedentă, intervențiile</p>
---	-------------------------------	---	--

	<p>P3T2 Existența unui potențial pentru noi investiții în domeniul pescuitului, acvaculturii și activităților complementare.</p> <p>România dispune de arealuri favorabile dezvoltării activității de pescuit și acvacultură. Din total suprafață, 2,5% este reprezentat de patrimoniu de interes piscicol, respectiv 843.710 ha din care 300.000 ha lacuri naturale și bălți, 98.000 ha lacuri de acumulare și poldere, 47.000 km râuri din zona de șes și colinară, 19.000 km râuri din zona montană, 1.075 km fluviul Dunărea, 29.000 km² ape marine din Zona Economică Exclusivă la Marea Neagră, 102.356 ha amenajate pentru acvacultură. Din totalul arealelor favorabile dezvoltării pescăriilor, 65% sunt repartizate în Regiunea de S-E, 14% în Regiunea S, 9% în Nord Est, iar în Regiunile N-V, Centru și S-V, 2 și respectiv 3% (PSNMA 2014-2020, Cap. 2). Aceste resurse locale atractive pot fi valorificate de actorii locali pentru dezvoltarea de zone de agrement și pentru a consolida legătura dintre agricultură, pescuit, acvacultură, silvicultură și cercetare-inovare, pentru dezvoltarea potențialului de investiții ce pot genera noi surse de venit, în interiorul sectorului pescăresc (prelucrare, marketing) și în afara acestui sector (mediu, turism, educație, social cultural), pentru a proteja și a reface biodiversitatea, pentru a încuraja înființarea, organizarea și funcționarea lanțului de prelucrare a produselor și de marketing.</p> <p>Potențialul zonelor pescărești este valorificat destul de puțin în prezent. Resursele de apă și poziția geografică, caracteristicile de climă și vegetație, oferă posibilitatea unor investiții durabile și prietenoase cu mediul în vederea desfășurării activităților de pescuit, a celor de acvacultură și activități complementare acestora. Comunitățile pescărești, doresc să se dezvolte și să-și diversifice activitățile astfel încât acestea să reprezinte o sursă stabilă și predictibilă de venituri. Investițiile în acest</p>	<p>PAP 2021-2027 ar trebui să se concentreze mai mult pe comunitățile de pescari și pe nevoile acestora, inclusiv pe aspecte privind biodiversitatea. SDL ar trebui să adreseze și aspecte privind instruirea profesională și organizarea producătorilor din sectorul de pescuit și acvacultură și poluarea (deșeuri, unelte de pescuit pierdute sau abandonate). Dezvoltarea locală susținută prin PAP ar trebui să fie corelată cu strategiile de specializare inteligentă aplicate la nivel regional.</p> <p>Această intervenție ar duce la implementarea obiectivului specific prevăzut la art. 29 din Regulamentul FEAMPA.</p>
--	--	---

	<p>domeniu pot reprezenta motorul de dezvoltare economică al comunităților pescărești.</p> <p>Ținând cont de experiența acumulată din perioada precedentă la nivelul AM și FLAGs privind implementarea schemei de ajutor de minimis aplicabile CLLD – POPAM, gradul ridicat de accesare, precum și diversitatea proiectelor, se impune actualizarea acestui instrument și păstrarea pentru aplicarea în perioada 2021 – 2027, mai ales pentru valoarea adăugată mare adusă dezvoltării comunităților locale, prin menținerea și crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor pescarilor și familiilor de pescari și realizarea de investiții cu caracter inovativ la nivel local.</p> <p>P3T3 Tradiții locale specifice zonelor pescărești și activități tradiționale diverse.</p> <p>Pescuitul comercial în România este o activitate cu o îndelungată tradiție, în special datorită rețelei hidrografice și a resurselor acvatice existente. România deține o flotă de pescuit marin și o flotă de pescuit în ape interioare. Totodată, în România sunt active un număr de 715 societăți comerciale care își desfășoară activitatea în 968 de unități de acvacultură (RUA la trimestrul I 2021). În zonele pescărești sunt tradiții și activități locale, cum ar fi metode de pescuit, prelucrare tradițională a peștelui, artă culinară specifică, tradiții și obiceiuri ale minorităților locale, activități artisanale și meșteșugărești, confecționarea de ambarcațiuni și unelte de pescuit, inclusiv repararea acestora.</p> <p>Produsele obținute din pescuitul și acvacultura practicate în sau în apropierea ariilor protejate sunt adesea bazate pe un spectru de cunoștințe, practici și bunuri culturale specifice comunităților locale ce pot fi ușor asociate cu o anumită calitate a produselor respective. Disponibilitatea unor astfel de produse poate deveni o parte importantă a "identității teritoriale". Avantajul comunităților pescărești din ariile naturale protejate este acela că</p>	
--	---	--

	<p>identitatea teritorială include valoarea de patrimoniu, peisagistică a "naturii nealterate" care poate fi ușor legată de noțiunea de produse alimentare sănătoase (Proiect LENA – DTP, Output 6.2. Strategies for management of natural resources).</p>	

	<p>Puncte slabe</p> <p>P3S1 Slaba inițiativă locală în unele teritorii cu pondere semnificativă a activităților din sectorul pescuitului și/sau acvaculturii</p> <p>În 23 zone cu activitate de pescuit și acvacultură, în perioada 2014-2020 s-au constituit parteneriate de tip FLAG, dintre care un număr de 22 implementează strategiile proprii de dezvoltare locală.</p> <p>Pe lângă acestea au fost identificate și alte zone în care se îndeplinesc condițiile de constituire a FLAG-urilor (dimensiunea sectorului de pescuit și acvacultură; numărul de pescari constituiți în asociații; nivelul capturilor realizate în ultima perioadă; numărul de societăți comerciale care practică această activitate), dar în care, din cauza lipsei de inițiativă a factorilor locali, nu s-au constituit în parteneriate tip FLAG.</p> <p>În unele situații, comunitățile locale se implică insuficient în identificarea unor soluții pentru rezolvarea problemelor specifice, în condițiile lipsei unui personal adecvat care să pună în aplicare idei de potențarea zonelor pescărești cu posibilități de dezvoltare.</p> <p>P3S2 Capacitate administrativă și tehnică insuficient dezvoltată la nivelul FLAG-urilor necesară implementării obiectivelor din strategiile de dezvoltare locală.</p> <p>În perioada de programare 2014-2020 s-a constatat faptul că lipsa personalului cu capacitate administrativă și tehnică la nivelul unor comunități locale a condus la eșecul unor inițiative de constituire a unor FLAG-uri, iar lipsa personalului specializat în implementarea fondurilor europene a condus ca unele FLAG-uri selectate pentru finanțare să nu performeze, iar în unele situații chiar să abandoneze implementarea strategiei de dezvoltare locală. Este nevoie de îmbunătățirea capacității administrative de a implementa strategii</p>	
--	--	--

	<p>coerente, integrate, corelate inclusiv cu sursele de finanțare identificate.</p> <p>Lipsa unui management adecvat pentru implementarea strategiilor de dezvoltare locală coroborat cu lipsa unei implicări reale a membrilor parteneriatelor conduc la capacitatea redusă de administrare tehnică și financiară a FLAG-urilor.</p> <p>În cazul unor FLAG-uri nou înființate se înregistrează dificultăți în asigurarea finanțărilor necesare organizării instituționale în scopul demarării activităților de funcționare și animare a teritoriului, angajarea de personal specializat în implementarea fondurilor europene, precum și acoperirea costurilor de funcționare.</p> <p>P3S3 Grad redus al inițiativelor de cooperare</p> <p>Lipsa suportului tehnic și financiar pentru acțiuni de cooperare la nivelul exercițiului 2007-2013 a generat o slabă inițiativă a FLAG-urilor în ceea ce privește activitățile de cooperare, altele decât cele de bune practici. Ulterior, concentrarea eforturilor pe implementarea SDL, coroborată cu lipsa de experiență a FLAG-urilor în ceea ce privește pregătirea și implementarea activităților de cooperare inter-teritorială și transnațională au dus la o cooperare limitată între FLAG-uri sau între acestea și alte entități. În perioada 2014-2020 măsura privind activitățile de cooperare a fost introdusă ca măsură pilot și implementată spre sfârșitul perioadei de programare, după concretizarea ideilor de proiecte de cooperare din partea FLAG-urilor.</p> <p>P3S4 Conștientizarea insuficientă a comunității locale cu privire la alternativele și posibilitățile de dezvoltare locală</p> <p>Lipsa comunicării eficiente a instituțiilor publice naționale și locale, inclusiv FLAG-uri cu actorii locali și/sau cu organizații ale acestora pentru pregătirea și elaborarea de proiecte care să răspundă nevoilor reale ale comunităților și</p>	
--	--	--

	<p>pentru dezvoltarea de inițiative private în sectorul pescăresc. Asocierea ca formă de desfășurare a activităților economice a rămas în România la un nivel scăzut, producătorii români confruntându-se în continuare cu probleme de informare, mentalitate, dar și de suprafiscalizare și management.</p> <p>Migrația populației tinere, îmbătrânirea resursei umane din zonele pescărești contribuie la o slabă receptare a posibilităților/ oportunităților de dezvoltare socio-economică a arealelor FLAG și nu numai. Slaba interacțiune a factorilor decizionali cu comunitățile locale și incapacitatea de a transmite mesaje clare și pe intelesul populației determină un grad scăzut de receptare, acceptare și implicare în evoluția socio-economică a zonei.</p> <p>P3S5 Inițiativa antreprenorială slab dezvoltată</p> <p>Deși există resurse locale atractive ce pot fi valorificate de potențiali antreprenori pentru a înființa și/sau dezvolta mici afaceri locale în diverse domenii complementare sectorului pescăresc, inițiativele antreprenoriale locale sunt reduse din cauza veniturilor limitate obținute din activități pescărești, a lipsei oportunităților de finanțare, precum și accesului dificil la finanțare (microcredite, diverse surse de finanțare), coroborate cu lipsa educației antreprenoriale.</p>	
	<p>Oportunități</p> <p>P3O1 Diversificarea activităților complementare pescuitului și acvaculturii, inclusiv a turismului legat de activitățile de pescuit și acvacultură</p> <p>În urma consultării actorilor din sectorul pescăresc, în special în zona de sud-est a României, zonă ce deține cea mai importantă suprafață în care se desfășoară activitatea de pescuit comercial, s-a identificat oportunitatea dezvoltării turismului pescăresc (pesca-</p>	

	<p>turismului) prin crearea unei infrastructuri turistice specifice zonelor de pescuit și prin dezvoltarea de activități de informare privind obiectivele turistice naturale, culturale sau de recreere din zonă, activități legate de promovarea și menținerea meșteșugurilor și tradițiilor locale, precum și alte activități legate de promovarea și dezvoltarea economiei albastre.</p> <p>Totodată, se observă, în rândul actorilor din sectorul pescăresc, tendința de dezvoltare a activităților de turism piscicol și pescuit cu undița ca surse suplimentare de venit. Aceste activități pot, în mod direct sau indirect, să contribuie la crearea de locuri de muncă și menținerea celor existente.</p> <p>Turismul în zonele pescărești devine din ce în ce mai popular. Turismul reprezintă un factor de cunoaștere, promovare, incluziune și dezvoltare de jos în sus a comunităților locale.</p> <p>Turismul legat de pescuit și acvacultură poate reprezenta un motor de dezvoltare și diversificare pentru comunitățile pescărești.</p> <p>P302 Păstrarea și promovarea identității locale</p> <p>Pe lângă resursele naturale, o importanță deosebită pentru dezvoltarea durabilă a zonei pescărești o are patrimoniul cultural și etnografic al comunităților locale, care conferă identitatea și personalitatea. Activitățile pescărești se îmbină cu tradițiile locale existente în zonele pescărești, precum și cu meșteșugurile, cultura, arta culinară, port popular, obiceiuri. În unele zone pescărești se păstrează tradiții și activități locale, cum ar fi metode de pescuit, prelucrare tradițională a peștelui, artă culinară specifică, tradiții și obiceiuri ale minorităților locale, activități artisanale și meșteșugărești, confecționarea și repararea de ambarcațiuni și unelte de pescuit. Crearea de Puncte Gastronomice Locale este o oportunitate recent</p>	
--	--	--

	<p>creată, de păstrare a patrimoniului pescăresc local.</p> <p>P303 Abordarea integrată în elaborarea strategiilor locale de dezvoltare</p> <p>Abordarea integrată determină îmbunătățirea guvernării locale ceea ce favorizează dezvoltarea durabilă prin asigurarea legăturilor dintre activitatea pescărească și economia locală și, în același timp, contribuie la diversificarea bazei economice și întărirea structurii socio-economice în special a zonelor rurale. Această abordare favorizează valorificarea potențialului economic, natural și uman existent, asigurând echilibrul între sistemele socio-economice și potențialul natural, diversificând, dezvoltând și eficientizând direct sectorul piscicol și indirect celelalte sectoare ale economiei zonale, pentru a îmbunătăți calitatea vieții oamenilor, pentru creșterea implicării cetățenilor în identificarea de direcții de dezvoltare locală clare și posibil de realizat (http://ec.europa.eu/agriculture/leaderplus/pdf/library/methodology/leader_approach_ro.pdf).</p> <p>Creșterea economică a arealelor pescărești nu depinde numai de disponibilitatea resurselor, ci și de gestionarea eficace a factorilor interdependenți ai acesteia.</p> <p>Abordarea integrată determină totodată implicarea FLAG-urilor în îmbunătățirea rezilienței comunităților pescărești prin dezvoltarea activităților care conduc la îmbunătățirea sănătății publice și a mediului înconjurător.</p> <p>P304 Atragerea de investiții din alte programe operaționale care pot crea sinergii și pot contribui la dezvoltarea socio-economică</p> <p>Existența instrumentelor structurale oferă cadru pentru finanțarea unei game largi de proiecte cu obiective socio economice și de mediu. În zonele rurale aferente activității de pescuit finanțarea</p>	
--	--	--

	<p>poate sprijini creșterea competitivității prin dezvoltarea infrastructurii specifice de bază precum și obținerea de valoare adăugată pentru produsele pescărești prin prelucrarea acestora în mod tradițional. De asemenea, pot asigura dezvoltarea activității de marketing, aproape inexistente în cadrul multor comunități pescărești. Diversificarea activităților economice va reduce dependența excesivă de activitatea de pescuit și va îmbunătăți perspectivele creării de locuri de muncă. Investițiile pot fi direcționate și pentru gestionarea atentă a resurselor naturale, concentrându-se pe conservarea biodiversității naturale, asigurând menținerea acestora la un nivel ce permite exploatarea pe termen lung.</p> <p>P305 Operaționalizarea rețelei naționale pescărești și consolidarea capacității administrative a FLAG -urilor, cooperării dintre FLAG-uri, a parteneriatelor locale pentru facilitarea ideilor inovative</p> <p>În martie 2019 a fost operaționalizată Rețeaua Națională Pescărească, reprezentând un instrument de sprijin a FLAG-urilor în întărirea capacității administrative a acestora prin facilitarea cooperării între acestea, prin asigurarea unui liant între autoritatea de management și FLAG-uri. Rețeaua este coordonată de către DGP AM POPAM și are ca obiectiv principal sprijinirea FLAG-urilor în eforturile lor de a contribui la dezvoltarea durabilă a zonelor de pescuit, incluse în Strategiiile de Dezvoltare Locală aprobate de AMPOPAM.</p> <p>Principalele activități desfășurate în cadrul rețelei sunt: diseminarea de informații, consolidarea capacităților administrativ-instituționale ale FLAG-urilor, schimbul de bune practici și sprijinirea cooperării între FLAG-uri la nivel inter-teritorial, facilitarea ideilor pentru dezvoltarea de proiecte inovative, pregătirea lansării măsurii III.4 Acțiuni de cooperare. În baza de date a Rețelei Naționale Pescărești s-au înscris</p>	
--	---	--

	<p>un număr de 50 de membri, din care: 22 de FLAG-uri și 2 alte entități (asociații, autorități publice locale, asociații, institute, firme, experți etc).</p> <p>În perioada 2014-2020, Măsura - Activități de cooperare a fost introdusă ca o măsură pilot, fiind implementată spre sfârșitul perioadei de progamare, fiind prioritare proiectele care includ activități comune de cooperare la nivel național. În perioada următoare, aceste acțiuni ar putea fi folosite de FLAG-uri pentru a promova proiecte de cooperare interteritorială și transnațională.</p> <p>P306 Interesul populației pentru activități recreative și de agrement</p> <p>În cadrul POPAM 2014-2020 au fost depuse un număr semnificativ de proiecte de investiții care vizează dezvoltarea unor activități recreative și de agrement pentru populația locală, ceea ce arată că interesul populației pentru activități recreative și de agrement constituie o oportunitate pentru continuarea sprijinirii investițiilor complementare activităților de pescuit și acvacultură.</p> <p>P307 Posibilitatea preluării și adaptării modelelor de bună practică</p> <p>Preluarea și adaptarea modelelor de bună practică în domeniul dezvoltării integrate a zonei pescărești din țările UE poate contribui la dezvoltarea zonelor pescărești din România, prin intermediul acțiunilor FAMENET, care reunește grupuri de acțiune locală în sectorul pescuitului (FLAG-uri), autorități de management, cetățeni și experți din întreaga UE. FAMENET creează o rețea de învățare care să pună în comun cunoștințele și experiențele împărtășite de zonele de pescuit din toată Europa.</p> <p>P308 Complementaritatea intervențiilor din strategiile de dezvoltare locală cu intervențiile prevăzute la Prioritățile 1 și 2 ale PAP</p>	
--	--	--

	<p>Prioritățile 1 și 2 ale PAP cuprind intervenții care adresează nevoi identificate în urma procesului de consultare la nivel național. Aceste intervenții pot fi integrate în strategia de dezvoltare locală sau pot fi adaptate, conform specificului zonelor pescărești, astfel încât impactul lor să fie maximizat și să poată răspunde cât mai bine provocărilor cu care se confruntă comunitatea locală.</p> <p>P309 Noul context oferit de Pactul Verde și de comunicarea Comisiei privind o nouă abordare pentru o economie albastră durabilă în UE</p> <p>Pactul Verde, cu strategiile sale subsecvente (BDV și F2F) și comunicarea Comisiei privind o nouă abordare pentru o economie albastră durabilă în UE oferă grupurilor de acțiune locală în domeniul pescuitului posibilitatea de a alinia strategiile de dezvoltare la direcțiile strategice date de Comisia Europeană privind protejarea și restaurarea patrimoniului natural și consolidarea unui sistem alimentar echitabil, sănătos și ecologic.</p>	
	<p>Amenințări</p> <p>P3A1 Migrarea populației tinere spre zone care asigura premisele creșterii nivelului de trai.</p> <p>În ceea ce privește tendințele de migrație cu care se confruntă România, primul fapt extrem de evident este acela că în ultimii ani, migrația reprezintă un fenomen predominant intern. Slaba dezvoltare teritorială din punct de vedere socio - economic a indus, prin lipsa oportunităților privind accesul la serviciile medicale, învățământ și a locurilor de muncă, migrarea populației către zone economice dezvoltate</p> <p>(http://www.insse.ro/cms/files/publicatii/pliante%20statistice/Migratia%20internationala%20a%20Romaniei.pdf). Plecarea populației, în special a tinerilor, către zone urbane sau mult mai dezvoltate economic reprezintă o problemă</p>	

	<p>majoră a tuturor comunităților pescărești și de acvacultură. Acest fapt duce, pe lângă depopulare, la o slabă dezvoltare a zonelor cât și la pierderea identității.</p> <p>Pondere mică a persoanelor tinere și scăderea continuă a numărului acestora poate genera în timp deficit de forță de muncă.</p> <p>P3A2 Acces limitat la finanțare (credite bancare, alte tipuri de instrumente) și proceduri greoaie în accesarea fondurilor.</p> <p>Accesul la finanțare al IMM-urilor continuă să fie dificil și costisitor. Finanțarea bancară tradițională nu pare ușor accesibilă, cu procentul de cereri de împrumut respinse și oferte de împrumut inacceptabile pentru IMM-uri dintre cele mai mari din UE în 2018 (2019 SBA Fact Sheet Romania - https://ec.europa.eu/docsroom/documents/38662/24/translations/en/renditions/native, pag.11).</p> <p>Gradul mare de sărăcie, slaba cultură antreprenorială, lipsa curajului în a accesa finanțări duc la limitarea posibilităților de a atrage finanțări pentru dezvoltarea sectorului.</p> <p>P3A3 Concurența pentru forță de muncă din partea altor sectoare economice</p> <p>Întreprinderile din România care încearcă să se dezvolte se confruntă cu o concurență considerabilă pentru angajarea de personal calificat și având inclusiv competențe antreprenoriale. În toate regiunile se manifestă decalaje de competențe, ele nefiind specifice sectoarelor care au înregistrat creșteri recente ale ocupării forței de muncă.</p> <p>Slaba dezvoltare a sectorului de pescuit și acvacultură dar și a activităților complementare a generat în timp o reorientare a forței de muncă spre alte sectoare, în special, agricultura. Mai mult, secarea bălților sau incertitudinea regimului juridic al multor acumulări de apă precum și lipsa de atractivitate a sectorului au</p>	
--	---	--

	<p>slăbit forța de muncă din sector, oamenii orientându-se spre domenii moderne și cu potențial de câștig ridicat.</p> <p>P3A4 Instabilitatea parteneriatelor și a echipelor manageriale FLAG</p> <p>Instabilitatea parteneriatelor și a echipelor manageriale ale FLAG-ului poate constitui un risc temporare sau permanente pentru dezvoltarea parteneriatelor. Poate genera o capacitate limitată de implementare a strategiei, în special din cauza: modificării echipei de implementare, schimbării componenței parteneriatului, modificării componenței Consiliului director al asociației, a reprezentantului legal și a președintelui asociației, modificarea repetată a statutului FLAG-ului, modificarea organigramei, a ROF-ului și a fișelor de post ale personalului etc.</p> <p>P3A5 Infrastructura de transport și turistică slab dezvoltată</p> <p>Fără o infrastructură de transport și turistică adecvată, zona pescărească devine neatractivă pentru investitori și turiști, ceea ce face imposibilă dezvoltarea acesteia.</p> <p>P3A6 Existența unor bariere administrative</p> <p>Avizarea ex-ante a procedurilor de achiziții de către ANAP și emiterea cu întârziere a avizelor, autorizațiilor necesare implementării proiectelor de către instituțiile abilitate pot conduce la imposibilitatea respectării graficului de implementare a proiectului și, implicit, există riscul depășirii perioadei maxime de implementare admise.</p> <p>Un aspect important în ceea ce privește realizarea de investiții este acela al existenței unor bariere administrative care îngreunează și, de multe ori, chiar obstrucționează realizarea de investiții cu construcții – montaj, care necesită obținerea autorizațiilor de construcții. Instrumentele necesare pentru a</p>	
--	---	--

	<p>sprijinii investitorii sunt, fără doar și poate, reglementările legale. Numai prin reglementări legale corecte și echitabile, care să creeze un climat favorabil investițiilor, se pot crea premisele realizării investițiilor în zonele de pescuit.</p> <p>P3A7 Influențarea deciziilor FLAG-ului de către autoritățile publice</p> <p>Există riscul ca procesul de luare a deciziilor în cadrul FLAG să fie influențat de autoritățile publice, care să condiționeze astfel sprijinul acordat pentru înființarea sau continuarea activității FLAG-ului între două perioade de programare.</p>	
	<p style="text-align: center;">Identificarea nevoilor pe baza analizei SWOT și luând în considerare elementele prevăzute la articolul 8 alineatul (5) din Regulamentul FEAMPA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dezvoltarea parteneriatelor locale la nivelul comunităților pescărești în scopul reconstrucției sporite a mediului și dezvoltării durabile a zonelor pescărești din punct de vedere economic, social, cultural, de mediu și al economiei albastre; 2. Creșterea capacității administrative a FLAG-urilor; 3. promovarea și conservarea culturii locale specifice comunităților pescărești pentru punerea în valoare a elementelor de identitate locală; 4. Dezvoltarea antreprenorialului local prin dezvoltarea unor afaceri durabile și prietenoase cu mediul, cu precădere diversificarea veniturilor pescarilor și acvaculturilor, precum și a actorilor locali, în contextul specializării inteligente a economiei albastre; 5. Dezvoltarea pesca- și ecoturismului, crearea de Puncte Gastronomice Locale, în funcție de nevoile identificate în SDL; 	

	<p>6. Dezvoltarea Rețelei Naționale Pescărești și stimularea cooperării FLAG-urilor;</p> <p>7. Conservarea biodiversității;</p> <p>8. Încurajarea dezvoltării economiei albastre conform nevoilor locale;</p> <p>9. Implementarea SDL pe baza principiilor economiei circulare privind eliminarea deșeurilor și a poluării, creșterea duratei de utilizare a produselor și materialelor și regenerarea sistemelor naturale.</p>	
--	---	--

Priorități altele decât AT

2.1. Titlul priorității

P1 – Promovarea pescuitului durabil și a refacerii și conservării resurselor biologice acvatice

2.1.1. Obiectiv specific OS 1.1.1

Art 14.1.a) Consolidarea activităților de pescuit durabile din punct de vedere economic, social și de mediu

2.1.1.1 Intervenții ale fondurilor

Tipurile de acțiuni aferente:

1. Sprijinirea modernizării infrastructurii pescărești. PAP sprijină modernizarea porturilor de pescuit, în vederea deservirii navelor de pescuit din segmentul flotei mari. Instalațiile portuare modernizate vor permite servicii adecvate de acostare, debarcare a capturii, inclusiv a capturii nedorite și de realimentare cu carburant, inclusiv cu carburanți alternativi, având ca efect stimularea utilizării combustibililor durabili pentru navele de pescuit maritim și a tehnologiilor de propulsie a navelor cu emisii zero. De asemenea, vor fi preluate deșeurile marine colectate, inclusiv ca urmare a acțiunii prevăzute la obiectivul specific 1.6. Vor fi asigurate condițiile sanitar-veterinare corespunzătoare pentru condiționarea, depozitarea și livrarea produselor din pescuit și va fi realizat un centru pentru purificarea moluștelor bivalve și expedierea acestora.

Pentru ambarcațiuni aparținând flotei pescărești de mici dimensiuni, PAP susține modernizarea/construirea de puncte de debarcare.

De asemenea, prin PAP pot fi realizate sau modernizate, inclusiv reparate, adăposturi pescărești pentru protejarea pescarilor, ambarcațiunilor și uneltelor.

Infrastructura pescărească destinată debarcării capturii va fi completată cu echipamente și, după caz, instalații pentru efectuarea activităților de control. Aceste echipamente și instalații vor fi asigurate conform prevederilor PAP referitoare la obiectivul specific 1.4 - Promovarea unui control

eficient al pescuitului și a unor măsuri eficiente de asigurare a respectării normelor, inclusiv a luptei împotriva pescuitului INN, precum și a unor date fiabile pentru luarea de decizii bazate pe cunoaștere.

Modernizarea infrastructurii pescărești prin modalitățile descrise mai sus facilitează comerțul cu produse pescărești și contribuie astfel la eforturile de asigurare a securității alimentare, în conformitate cu F2F. Debarcarea eventualelor capturi nedorite pentru a elimina aruncările înapoi în mare limitează impactul pescuitului asupra biodiversității, sprijinind implementarea BDV. Preluarea deșeurilor marine reduce poluarea, inclusiv cu plastic, a Mării Negre și contribuie la atingerea obiectivelor RDMP. Utilizarea echipamentelor și instalațiilor destinate controlului pescuitului și colectării datelor facilitează implementarea PCP.

Prin sprijinul oferit pentru modernizarea infrastructurii, în special celei destinate micului pescuit costier, se optimizează consumul de resurse și de timp pentru activitățile de pescuit, cu efecte asupra durabilității economice și de mediu a pescuitului. Posibilitatea de a debarca o captură diversificată contribuie la reziliența operatorilor. Protejarea pescarilor, a ambarcațiunilor și uneltelor acestora în adăposturile pescărești contribuie la durabilitatea economică și socială.

2. Susținerea modernizării ambarcațiunilor aparținând micului pescuit costier și navelor de pescuit pentru creșterea performanței economice, securitatea și siguranța la bord și scăderea impactului de mediu. PAP sprijină achiziția sau modernizarea uneltelor pescărești, inclusiv a celor fixe și a echipamentelor pentru realizarea capturilor și păstrarea acestora la bord, fără însă a crește capacitatea de pescuit sau de a prinde pește a navei sau ambarcațiunii. Noile unelte de pescuit trebuie să fie mai selective decât cele vechi. Uneltele vechi, care prezintă riscul de a fi pierdute și a deveni deșeuri marine, pot fi înlocuite, cu condiția distrugerii și dispensării de acestea în condiții de siguranță față de mediu.

Creșterea performanței economice, securitatea și siguranța la bord și scăderea impactului de mediu menționate mai sus pot face obiectul inclusiv al unor proiecte de cercetare-dezvoltare.

În cadrul acestui tip de acțiune nu sunt finanțate operațiuni prevăzute de articolele 17, 18 și 19 din Regulamentul 1139/2021.

Acest tip de intervenție se aplică pescuitului în ape interioare și pescuitului marin. Modernizarea ambarcațiunilor și navelor de pescuit, pe cât posibil prin mijloace inovative, inclusiv de implementare a tehnologiilor IT, este menită să contribuie la profitabilitatea flotei, în special a celei de mici dimensiuni și să reducă impactul asupra mediului. Astfel, acest tip de intervenție contribuie la consolidarea eforturilor depuse de pescari în vederea combaterii schimbărilor climatice, a protejării mediului și a conservării biodiversității, în cadrul unui sistem alimentar echitabil, sănătos și ecologic, după cum prevede PVE, cu referire la F2F.

Selectivitatea crescută a uneltelor de pescuit, creșterea performanței economice, securității și siguranței la bord conduc la îmbunătățirea durabilității de mediu, economice și sociale a operatorilor din pescuit, în special a celor din micul pescuit costier.

Lista operațiunilor planificate de importanță strategică – articolul 17 alineatul (3) litera (d) punctul (i):

Modernizarea Portului Midia

Principalele grupuri-țintă:

1. Proprietarii/ administratorii construcțiilor de infrastructură pescărească sau ai amplasamentelor pe care se pot realiza astfel de investiții
2. Operatorii din pescuit
3. Proprietarii navelor/ambarcațiunilor de pescuit sau administratorii acestora
4. Pescarii comerciali

Acțiunile menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea

Promovarea egalității de șanse și de tratament între bărbați și femei, precum și combaterea discriminării pe criterii de origine rasială sau etnică, religie sau credință, handicap, vârstă sau orientare sexuală sunt principii de bază ale PAP, care le integrează în mod orizontal, promovând tratamentul egal și combaterea discriminării în toate etapele și acțiunile sale: elaborarea, popularizarea și implementarea programului, precum și elaborarea și verificarea condițiilor de acordare a sprijinului financiar.

În etapa de pregătire a PAP au fost respectate principiile egalității de șanse și de tratament între bărbați și femei și nediscriminării, prin participarea unui număr corespunzător de femei în cadrul Grupului de Lucru Consultativ.

Popularizarea programului și conștientizarea potențialilor beneficiari prin elaborarea de ghiduri și lansarea apelurilor se va face printr-o comunicare inclusivă și nediscriminatorie. Astfel, trebuie să se asigure informarea corectă și completă a tuturor potențialilor beneficiari, indiferent de sex sau de alte criterii enumerate mai sus. De asemenea, promovarea acestor principii va fi realizată și la nivel teoretic, prin materiale informative despre PAP și materiale de prezentare a condițiilor de conformitate și eligibilitate care vor conține detalii cu privire la transpunerea în practică a principiilor egalității de șanse și de tratament între bărbați și femei și combaterii discriminării, inclusiv exemple de bună practică sau situații de evitat.

În etapa implementării operațiunilor, Autoritatea de Management se va asigura permanent că principiile egalității de șanse și de tratament între bărbați și femei și nediscriminării sunt respectate de către beneficiari.

Teritorii specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale:

Zonele unde pescuitul comercial este permis: Marea Neagră, Delta Dunării, fluviul Dunărea, râul Prut, lacurile de acumulare de pe râurile Olt și Siret și lacul de acumulare Stânca Costești. Aceste zone sunt stabilite prin ordin comun al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al ministrului mediului, apelor și pădurilor.

Acțiunile transnaționale și interregionale:

Nu este cazul

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare:

În termen de 2 ani de la aprobarea PAP se va efectua o evaluare ex-ante pentru instrumente financiare, în conformitate cu prevederile art. 58 alin. 3 din Regulamentul (UE) nr.

1060/2021.2.1.1.2 Indicatori

Prioritate	Obv. specific	Fond	Categ. de regiune	ID [5]	Indicator [255]	Unitate de măsură	Ținta intermed. 2024	Ținta 2029
1	1.1.1	FEAMPA	-		Operațiuni privind...	Nr.	27	81

Prioritate	Obv. specific	Fond	Categ. de regiune	ID [5]	Indicator [255]	Unitate de măsură	Nivel/valoare de referință	An de referință	Ținta 2029	Sursa datelor [200]	Comentarii [200]
1	1.1.1	FEAMPA	-	CR 06	Locuri de muncă create	număr de persoane	0	2021	27	Beneficiari	
			-	CR 08	Persoane beneficiare	număr de persoane			235		
				CR 10	Acțiuni care contribuie la o stare bună de mediu	număr de acțiuni	0	2021	1		
				CR 14	Inovații devenite posibile	numărul de noi produse, servicii, procese, modele de afaceri sau metode	0	2021	1		

2.A.1.1.1 Alocarea indicativă a resurselor programate (UE) după tipul de intervenție pentru FEAMPA

Priorit nr.	Obv spec	Tipul de intervenție	Cod	Suma (euro)
-------------	----------	----------------------	-----	-------------

1	1.1.1	Promovarea condițiilor pentru sectoare ale pescuitului, acvaculturii și prelucrării viabile din punct de vedere economic, competitive și atractive	2	11.858.917
---	-------	--	---	------------

2.1.1. Obiectiv specific OS 1.3

Art 14.1.c) Promovarea adaptării capacității de pescuit la posibilitățile de pescuit în caz de încetare definitivă și contribuirea la un nivel de viață echitabil în caz de încetare temporară a activităților de pescuit

2.1.1.1 Intervenții ale fondurilor

Tipurile de acțiuni aferente:

1. PAP susține acordarea de compensații pentru încetarea temporară a activității de pescuit comercial ca urmare a apariției uneia sau mai multora dintre situațiile prevăzute de Regulamentul FEAMPA la art. 21 alin. (2):

a) luarea unor măsuri de conservare, astfel cum sunt menționate la articolul 7 alineatul (1) literele (a), (b), (c), (i) și (j) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 sau, dacă sunt aplicabile Uniunii, al unor măsuri de conservare adoptate de GFCM;

(b) unor măsuri adoptate de Comisie în cazul unei amenințări grave la adresa resurselor biologice marine, astfel cum este menționată la articolul 12 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013;

(c) unor măsuri de urgență adoptate de statele membre în temeiul articolului 13 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013;

(d) întreruperii, din motive de forță majoră, a aplicării unui acord de parteneriat în domeniul pescuitului durabil sau a unui protocol la acesta; sau

(e) unor catastrofe naturale, incidente de mediu sau crize sanitare, recunoscute în mod formal de autoritățile competente din statul membru respectiv.

Compensațiile pot fi acordate pe o durată maximă de 12 luni pentru fiecare navă sau pentru fiecare pescar până la finalul anului 2027.

Contribuirea la un nivel de viață echitabil, la care face referire OS 1.3, a acestui tip de acțiune se coroborează cu prevederile PVE în ceea ce privește politica în domeniul pescuitului, referitoare la un trai decent pentru pescari.

Sprrijinul financiar astfel acordat este de natură a spori reziliența pescarilor în situații în care aceștia înregistrează diminuarea veniturilor obținute din pescuitul comercial.

Lista operațiunilor planificate de importanță strategică:

Nu este cazul

Principalele grupuri-țintă:

Proprietarii/ operatorii ambarcațiunilor/navelor de pescuit și pescarii comerciali care au încetat temporar activitatea ca urmare a apariției uneia sau mai multora dintre situațiile prevăzute de Regulamentul FEAMPA la art. 21 alin. (2).

Acțiunile menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea

A se vedea secțiunea similară de la obiectivul specific 1.1.1.

Teritorii specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale:

Nu este cazul

Acțiunile transnaționale și interregionale:

Nu este cazul

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare:

Nu este cazul

2.1.1.2 Indicatori

Prioritate	Obv. specific	Fond	Categ. de regiune	ID [5]	Indicator [255]	Unitate de măsură	Ținta intermed. 2024	Ținta 2029
1	1.3	FEAMPA	-		Operațiuni privind...	Nr.	26	52

Prioritate	Obv. specific	Fond	Categ. de regiune	ID [5]	Indicator [255]	Unitate de măsură	Nivel/ valoare de referință	An de referință	Ținta 2029	Sursa datelor [200]	Comentarii [200]
1	1.3	FEAMPA	-	CR 08	Persoane beneficiare	număr de persoane	0	2021	104	Beneficiari	

2.A.1.1.1 Alocarea indicativă a resurselor programate (UE) după tipul de intervenție pentru FEAMPA

Tabel 7 bis

Priorit nr.	Obv spec	Tipul de intervenție	Cod	Suma (euro)
1	1.3	Încetarea temporară a activităților de pescuit	4	406.126

2.1.1. Obiectiv specific OS 1.4

Art 14.1.d) Promovarea unui control eficient al pescuitului și a unor măsuri eficiente de asigurare a respectării normelor, inclusiv a luptei împotriva pescuitului INN, precum și a unor date fiabile pentru luarea de decizii bazate pe cunoaștere

2.1.1.1 Intervenții ale fondurilor

Tipurile de acțiuni aferente:

1. Sprijinirea implementării unui sistem eficient de control, inspecție și executare privind activitățile de pescuit, conform prevederilor UE.

PAP sprijină implementarea continuă a Planului de acțiuni de control și prevederile Regulamentului de control în vigoare, conform principiului *tempus regit actum*.

Va fi asigurat un control mai riguros pentru stocurile care fac obiectul programului specific pentru control și inspecție (SCIP), precum și controlul și coordonarea inspecției sub coordonarea EFCA.

Costurile operaționale aferente sunt eligibile în cazul în care acestea sunt:

- *direct legate de o operațiune de control și executare în domeniul pescuitului;*
- *direct legate de activitățile de control.*

PAP sprijină achiziția de nave și alte mijloace de control, în vederea îndeplinirii obligațiilor stabilite.

Pot fi sprijinite organizarea de seminare și elaborarea de suporturi informaționale, care vizează sporirea gradului de sensibilizare atât în rândul pescarilor și al altor părți interesate, precum inspectorii, procurorii și judecătorii, cât și în rândul publicului, privind necesitatea de a combate pescuitul ilegal, nedeclarat și nereglementat și de a pune în aplicare normele PCP. Se pot astfel realiza și campanii de informare: spoturi radio-TV, postere, flyere cu informații utile din domeniul pescuitului, menite să conștientizeze consumatorii și actorii implicați (pescari, procesatori etc).

Vor fi sprijinite dezvoltarea, achiziționarea și instalarea componentelor, inclusiv a hardware-ului și a software-ului, necesare pentru a se asigura transmiterea de date dinspre actorii implicați în activitățile de pescuit și de comercializare a produselor pescărești spre autoritățile relevante ale statelor membre și ale Uniunii, inclusiv achiziționarea și instalarea componentelor necesare pentru sistemele electronice de înregistrare și raportare (ERS), sistemele de monitorizare a navelor (VMS) și sistemele de identificare automată (AIS) utilizate pentru control.

Prin PAP se poate asigura finanțare pentru programele de formare pentru personalul responsabil cu monitorizarea, controlul și supravegherea activităților din domeniul pescuitului și participarea reprezentanților României la pregătiri EFCA. De asemenea, PAP poate sprijini dezvoltarea capacității administrative a ANPA privind sistemul de control, inspecție și executare prin implicarea altor instituții care pot asigura mijloace de mobilitate specifice acestui sistem.

Astfel, PAP poate sprijini, în principal, acțiunile care se referă la:

- coordonarea instituțiilor cu atribuții de control și instruirea personalului acestora;
- lupta împotriva INN;
- mijloace de control pentru verificarea trasabilității;
- dezvoltarea centrului de monitorizare a pescuitului și instruirea operatorilor implicați;
- respectarea obligației de debarcare;
- monitorizarea pescuitului, inclusiv a celui recreativ;
- controlul în porturi/ locuri de debarcare.

PAP poate sprijini elaborarea și implementarea planurilor de management multianuale adoptate în temeiul articolelor 9 și 10 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 și a planurilor de management adoptate în conformitate cu articolul 19 din Regulamentul (CE) nr. 1967/2006, contribuind inclusiv la încadrarea în producția maximă durabilă.

Prin acest tip de acțiune se sprijină implementarea Cadrului de acțiune prioritară pentru perioada 2021-2027, capitolul „E. 2.1. Ape marine și de coastă”.

2. Susținerea colectării și gestionării datelor privind sectorul pescăresc, conform prevederilor UE.

Având în vedere obligațiile de raportare ale României către principalii solicitanți de date: UE - CE-DGMARE / JRC, EUROSTAT, proiectele MEDITS și MEDIAS, FAO, GFCM precum și către alți solicitanți de date: INS, MADR, organizații/asociații de pescari, este necesar sprijinul PAP pentru ca datele de bază, agregate și meta-datele să poată fi utilizate/accesate de la o singură sursă și să fie respectate cerințelor sau prevederilor legislative ale UE, aplicabile pe durata de implementare:

a) gestionarea (realizarea bazei de date specifice PNCD – proiectare, metode stocare, sistem de protejare pentru asigurarea confidențialității datelor, pentru a permite integrarea acestora în baza de date proprie a ANPA), prelucrare, validare, utilizarea datelor, asigurarea transmiterii datelor către utilizatorii finali conform cerințelor legislației UE aplicabile, sistem securizat de acces la baza de date, realizarea site-ului programului, mentenanța întregului sistem;

b) descrierea capacității operaționale privind interconectivitatea și interoperabilitatea cu alte baze de date, în conformitate cu cerințele UE-CE în cadrul Programului multianual privind colectarea, gestionarea și utilizarea datelor din sectorul pescăresc;

c) up-datarea sistemului la cerințele în creștere ale UE-CE / DGMARE / JRC și ale altor utilizatori de date privind sectorul pescăresc național, conform prevederilor legale ale UE aplicabile pe durata de implementare;

d) asigurarea transmiterii datelor către toți utilizatorii finali;

e) coordonarea regională, a derogărilor și neconformităților față de cerințele UE;

f) realizarea bazei de date integrate a ANPA și negocierea cu CE a modalității de acces direct la aceasta baza de date (datele științifice colectate în baza implementării PNCD);

g) pentru utilizarea tehnologiilor marine inovatoare și a instrumentelor de monitorizare IT pentru navele de pescuit, inclusiv pentru pescuitul la scară mică.

Pentru a spori fiabilitatea consultanței științifice necesare pentru punerea în aplicare a PCP, statele membre și Comisia se coordonează și cooperează în cadrul organismelor științifice internaționale competente. Programul (PNCD) va prezenta datele din sectoarele pescuitului și acvaculturii, chiar și al procesării produselor pescărești și comercializării peștelui și produselor pescărești și tendințele privind dezvoltarea acestui sector din România, în conformitate cu prevederile regulamentelor, deciziilor și ghidurilor UE aplicabile. Rezultatele programului vor contribui la implementarea obiectivelor strategice pentru dezvoltarea unei politici sectoriale în conformitate cu Strategia națională a României în sectorul pescăresc și a implementării PCP.

Cu sprijinul PAP, ANPA, în scopul îmbunătățirii rezultatelor activității de colectare de date, are în vedere adoptarea unor măsuri adecvate care să permită creșterea capacității administrative a României, precum:

- Actualizarea PNCD la viitoarele cerințe ale CE ceea ce presupune: eșantionarea la bordul navelor și la punctele de debarcare, conform ghidurilor, viitorului program de lucru și raportului anual; identificarea tipurilor de pescuit și uneltelor aferente; elaborare și implementare programe de eșantionare pentru colectarea datelor; determinarea impactului pescuitului asupra habitatelor marine, inclusiv prin determinarea și analizarea conținutului stomacal – cerință nouă pentru perioada 2021 – 2027, ceea ce presupune formarea de cercetători; participare la instruire; dotare cu instrumentar de laborator specific; colectare de date referitoare la capturile accidentale ale speciilor sensibile: mamifere, păsări, specii de pești (identificare colectare date la bord nave, puncte/porturi debarcare), date socio-economice - determinarea segmentelor caracteristice, utilizând recomandările grupului regional economic al UE, date referitoare specii diadrome în ape dulci – cerință nouă conform ghidului CE;

- Finanțarea expedițiilor de cercetare marină: expediții pentru specii demersale (calcan, rechin, rapana etc) și expediții pentru specii pelagice (șprot, stavrid, guvid, hamsie etc);

- Formarea/specializarea personalului care să răspundă exclusiv de gestionarea/ actualizarea/ prelucrarea datelor colectate;

- Realizarea bazei de date integrate a ANPA care să cuprindă o secțiune specială pentru programul de colectare date și funcționalitate pentru accesare date din activitatea de inspecție și control. Această bază de date va cuprinde secțiuni specifice pentru: expediții de cercetare

marină, pescuit recreativ, date tehnice pescuit/acvacultură/procesare, date socio-economice pescuit/acvacultură/procesare;

- Instruirea personalului în vederea creșterii numărului de persoane specializate în colectarea datelor în sistem statistic și prelucrarea electronică a datelor;

- Dotarea cu echipamente electronice specifice activității de cercetare necesare pentru măsurători / analize / colectare date;

- Inițierea măsurilor legislative necesare sprijinirii procesului de colectare de date de către persoanele și organizațiile direct implicate în activitățile de pescuit, acvacultură și procesare;

- Informarea furnizorilor de date reticenți cu privire la anonimizarea datelor individuale și importanța datelor agregate pentru luarea deciziilor informate corect. De asemenea, se are în vedere să fie asigurat accesul instituțiilor interesate la datele colectate, inclusiv la cele de mediu.

Datele colectate vor fi puse la dispoziție în mod deschis, urmând standardele FAIR.

Pot fi sprijinite, de asemenea, programe de cercetare și inovare în domeniul pescuitului și al acvaculturii, astfel cum se prevede la articolul 27 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 și colectarea de date despre capturile accidentale de specii sensibile.

Lista operațiunilor planificate de importanță strategică:

Nu este cazul

Principalele grupuri-țintă:

ANPA conform atribuțiilor stabilite prin legislație.

Instituții de cercetare sau de învățământ superior din domeniul pescuitului sau acvaculturii.

Acțiunile menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea

A se vedea secțiunea similară de la obiectivul specific 1.1.1.

Teritorii specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale:

Zona Mării Negre sub suveranitatea României în ceea ce privește controlul activităților de pescuit

Teritoriul național pentru piața produselor din pescuit și acvacultură

Acțiunile transnaționale și interregionale:

Misiuni comune de inspecție, control și executare ale ANPA Ro cu AEPA Bg la Marea Neagră;

Misiuni comune de inspecție, control și executare ale ANPA Ro cu AEPA Bg la Dunăre.

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare:

Nu este cazul

2.1.1.2 Indicatori

Prioritate	Obv. specific	Fond	Categ. de regiune	ID [5]	Indicator [255]	Unitate de măsură	Ținta intermed. 2024	Ținta 2029
1	1.4	FEAMPA	-		Operațiuni privind...	Nr.	4	9

Prioritate	Obv. specific	Fond	Categ. de regiune	ID [5]	Indicator [255]	Unitate de măsură	Nivel/valoare de referință	An de referință	Ținta 2029	Sursa datelor [200]	Comentarii [200]
1	1.4	FEAMPA	-	CR 08	Persoane beneficiare	număr de persoane	0	2021	840	Beneficiari	
			-	CR 12	Eficiența sistemului pentru „colectarea, gestionarea și utilizarea datelor”	-	medie	2021	înalță	STCEF	
			-	CR 15	Mijloace de control instalate sau îmbunătățite	număr de mijloace	0	2021	210	Beneficiari	Ținta se va ajusta în funcție de modificările regulamentului de control
			-	CR 19	Acțiuni de îmbunătățire a capacității de guvernare	număr de acțiuni	0	2021	14	Beneficiari	
			-	CR 21	Seturi de date și consiliere puse la dispoziție	număr	0	2021	2	Beneficiari	

2.A.1.1.1 Alocarea indicativă a resurselor programate (UE) după tipul de intervenție pentru FEAMPA

Priorit nr.	Obv spec	Tipul de intervenție	Cod	Suma (euro)
-------------	----------	----------------------	-----	-------------

1	1.4	Controlul și asigurarea respectării normelor	10	12.996.073
		Colectarea și analizarea datelor și promovarea cunoștințelor despre mediul marin	11	11.371.563

2.1.1. Obiectiv specific OS 1.6

Art 14.1.f) Contribuirea la protejarea și refacerea biodiversității acvatice și a ecosistemelor

2.1.1.1 Intervenții ale fondurilor

Tipurile de acțiuni aferente:

1. Arii Marine Protejate

PAP asigură sprijin pentru instituirea și managementul ariilor marine protejate, contribuind la atingerea țintelor privind biodiversitatea la nivelul bazinului Mării Negre, inclusiv a obiectivelor declarației de la Sofia privind managementul ecosistemic al pescuitului și a țintelor stabilite prin Strategia UE privind Biodiversitatea pentru 2030 în zonele marine, de extindere a rețelei de arii marine protejate și asigurarea a unei protecții corespunzătoare a speciilor și habitatelor de interes comunitar.

Sprijinul este acordat autorității publice centrale pentru protecția mediului, care are atribuții în domeniul ariilor protejate, prin elaborarea strategiilor și programelor în domeniul ariilor naturale protejate, al speciilor de floră și faună protejate și prin aprobarea planurilor de management și a regulamentelor ariilor naturale protejate, precum și instituțiilor aflate în subordinea și/sau coordonarea autorității publice centrale pentru protecția mediului.

Prin acest tip de acțiune, PAP poate sprijini implementarea Cadrului de acțiune prioritară pentru perioada 2021-2027, capitolul „E. 2.1. Ape marine și de coastă”.

Contribuția PAP se adaugă la resursele financiare ale instituțiilor implicate, în vederea atingerii țintelor asumate la nivel european și național referitoare la instituirea și managementul ariilor marine protejate.

Consolidarea rețelei de arii marine protejate contribuie la conservarea biodiversității marine, inclusiv la atingerea stării bune a stocurilor din Marea Neagră, obiectiv urmărit și de BDV. De asemenea, contribuie la implementarea măsurilor de conservare prevăzute de PCP și de angajamentele GFCM.

Extinderea și îmbunătățirea managementului ariilor marine protejate duce la conservarea și refacerea ecosistemelor marine și, implicit, la reziliența acestora.

2. Colectarea deșeurilor

PAP sprijină colectarea deșeurilor din plastic și echipamentelor de pescuit abandonate, inclusiv ca urmare a obligațiilor pe care ANPA le va avea prin transpunerea Directivei (UE) 2019/904.

O proporție semnificativă a echipamentelor de pescuit introduse pe piață nu este colectată pentru tratare. Echipamentele de pescuit care conțin plastic reprezintă o problemă deosebit de gravă în contextul deșeurilor marine, prezintă un risc grav pentru ecosistemele marine, pentru biodiversitate și pentru sănătatea umană și afectează turismul, pescuitul și transportul maritim.

Activitățile de identificare, colectare și predare/gestionare a deșeurilor se desfășoară de către entități publice sau private care trebuie să demonstreze respectarea normelor juridice aplicabile, inclusiv a Directivei (UE) 2019/883 privind instalațiile portuare de preluare pentru predarea deșeurilor provenite de la nave, de modificare a Directivei 2010/65/UE și de abrogare a Directivei 2000/59/CE și a Directivei (UE) 2019/904 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului. Aceste activități pot avea la bază colaborarea dintre instituții, schimbul de informații și modernizarea infrastructurii în vederea preluării deșeurilor.

Pentru eficientizare, implementarea acestui tip de acțiune se face în două etape: identificarea deșeurilor și colectarea acestora.

Etapa de identificare presupune localizarea deșeurilor, stabilirea tipului (mase plastice, unelte de pescuit etc) și aproximarea caracteristicilor fizice ale acestora (dimensiuni, greutate), în vederea stabilirii mijloacelor adecvate pentru colectarea și descărcarea acestora în instalațiile portuare specifice.

Etapa de colectare presupune activitățile de deplasare a mijloacelor adecvate în zona unde au fost localizate deșeurile, ridicarea la bord, transportarea și descărcarea respectivelor deșeuri în instalațiile portuare specifice.

Pot fi sprijinite inclusiv activități de cercetare-inovare în vederea tratării sau valorificării deșeurilor, de colectare și interpretare a datelor privind situația deșeurilor marine, inclusiv a prezenței plasticului și microplasticului, în scopul reducerii și eliminării impactului acestora asupra diversității biologice marine, și de conștientizare cu privire la importanța prevenirii deșeurilor marine.

Participanții la colectarea deșeurilor marine la vor fi compensați prin instituirea unei scheme specifice.

Colectarea deșeurilor contribuie în mod direct la implementarea RDMP și a BDV și la atingerea unei stări ecologice bune.

Prin acest tip de acțiune PAP contribuie inclusiv la reducerea deșeurilor marine, în conformitate cu Directiva (UE) 2019/904.

Lista operațiunilor planificate de importanță strategică:

Nu este cazul

Principalele grupuri-țintă:

1. Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și instituțiile aflate în subordinea și/sau coordonarea autorităților publice centrale pentru protecția mediului;
2. ANPA, conform atribuțiilor stabilite prin legislație;
3. Comunitățile locale din zonele unde se desfășoară acțiunile de colectare a deșeurilor.

Acțiunile menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea

A se vedea secțiunea similară de la obiectivul specific 1.1.1.

Teritorii specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale:

Nu este cazul

Acțiunile transnaționale și interregionale:

Nu este cazul

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare:

Nu este cazul

2.1.1.2 Indicatori

Prioritate	Obv. specific	Fond	Categ. de regiune	ID [5]	Indicator [255]	Unitate de măsură	Ținta intermed. 2024	Ținta 2029
1	1.6	FEAMPA	-		Operațiuni privind...	Nr.	2	4

Prioritate	Obv. specific	Fond	Categ. de regiune	ID [5]	Indicator [255]	Unitate de măsură	Nivel/valoare de referință	An de referință	Ținta 2029	Sursa datelor [200]	Comentarii [200]
1	1.6	FEAMPA	-	CR 10	Acțiuni care contribuie la o stare ecologică bună, inclusiv refacerea naturii, conservarea, protecția ecosistemelor, biodiversitatea, sănătatea și bunăstarea animalelor	număr de acțiuni	0	2021	4	Beneficiari	

2.A.1.1.1 Alocarea indicativă a resurselor programate (UE) după tipul de intervenție pentru FEAMPA

Tabel 7 bis				
Priorit nr.	Obv spec	Tipul de intervenție	Cod	Suma (euro)
1	1.6	Contribuirea la o stare ecologică bună prin implementarea și monitorizarea zonelor marine protejate, inclusiv a zonelor Natura 2000	6	1.624.508
		Reducerea impactului negativ și/sau contribuirea la un impact pozitiv asupra mediului și la o stare ecologică bună	1	812.254

2.1. Titlul priorității

P2 – Promovarea activităților durabile de acvacultură, precum și a prelucrării și comercializării produselor pescărești și de acvacultură, contribuind astfel la securitatea alimentară în Uniune

2.1.1. Obiectiv specific OS 2.1

Art. 26.1.a) Promovarea activităților durabile de acvacultură, mai ales creșterea competitivității producției din acvacultură, asigurând totodată durabilitatea activităților din perspectiva mediului

2.1.1.1 Intervenții ale fondurilor

Tipurile de acțiuni aferente:

1. Sprijinirea investițiilor în acvacultură pentru înființarea, extinderea și modernizarea fermelor de acvacultură. PAP susține investițiile în acvacultură prin care capacitatea de producție a amenajării crește, prin eficientizarea și/sau prin extinderea activității. Pot fi sprijinite și activități de diversificare a veniturilor obținute prin dezvoltarea unor activități complementare, care să favorizeze inclusiv crearea sau consolidarea lanțului alimentar scurt. De asemenea, poate fi sprijinită diversificarea speciilor de cultură, cu specii precum somnul european, șalăul, sturionii, moluștele, crustaceele, inclusiv introducerea algelor sau organismelor asimilate acestora (spirulina). Se sprijină inclusiv acvacultura multitrofică.

Pentru obținerea de produse ecologice, PAP poate susține costurile suplimentare pe care le presupune conversia la acvacultura ecologică.

Sistemele recirculante noi pot fi sprijinite doar cu condiția să folosească energie solară sau eoliană în proporție de cel puțin 50% din puterea instalată.

Eficientizarea activității poate avea ca scop acțiuni de reducere a impactului acvaculturii asupra mediului sau de adaptare la schimbările climatice. Astfel, PAP încurajează utilizarea

proceselor și a procedeelelor tehnologice care au ca efect reducerea amprente de carbon a unităților de acvacultură, inclusiv producerea de energie regenerabilă în cadrul acestor unități și implementarea principiilor economiei circulare. În scopul creșterii rezilienței operatorilor din acvacultură, sunt sprijinite diversificarea producției la specii adaptate schimbărilor de mediu, managementul apei și managementul riscurilor generate de schimbările de temperatură, precum secetă, inundații sau epizootii.

Totodată PAP sprijină menținerea nivelului producției în cazul fermelor care se confruntă cu riscuri privind activitatea de producție.

Înființarea, extinderea și modernizarea fermelor de acvacultură și diversificarea producției acestora pot face obiectul inclusiv al unor proiecte de cercetare-dezvoltare-inovare.

PAP sprijină investițiile în acvacultură în deplină conformitate cu obiectivele F2F de a asigura o producție alimentară durabilă, bazată pe ferme cu amprentă de carbon mică, care contribuie la asigurarea securității alimentare și la prelucrarea durabilă a produselor pescărești, la comerțul cu ridicata, la vânzarea cu amănuntul, la practicile din sectorul ospitalității și al serviciilor de alimentație. Totodată, având în vedere calitățile nutritive ale produselor din acvacultură, este facilitată și promovarea unui consum alimentar durabil și facilitarea trecerii la o alimentație sănătoasă și durabilă.

Utilizarea unor surse de energie curată și sigură, coroborată cu eficiența energetică datorată unor echipamente mai performante sau clădiri mai bine protejate termic, la care pot avea acces beneficiarii PAP, contribuie la transformarea economiei UE pentru un viitor durabil, după cum prevede PVE.

Sprijinul pentru creșterea sau, acolo unde este cazul, pentru menținerea producției, pentru diversificarea producției și a activităților din fermele de acvacultură și pentru creșterea eficienței activităților de acvacultură conduce la asigurarea rezilienței și durabilității economice, de mediu și sociale a acvaculturii. Totodată facilitează tranziția digitală, tranziția verde și permite creșterea valorii produselor din acvacultură, inclusiv prin procesarea primară.

2. Sprijinirea organizării de cursuri de instruire pentru acvacultori. În vederea creșterii gradului de pregătire profesională a lucrătorilor sau administratorilor amenajărilor de acvacultură, PAP sprijină elaborarea și susținerea de cursuri de instruire adaptate la cerințele unei acvaculturi eficiente și prietenoase față de mediul înconjurător.

Aceste cursuri au în vedere inclusiv prevederile F2F referitoare la bunăstarea stocurilor de pești, care contribuie la sănătatea animalelor și la calitatea produselor alimentare și referitoare la reducerea pierderilor și a risipei de alimente. Totodată, se asigură îmbunătățirea cunoștințelor, a educației și a competențelor, în conformitate cu BDV și se asigură corelarea cu PVE în ceea ce privește educația și formarea profesională.

Cursurile de instruire abordează probleme legate de performanța economică și impactul de mediu, inclusiv economia circulară, sprijinind durabilitatea economică, de mediu și socială a acvaculturii.

3. Sprijinirea activității durabile a fermelor de acvacultură care furnizează servicii de mediu, inclusiv a fermelor situate în situri Natura 2000. Aceste servicii se referă la sechestrarea carbonului, protecția împotriva inundațiilor, furnizarea, gestionarea și purificarea apei, oferirea de locuri de hrănire și de reproducere pentru animale și altele (Furnizarea de servicii ecosistemice de către acvacultura europeană

lunie 2021 - (AAC 2021-08) – sursa https://aac-europe.org/images/jdownloads/Recommendations/RO/RO_AAC_Recommendation_-_Ecosystem_Services_2021_08_revised.pdf). În plus, acvacultura reduce presiunea pe stocurile de pește de captură. În principiu, aceste servicii de mediu sunt asigurate de către fermele de acvacultură extensivă și semiintensivă, în bazine de pământ. Principalul factor care contribuie la serviciile de mediu ale fermelor de acvacultură îl constituie corpul de apă împreună cu efectivele piscicole din amenajarea piscicolă, care asigură suportul pentru biodiversitatea locală. Cuantumul sprijinului se stabilește în ghidul solicitantului, cu respectarea prevederilor articolului 39 din Regulamentul (UE) nr. 1139/2021.

Acest sprijin este compatibil cu principiile BDV, care abordează declinul biodiversității în Uniunea Europeană.

Sprijinirea serviciilor de mediu aduse de fermele de acvacultură contribuie la reziliența economică și de mediu a acestora.

4. Sprijinirea cercetării, dezvoltării și inovării și stimularea parteneriatului cercetare – administrație – producători în vederea realizării de produse, tehnologii și sisteme de management noi sau inovative, cu scopul de a aduce beneficii de natură economică, socială și de mediu.

Prin acest tip de acțiune, PAP poate susține operațiuni cum ar fi:

- Implementarea/certificarea aplicării tehnologiilor care asigură servicii de mediu prin identificarea, recunoașterea și cuantificarea a efectelor pozitive ale acvaculturii, precum și identificarea nivelului reducerii amprente de carbon, a cantității de nutrienți și a sedimentelor pe tipuri de tehnologii aplicate, inclusiv promovarea de sisteme de creștere și/sau de management care promovează principiile economiei circulare.

- Dezvoltarea tehnologiilor de reproducere artificială, dezvoltare post-embrionară și de creștere, inclusiv modernizarea infrastructurii specifice.

- Evaluarea impactului schimbărilor climatice asupra acvaculturii și adaptarea tehnologiilor în vederea asigurării durabilității activității, inclusiv introducerea de specii noi în producție, ca urmare a schimbărilor climatice.

- Analize și studii socio-economice și de piață cu privire la dezvoltarea durabilă a acvaculturii.

- Asigurarea sănătății și siguranței alimentare prin crearea și utilizarea de furaje funcționale – bioactive, inclusiv prin înlocuirea făinii de pește; metode/metodologii de prevenire și tratament care să elimine utilizarea antibioticelor și chimioterapicelor (medicamentelor de sinteză); dezvoltarea de sisteme și tehnologii care să asigure/stimuleze hrănirea naturală a speciilor de pești.

Acest tip de acțiune se implementează în principal prin parteneriate între entități de cercetare și operatori din acvacultură.

Rezultatele obținute astfel trebuie să aibă aplicabilitate practică.

PAP contribuie astfel la mobilizarea cercetării și încurajarea inovării prevăzute de PVE și la facilitarea tranziției prin cercetare, inovare și tehnologii conform F2F. Totodată, contribuie la îmbunătățirea cunoștințelor în scopurile prevăzute de BDV.

Stimularea cercetării, dezvoltării și inovării în acvacultură permite identificarea de soluții inovatoare și transfer de know-how, inclusiv privind decuplarea creșterii economice de creșterea resurselor utilizate și asigurarea premiselor pentru reziliența operatorilor din acvacultură.

Lista operațiunilor planificate de importanță strategică:

Nu este cazul

Principalele grupuri-țintă:

- 1. Operatorii economici care desfășoară activități de acvacultură, precum și operatorii economici care intenționează să înființeze o fermă de acvacultură, inclusiv cooperativele și organizațiile de producători din acvacultură;*
- 2. Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură/ institute de cercetare/ instituții de formare profesională, asociații profesionale din acvacultură/ instituții de învățământ;*
- 3. Angajații operatorilor economici din domeniul acvaculturii;*
- 4. Operatorii economici din domeniul acvaculturii care desfășoară activități economice generatoare de servicii de mediu;*
- 5. Institute de cercetare, instituții de învățământ superior, organizații profesionale de profil, de sine stătător sau în colaborare cu operatori din sectorul acvaculturii sau organizații ale acestora.*

Acțiunile menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea

A se vedea secțiunea similară de la obiectivul specific 1.1.1.

Teritorii specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale:

Nu este cazul

Acțiunile transnaționale și interregionale:

Nu este cazul

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare:

În termen de 2 ani de la aprobarea PAP se va efectua o evaluare ex-ante pentru instrumente financiare, în conformitate cu prevederile art. 58 alin. 3 din Regulamentul (UE) nr. 1060/2021.

2.1.1.2 Indicatori

Prioritate	Obv. specific	Fond	Categ. de regiune	ID [5]	Indicator [255]	Unitate de măsură	Ținta intermed. 2024	Ținta 2029
2	2.1	FEAMPA	-		Operațiuni privind...	Nr.	50	300

Prioritate	Obv. specific	Fond	Categ. de regiune	ID [5]	Indicator [255]	Unitate de măsură	Nivel/valoare de referință	An de referință	Ținta 2029	Sursa datelor [200]	Comentarii [200]
2	2.1	FEA MPA	-	CR 01	Capacitatea de producție nouă	tone/an	0	2021	1335	Beneficiari	
				CR 02	Producție din acvacultură menținută	tone/an			75		
			-	CR 08	Persoane beneficiare	număr de persoane			300		
			-	CR 10	Acțiuni care contribuie la o stare ecologică bună, inclusiv refacerea naturii, conservarea, protecția ecosistemelor, biodiversitatea, sănătatea și bunăstarea animalelor	număr de acțiuni			217		
			-	CR 14	Inovații devenite posibile	numărul de noi produse, servicii, procese, modele de afaceri sau metode			15		
			-	CR 17	Entități care îmbunătățesc eficiența resurselor în producție și/sau în prelucrare	Număr de entități			6		

2.A.1.1.1 Alocarea indicativă a resurselor programate (UE) după tipul de intervenție pentru FEAMPA

Tabel 7 bis				
Priorit nr.	Obv spec	Tipul de intervenție	Cod	Suma (euro)
2	2.1	Promovarea condițiilor pentru sectoare ale pescuitului, acvaculturii și prelucrării viabile din punct de vedere economic, competitive și atractive	2	41.424.978
		Reducerea impactului negativ și/sau contribuirea la un impact pozitiv asupra mediului și la o stare ecologică bună	1	13.402.200

2.1.1. Obiectiv specific OS 2.2

Art. 26.1.b) Promovarea comercializării, a calității și a valorii adăugate ale produselor pescărești și de acvacultură, precum și a prelucrării acestor produse

2.1.1.1 Intervenții ale fondurilor

Tipurile de acțiuni aferente:

1. Susținerea investițiilor pentru unități de prelucrare/ procesare. PAP susține investițiile pentru înființarea și creșterea capacității de producție a unităților de prelucrare produselor din pescuit și din acvacultură, prin eficientizarea și/sau prin extinderea activității, inclusiv investițiile pentru reducerea impactului asupra mediului sau pentru realizarea economiei circulare. sunt sprijinite investiții care permit producătorilor din sectorul pescăresc să identifice și să consolideze modalități durabile de comercializare cât mai aproape de consumatorul final. Sunt asimilate peștelui produsele din pescuit și acvacultură destinate consumului uman.

În vederea acoperirii cererii de produse diverse PAP sprijină creșterea și diversificarea producției, mai ales prin transferul de know-how. Totodată, în vederea creșterii eficientizării activității, a îmbunătățirii condițiilor de muncă și/sau a limitării impactului asupra mediului, este necesară modernizarea unităților de procesare, promovându-se tranziția către practici durabile. Totodată, investițiile trebuie să favorizeze reziliența operatorilor. Sunt sprijinite și operațiunile prin care se folosesc ca materie primă specii diverse, inclusiv moluște și alge. În mod special, PAP susține operațiunile care implementează practicile economiei circulare.

PAP încurajează utilizarea proceselor și a procedurilor tehnologice care au ca efect reducerea amprente de carbon a unităților de procesare, inclusiv producerea de energie regenerabilă în cadrul acestor unități și implementarea principiilor economiei circulare.

Înființarea, extinderea și modernizarea unităților de procesare și diversificarea producției acestora pot face obiectul inclusiv al unor proiecte de cercetare-dezvoltare-inovare.

Acest tip de acțiune contribuie la obiectivele F2F în ceea ce privește asigurarea securității alimentare și prelucrarea durabilă a produselor pescărești, comerțul cu ridicata, vânzarea cu amănuntul, practicile din sectorul ospitalității și al serviciilor de alimentație. Totodată, având în vedere calitățile nutritive ale produselor din acvacultură, este facilitată și promovarea unui

consum alimentar durabil și facilitarea trecerii la o alimentație sănătoasă și durabilă, prevăzută tot de F2F.

Utilizarea unor surse de energie curată și sigură, coroborată cu eficiența energetică datorată unor echipamente mai performante sau clădiri mai bine protejate termic, la care pot avea acces beneficiarii PAP, contribuie la transformarea economiei UE pentru un viitor durabil, după cum prevede PVE.

Sprrijinul pentru creșterea producției și a eficienței procesării produselor din pescuit conduce la asigurarea rezilienței și durabilității economice, de mediu și sociale a sectorului. Totodată facilitează tranziția digitală, tranziția verde și permite creșterea valorii produselor din pescuit și acvacultură.

2. Susținerea măsurilor de piață, inclusiv a organizării lanțului scurt și a organizațiilor și asociațiilor din sectorul pescăresc. Sunt sprijinite operațiuni care permit producătorilor din sectorul pescăresc să identifice și să consolideze modalități durabile de comercializare cât mai aproape de consumatorul final, inclusiv studii de piață sau consultanță. De asemenea, sunt sprijinite înființarea și consolidarea organizațiilor și asociațiilor din sectorul pescăresc, inclusiv elaborarea și punerea în aplicare a planurilor de producție și comercializare prevăzute la art. 28 din Regulamentul (UE) nr. 1379/2013.

PAP contribuie astfel la asigurarea continuității logistice în lanțul de aprovizionare, în vederea asigurării securității alimentare și la stimularea comerțului cu ridicata, a vânzării cu amănuntul, a practicilor din sectorul ospitalității și al serviciilor de alimentație, în conformitate cu obiectivele F2F.

Identificarea și exploatarea oportunităților oferite de piața pescărească prin sprijinul oferit de PAP permite adaptarea operatorilor la contextul dinamic al acestei piețe și, implicit la creșterea rezilienței lor.

3. Susținerea unei campanii naționale, pe mai mulți ani, de promovare a consumului de pește și a activității de acvacultură. PAP sprijină o acțiune, coordonată la nivel național, de informare a publicului cu privire la metodele de acvacultură, la calitățile nutritive ale produselor pescărești, precum și la contribuția la siguranța alimentară a produselor din acvacultură.

Este astfel facilitată promovarea unui consum alimentar durabil și facilitarea trecerii la o alimentație sănătoasă și durabilă, prevăzută de F2F.

O astfel de campanie, care să vizeze inclusiv noi categorii de public sau noi produse, constituie premisa pentru consolidarea rezilienței producătorilor de pește și produse din pește din România.

4. Atenuarea impactului unor evenimente excepționale, a căror producere este constatată de către Comisia Europeană, printr-o decizie de punere în aplicare care prevede și perioada de eligibilitate a pierderilor de venit. PAP poate sprijini compensarea pierderilor sau a costurilor

suplimentare suferite de către operatorii din sectorul pescuitului și acvaculturii din cauza evenimentelor excepționale, precum este conflictul militar din Ucraina.

Sprijinul poate lua forma unor compensații pentru pierderile suferite sau pentru costurile suplimentare, pe lângă celelalte forme de compensare prevăzute în program.

Acordarea acestui sprijin contribuie la continuitatea asigurării unei producții alimentare durabile și a securității alimentare, prevăzute de F2F.

De asemenea, având în vedere scopul acestui tip de acțiune, este sprijinită reziliența operatorilor din sector.

Lista operațiunilor planificate de importanță strategică:

Câmp de text [2 000]

Nu este cazul

Principalele grupuri-țintă:

1. Operatorii economici care desfășoară activități de prelucrare și/sau comercializare a peștelui și/ sau produselor din pește, precum și operatorii economici care intenționează să desfășoare astfel de activități;

2. Operatori economici care desfășoară activități de comercializare a peștelui și/sau produselor din pește, sau care vor desfășura astfel de activități, asociații și organizații profesionale și interprofesionale, inclusiv organizații de producători;

3. ANPA;

4. Operatorii din sectorul pescuitului și acvaculturii.

Acțiunile menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea

A se vedea secțiunea similară de la obiectivul specific 1.1.1.

Teritorii specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale :

Nu este cazul.

Acțiunile transnaționale și interregionale:

Nu este cazul.

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare:

În termen de 2 ani de la aprobarea PAP se va efectua o evaluare ex-ante pentru instrumente financiare, în conformitate cu prevederile art. 58 alin. 3 din Regulamentul (UE) nr. 1060/2021.

2.1.1.2 Indicatori

Prioritate	Obv. specific	Fond	Categ. de regiune	ID [5]	Indicator [255]	Unitate de măsură	Ținta intermed. 2024	Ținta 2029
2	2.2	FEAMPA	-		Operațiuni privind...	Nr.	20	207

Prioritate	Obv. specific	Fond	Categ. de regiune	ID [5]	Indicator [255]	Unitate de măsură	Nivel/valoare de referință	An de referință	Ținta 2029	Sursa datelor [200]	Comentarii [200]
2	2.2		-	CR 01	Capacitatea de producție nouă	tone/ an	0	2021	180	Beneficiari	
			-	CR 03	Întreprinderi create	număr de entități			2		
			-	CR 08	Persoane beneficiare	număr de persoane			348		
			-	CR 13	Activități de cooperare între părțile interesate	număr de acțiuni			12		
			-	CR 16	Entități care beneficiază de activități de promovare și de informare	număr de entități			2500		

2.A.1.1.1 Alocarea indicativă a resurselor programate (UE) după tipul de intervenție pentru FEAMPA

Priorit nr.	Obv spec	Tipul de intervenție	Cod	Suma (euro)
2	2.2	Promovarea condițiilor pentru sectoare ale pescuitului, acvaculturii și prelucrării viabile din punct de vedere economic, competitive și atractive	2	11.046.665
		Compensări pentru evenimente neprevăzute în domeniul mediului, climei sau sănătății publice	7	6.091.909

2.1. Titlul priorității

P3 – Facilitarea dezvoltării unei economii albastre durabile în zonele costiere, insulare și continentale și favorizarea dezvoltării comunităților care practică pescuitul și acvacultura

2.1.1. Obiectiv specific OS 3.1

Art. 29 – Facilitarea dezvoltării unei economii albastre durabile în zonele costiere, insulare și continentale și la favorizarea dezvoltării durabile a comunităților care practică pescuitul și acvacultura

2.1.1.1 Intervenții ale fondurilor

Tipurile de acțiuni aferente:

1. Sprijin pregătitor pentru constituirea/ consolidarea capacității instituționale și administrative a FLAG și/sau elaborarea SDL pentru zonele pescărești. Acest sprijin se acordă pentru consolidarea capacităților și pentru acțiuni pregătitoare în sprijinul elaborării și al viitoarei implementări a strategiei, conform prevederilor articolului 34 alin (1) lit. (a) din Regulamentul privind Dispozițiile Comune. În acest sens, sunt susținute inclusiv costuri de funcționare și animare pentru noile parteneriate constituite în vederea înființării unui FLAG.

PAP susține înființarea unor noi FLAG-uri sau continuarea activității FLAG-urilor care îndeplinesc criteriile de eligibilitate, în vederea desfășurării sarcinilor prevăzute la art. 33 alin. (3) din Regulamentul privind Dispozițiile Comune.

Strategiile vor aborda în primul rând comunitățile de pescari și/sau de lucrători din acvacultură și activitățile din sectorul pescăresc. Pe lângă elementele prevăzute de articolul 32 alin (1) și de art. 34 alin (1) lit. (b) și (c) din Regulamentul privind Dispozițiile Comune, SDL vor include analiza și, în cazul identificării nevoii respective, intervenții privind următoarele aspecte:

- necesitățile de instruire profesională și de organizare a producătorilor din pescuit și acvacultură din teritoriul FLAG, în special a celor aparținând flotei costiere de mici dimensiuni;*
- problema deșeurilor, în special a celor din plastic care afectează activitățile de pescuit și mediul înconjurător;*
- probleme legate de sănătatea publică, furnizare de servicii medicale și învățământ;*
- problema uneltelor de pescuit pierdute sau abandonate;*
- integrarea femeilor, păstrătoare ale patrimoniului cultural imaterial, în activitățile socio-economice ale comunității;*

Aceste necesități pot fi abordate inclusiv sub forma unor operațiuni de cooperare.

- demarcările și complementaritățile cu alte strategii și forme de sprijin din fonduri publice, naționale sau internaționale, inclusiv strategiile de specializare inteligentă la nivel regional, Comunicarea Comisiei privind o nouă abordare pentru o economie albastră durabilă în UE (COM(2021) 240 final), programele Interreg sau investiții teritoriale integrate, după caz;*
- contribuția SDL la obiectivele PVE și ale strategiilor subsecvente (în special BDV și F2F).*

Pot fi avute în vedere și domenii de specializare inteligentă, precum energie regenerabilă marină și biotehnologie marină.

Aspectele enumerate mai sus vor fi face obiectul analizei nevoilor de dezvoltare a zonei și, după caz, vor fi abordate în obiectivele strategiei, inclusiv în ținte măsurabile pentru rezultate,

precum și în acțiunile conexe planificate. Colectarea deșeurilor în general, și a celor marine, în special, inclusiv a uneltelor pierdute sau abandonate, se va face de către o entitate publică sau privată care să asigure că deșeurile sunt identificate, colectate și predate/gestionate în mod corespunzător.

Acțiunile SDL vor fi structurate în funcție de aspectele economice, de mediu și sociale pe care le abordează. Acțiunile SDL vor fi complementare, adaptate sau diferite în raport cu cele din Prioritatea 1 și Prioritatea 2, conform specificului zonelor pescărești, astfel încât impactul lor să fie maximizat și să poată răspunde cât mai bine provocărilor/nevoilor cu care se confruntă comunitatea locală. Pot fi incluse și acțiuni de cooperare, dar accentul va fi pus pe implementarea proiectelor depuse și selectate în vederea atingerii obiectivelor SDL.

2. Sprijin pentru implementarea SDL, inclusiv activități de cooperare. Acest sprijin se acordă pentru implementarea operațiunilor selectate în cadrul strategiei, incluzând activitățile de cooperare și pregătirea acestora și pentru gestionarea, monitorizarea și evaluarea strategiei, precum și animarea acesteia, inclusiv facilitarea schimburilor între părțile interesate, conform prevederilor articolului 34 alin (1) lit. (b) și (c) din Regulamentul privind Dispozițiile Comune.

Costurile cu managementul, monitorizarea și evaluarea și animarea strategiei nu vor depăși 25 % din contribuția publică totală a SDL.

Autoritatea de management finalizează prima rundă de selecție a strategiilor și se asigură că grupurile de acțiune locală selectate își pot îndeplini sarcinile stabilite la articolul 33 alineatul (3) în termen de 12 luni de la data deciziei prin care se aprobă PAP.

Sprijinul public pentru implementarea Priorității 3 este asigurat exclusiv din FEAMPA și din bugetul național.

Contribuția acestui tip de acțiune la PVE, BDV și F2F este stabilită la nivelul SDL sprijinite. FLAG-urile sunt încurajate să preia în cadrul acestor strategii aspecte privind reziliența, tranziția verde și cea digitală și creșterea valorii adăugate la nivelul zonei pescărești.

Lista operațiunilor planificate de importanță strategică:

Nu este cazul

Principalele grupuri-țintă:

1. Persoane juridice care intenționează să înființeze un FLAG sau FLAG-urile care au implementat o SDL în perioada de programare 2014-2020 și îndeplinesc condițiile de eligibilitate, respectiv FLAG-urile care elaborează o SDL pentru perioada de programare 2021-2027;

2. FLAG-urile care implementează o SDL, respectiv solicitanții selectați pentru finanțarea unei operațiuni în cadrul SDL respective;

3. Pescarii comerciali din zona pescărească;

4. Lucrătorii și administratorii sau proprietarii din unitățile de acvacultură situate în zona pescărească;

5. Organizații neguvernamentale și organizații ale comunității locale;

6. Entități din sectorul public (de exemplu, școli, autorități locale etc.);

7. Comunitățile de pescari și/sau acvacultori.

Acțiunile menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea

A se vedea secțiunea similară de la obiectivul specific 1.1.1.

Teritorii specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale:

Zonele în care se practică pescuitul și/sau acvacultura.

Acțiunile transnaționale și interregionale:

Nu este cazul.

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare:

Nu este cazul.

2.1.1.2 Indicatori

Prioritate	Obv. specific	Fond	Categ. de regiune	ID [5]	Indicator [255]	Unitate de măsură	Ținta intermed. 2024	Ținta 2029
3	3.1		-				38	38

Prioritate	Obv. specific	Fond	Categ. de regiune	ID [5]	Indicator [255]	Unitate de măsură	Nivel/valoare de referință	An de referință	Ținta 2029	Sursa datelor [200]	Comentarii [200]
3	3.1		-	CR 06	Locuri de muncă create	număr de persoane	0	2021	450	Beneficiari	
			-	CR 07	Locuri de muncă menținute	număr de persoane	0	2021	700		

2.A.1.1.1 Alocarea indicativă a resurselor programate (UE) după tipul de intervenție pentru FEAMPA

Tabel 7 bis

Priorit nr.	Obv spec	Tipul de intervenție	Cod	Suma (euro)
3	3.1	Acțiuni pregătitoare pentru DLRC	13	243.677
		Implementarea strategiei DLRC	14	31.011.878
		Costuri de funcționare și de animare ale DLRC	15	6.498.036

2.T. Prioritatea „Asistență tehnică”

Tipuri de acțiune

PAP poate sprijini acțiuni aferente perioadei de programare 2021-2027, dar și perioadelor anterioare și ulterioare, necesare pentru administrarea și utilizarea efectivă a fondurilor Uniunii Europene destinate sectorului de pescuit și acvacultură. PAP sprijină funcții precum pregătirea, managementul, monitorizarea, evaluarea, controlul, vizibilitatea și comunicarea, realizate de către personalul autorității de management.

Asistența tehnică contribuie la implementarea efectivă, eficientă, corectă și transparentă a PAP prin sprijinirea activităților de management ale acestuia. Sprijinul oferit prin fondurile de asistență tehnică este acordat în vederea îndeplinirii activităților specifice derulate de personalul Autorității de Management.

Cheltuielile de personal, inclusiv sume aferente persoanelor cu handicap neîncadrate, stimulente salariale și contribuții ale angajatorului conform legislației naționale în vigoare, pentru scopurile arătate mai sus sunt finanțate în cadrul Priorității Asistență Tehnică prin rambursarea costurilor efective.

Principalele grupuri-țintă

Principalele grupuri-țintă sunt:

- producătorii din sectorul de acvacultură și pescuit;
- comunitățile pescărești, inclusiv grupurile de acțiune locală;
- partenerii sociali interesați de PAP;
- Comitetul de Monitorizare PAP 2021 -2027;
- Autoritatea de management, responsabilă pentru implementarea și managementul PAP 2021-2027.

Indicatori de realizare cu țintele intermediare („obiective de etapă”) și țintele corepunzătoare

Tabel 2: Indicator de realizare

Priorit.	Obiectiv Specific	Fond	Categorie de regiune	ID [5]	Indicator [225]	Unitate de măsură	Ținta (2024)	Ținta (2029)
AT	AT	FEAMPA		01	Nr. operațiuni	Nr.	4	14

Alocare indicativă a resurselor programate (UE) după tipul intervenției

Tabel 9: FEAMPA

Prioritate nr.	Obiectiv specific	Tip de intervenție	Cod	Valoare (EUR)
AT	AT	AT	16	9.747.054

Descrierea asistenței tehnice cu finanțare nelegată de costuri

În plus față de acțiunile de asistență tehnică prevăzute mai sus, sunt finanțate acțiuni de asistență tehnică suplimentare, în vederea consolidării capacității și eficienței Autorității de Management, necesare pentru administrarea și utilizarea eficace a FEAMPA.

Astfel, prin finanțări nelegate de costuri în conformitate cu articolul 95 din RDC se susțin următoarele activități:

- măsuri pregătitoare privind procesul de programare;
- sprijin de natură administrativă și tehnică necesar asigurării funcționării în bune condiții a sistemului de management și control al PAP, inclusiv logistica aferentă implementării Programului, pregătirea personalului, sprijinirea organizatorică și logistică a Comitetului de Monitorizare etc;
- asigurarea sprijinirii implementării în bune condiții a tuturor etapelor proiectelor, inclusiv identificarea și dezvoltarea proiectelor, pregătirea, selecția și monitorizarea acestora;
- monitorizarea, evaluarea și controlul implementării Programului;
- acțiuni de informare și publicitate, precum și alte activități de comunicare, respectiv sprijin pentru organizarea de seminarii, ateliere de lucru, caravane de informare, diseminare de bune practici, campanii media și on-line;
- alte acțiuni necesare și utile pentru implementarea programului, cum ar fi elaborarea de studii și analize, pregătirea și gestionarea schemelor de grant;
- sprijin pentru dezvoltarea Rețelei Naționale Pescărești (RNP);
- sprijinirea pregătirii viitoarei perioade de programare.

RNP facilitează și stimulează schimburile de idei și informații și transferul de bune practici în întregul sector pescăresc la nivel național, cu alte rețele naționale (RNDR) sau cu rețele similare din alte state membre UE / alte țări. Obiectivele RNP sunt:

- Promovarea și dezvoltarea pescuitului și acvaculturii în România și creșterea eficienței economice a sectorului la nivel local;

- Dezvoltarea comunităților pescărești, dobândirea de noi abilități și cunoștințe în comunitățile locale și a antreprenoriatului la nivel local;

- Promovarea patrimoniului cultural în zonele de pescuit și de acvacultură, inclusiv a pescuitului, a acvaculturii și a patrimoniului cultural maritim;

- Promovarea cercetării și inovării în domeniul pescuitului și acvaculturii.

Următoarele entități sunt eligibile pentru a primi finanțare prin PAP:

1. Autoritatea de management, responsabilă pentru implementarea și managementul PAP 2014-2020;
2. Organismul care primește plăți din partea Comisiei, pentru cheltuieli legate de echipamente IT;
3. Autoritatea de Audit, responsabilă pentru auditarea PAP 2021-2027, pentru cheltuieli legate de echipamente IT și deplasare în teren.

Alocare indicativă a resurselor programate (UE) după tipul intervenției

Tabel 9: FEAMPA

Prioritate nr.	Obiectiv specific	Tip de intervenție	Cod	Valoare (EUR)
AT	AT	AT	16	3.915.067

3.1 Alocarea financiară anuală (preluare din anexa V a FEAMPA)

3.2 Pachet financiar per fond și cofinanțare națională

Tabelul 11 A						
Prioritate	Tip de domeniu de sprijin (nomenclator prevăzut în Regulamentul FEPAM)	Baza de calcul a sprijinului UE	Contribuția UE	Contribuția publică națională	Total	Rata de cofinanțare
Prioritatea 1	1.1.1	Public	11.858.917	5.082.393	16.941.310	70%
	1.3	Public	406.126	174.054	580.180	
	1.4	Public	24.367.636	10.443.273	34.810.909	
	1.6	Public	2.436.762	1.044.327	3.481.089	
Prioritatea 2	2.1	Public	54.827.178	23.497.362	78.324.540	
	2.2	Public	17.138.574	7.345.104	24.483.678	
Prioritatea 3	3.1	Public	37.753.591	16.180.111	53.933.702	

Asistență tehnică art. 36 (4) RDC	5.1	Public	9.747.054	4.177.309	13.924.363	
Asistență tehnică art. 37RDC	5.2	Public	3.915.067	1.677.886	5.592.953	

4. Condiții favorizante

Tabelul 12: Condiții favorizante							
Condiții favorizante	Fond	Obv spec	Îndeplinire a condiției favoriz	Criterii	Îndepl crt	Trimitere la documentele relevante [500]	Justificare [1 000]
Mecanisme ... achiziții publice	FEAM PA	Toate	Da	Crt 1	D	HG nr. 901/2015 OUG nr. 13/2015 HG 634/2015 OUG nr. 68/2019 http://anap.gov.ro/web/analize-si-rapoarte-statistice/?future=false	Funcția de monitorizare este exercitată de ANAP în baza art. 2 și art. 3 lit. e) din OUG nr. 13/2015, respectiv art. 3 alin. (1) lit. d), alin. (3) lit. e) și f) din HG 634/2015, prin: -prelucrarea periodică a datelor și informațiilor cu privire la toate procedurile de achiziții din SEAP -prelucrarea datelor privind deciziile CNSC și ale curților de apel -calcularea indicatorilor de performanță relevanți și măsurabili -pregătirea rapoartelor și declarațiilor, în conformitate cu obligațiile de raportare stabilite în directive și legislația națională. Datele și informațiile monitorizate sunt publicate periodic pe site-ul instituției și vizează: dimensiunea și caracteristicile pieței, intensitatea concurenței, activitatea economică, eficiența achizițiilor publice, posibile situații de comportament necorespunzător.
			Da	Crt 2	D	art.232(1) Legea 98/2016 art. 252 (1) Legea nr 99/2016 HG nr 394/2016, art. 170, 171, 172	Toți indicatorii pot fi obținuți din SEAP. a) Conform Legii nr. 98/2016 (art. 142, 145, 146) și Legii nr. 99/2016 (art. 151, 155, 156), autoritățile contractante (AC) au obligația de a publica un anunț de atribuire,

					<p>HG nr 395/2016 art. 167, 168, 169</p> <p>b) Legea nr 98/2016, art. 221 (6),222^1</p> <p>Legea nr 99/2016, art. 239, 239^1</p> <p>OUG nr 114/2020</p> <p>http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2020/07/ORDONANORDONA_NTA-de-URGENTA-nr.-114-09.07.2020.pdf</p> <p>http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/01/Notificare-extindere-anunt-de-modificare-contract_FINAL_19Ian2021_de-publicat-1.pdf</p> <p>Instrucțiunea nr 1/2021</p> <p>http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/01/Instrucțiune-MO-final.pdf</p>	<p>incluzând cel puțin elementele solicitate.</p> <p>b) Conform legislației achizițiilor, AC are obligația de a include în anunțul de atribuire valoarea și celelalte modificări ale contractului.</p> <p>Au fost implementate următoarele măsuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - anunț de modificare a contractului, respectând formularul 20 - modificarea legislației (OUG nr. 114/2020) prin introducerea obligației de a publica toate modificările la contract - dezvoltarea SEAP pentru a permite publicarea modificărilor contractului, inclusiv o notificare în acest sens - instrucțiunea nr. 1/2021 privind modificarea contractului (Monitorul Oficial nr. 56/2021) în ceea ce privește participarea IMM-urilor ca ofertanți direcți, tipul de entitate este selectat din SEAP: mediu, mic, mare, aceste informații regăsindu-se în profilul SEAP, DUAE și declarația cu participanții la procedură. 	
			Da	Crt 3	D	<p>OUG 13/2015</p> <p>HG 634/20215</p>	<p>ANAP exercită funcția de monitorizare conform art. 2 și art. 3 lit. e) din OUG nr. 13/2015, respectiv art. 3 alin. (1) lit. d), alin. (3) lit. e) și f) din HG 634/2015.</p>
			Da	Crt 4	D	<p>http://anap.gov.ro/web/analize-si-rapoarte-statistice/?future=false</p>	<p>Rezultatele activității de monitorizare sun publicate și disponibile pe site-ul ANAP.</p>
			Da	Crt 5	D	<p>Legea 98/2016</p> <p>Legea 99/2016</p>	<p>Legislația națională conține reglementări specifice care</p>

							<p>răspund situațiilor de denaturare a concurenței:</p> <p>- Legea nr. 98/2016: art. 167 alin. (1) lit. d), alin. (6) și alin. (7)</p> <p>- Legea nr. 99/2016: art. 180 alin. (1) lit. d), alin. (4) și alin. (5)</p> <p>Consiliul Concurenței, instituție cu atribuții specifice, transmite puncte de vedere la solicitarea AC urmare a unei suspiciuni de denaturare a concurenței.</p>
Instrumente ... ajutor de stat	3.1	Da	Crt 1	D	http://www.ajutordestat.ro/?pag=206	<p>AM verifică dacă beneficiarul intră sau nu în categoria de întreprindere în dificultate:</p> <ul style="list-style-type: none"> -este verificată existența declarației pe propria răspundere a beneficiarului, -este aplicată metodologia pentru verificarea încadrării în categoria de întreprindere în dificultate așa cum aceasta este definită de legislația în domeniul ajutorului de stat. <p>Pentru întreprinderile supuse aplicării unei decizii de recuperare Registrul ajutoarelor de stat (RegAS) permite verificarea ex-ante a eligibilității beneficiarului de a primi ajutor de stat-de minimis. Aplicația RegAS este gestionată de Consiliul Concurenței în colaborare cu Serviciul de telecomunicații speciale.</p>	
		Da	Crt 2	D	OUG nr. 77/2014	<p>Potrivit para. (2), art. 6 din OUG nr. 77/2014 Consiliul Concurenței furnizează la nivel național asistență de specialitate privind aplicarea legislației ajutorului de stat furnizorilor și beneficiarilor de ajutor de stat/de minimis pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor RO în acest domeniu în calitatea sa de stat membru al UE, inclusive în ceea ce privește elaborarea de acte normative sau administrative prin care se instituie măsuri de natura ajutorului. În același timp AM au acces prin Consiliul Concurenței la platforma wiki.</p>	

O aplicare ... Carta drept fundam		Toate	Da	Crt 1	D	<p>Guide to the application of the Charter of Fundamental Rights of the European Union in the implementation of the European structural and investment funds https://mfe.gov.ro/minister/perioda-de-programare/perioda-2021-2027/</p>	<p>MIPE a elaborat Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene în implementarea fondurilor europene structurale și de investiții. Demersurile pentru a asigura conformitatea programelor sprijinite de fonduri și implementarea cu respectarea dispozițiilor Cartei sunt incluse în Ghid în cadrul capitolului VI Obligations of managing authorities and other institutions involved in managing European funds, capitolul IV Legal status. Obligation to respect the Charter.</p>
			DA	Crt 2	D	<p>Guide to the application of the Charter of Fundamental Rights of the European Union in the implementation of the European structural and investment funds https://mfe.gov.ro/minister/perioda-de-programare/perioda-2021-2027/</p>	<p>Modalitățile de raportare către comitetul de monitorizare a cazurilor de nerespectare a prevederilor cartei în implementarea operațiunilor sprijinite de fonduri sunt incluse în Ghid, capitolul VI Obligații ale autorităților de management și alte instituții implicate în gestionarea fondurilor europene (punctul 4. Verificarea conformității cu Carta în perioada de monitorizare)</p>
Implement ... pers. cu dizab		Toate	Da	Crt 1	D	<p>HG 234/2022 privind atribuțiile, organizarea și funcționarea ANPDPD https://legislatie.just.ro/Public/DetaliuDocument/251762</p> <p>Legea 221/2010 pentru ratificarea CDPD http://legislatie.just.ro/Public/DetaliuDocumentAfis/123949</p>	<p>Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități (ANPDPD) a elaborat Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027, ce are ca obiectiv general asigurarea accesului fizic, informațional și comunicațional al persoanelor cu dizabilități la produsele, serviciile și programele pe care societatea le pune la dispoziția membrilor săi. Strategia continuă și dezvoltă demersul de implementare a Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în vederea asigurării</p>

					<p>Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/236311</p> <p>HG 490/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027 https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/254203</p>	<p>cadrului pentru exercitarea deplină și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități. Monitorizarea implementării Strategiei va fi realizată de către ANPDPD pe baza unei metodologii și a unor instrumente de lucru. Obiectivele și țintele măsurabile, sistemul de colectare de date și mecanismul de monitorizare devin pachetul complet pentru asigurarea implementării Strategiei naționale 2022-2027.</p>	
			Da	Crt 2	D	<p>Legea nr. 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/175197</p> <p>Ghidul pentru reflectarea Convenției ONU (CDPD) privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și</p>	<p>La nivelul MIPE a fost elaborat Ghidul pentru reflectarea Convenției ONU (CDPD) privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027. Ghidul sprijină implementarea și aplicarea prevederilor Convenției prin reflectarea politicilor, legislației și standardelor în materie de accesibilitate în pregătirea AP și PO. Documentul prezintă cadrul legal și instituțional aplicabil, principalele dispoziții ale CDPD de care se va ține cont în etapele de programare și de implementare, precum și mecanismele de asigurare și verificare a respectării condiției favorizante. Ghidul urmărește promovarea de acțiuni privind accesibilitatea,</p>

					<p>proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027</p> <p>https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/</p>	<p>adaptarea rezonabilă, designul universal, cercetarea în domeniul noilor tehnologii și utilizarea lor de către persoanele cu dizabilități, în vederea facilitării integrării acestora în societate.</p>
		Da	Crt 3	D	<p>Ghidul pentru reflectarea Convenției ONU (CDPD) privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027</p> <p>https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/</p>	<p>Raportarea către CM a cazurilor de neconformitate a operațiunilor sprijinite din fonduri se va realiza în conformitate cu dispozițiile art. 40(1)(h) din RDC, cel puțin o dată pe an. Pentru îndeplinirea atribuțiilor de raportare, reprezentanții PCPD vor fi membri în CM-urile programelor.</p> <p>PCPD ocupă o poziție cheie în cadrul arhitecturii instituționale ce vizează asigurarea faptului că politica, legislația și standardele în materie de accesibilitate sunt reflectate în mod corespunzător în pregătirea și implementarea programelor.</p> <p>Prin colaborarea cu ANPDPD, Consiliul de Monitorizare, rețeaua punctelor de contact, CNCD, Avocatul Poporului etc., reprezentanții PCPD vor putea prezenta în cadrul reuniunilor CM situațiile de neconformitate privind CFO4, înregistrate la nivelul autorităților naționale și/sau înaintate COM, sesizările soluționate, precum și propunerile de remediere înaintate spre examinare. PCPD va urmări implementarea măsurilor adoptate și va comunica, după caz, COM remediarea situațiilor semnalate.</p>

5. Autorități responsabile de programe

Tabelul 13: Autorități responsabile de programe			
Autorități responsabile de programe	Numele instituției [500]	Numele de contact [200]	E-mail [200]
Autoritatea de management	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Direcția Generală Pescuit-Autoritatea de Management pentru POPAM	Gheorghe Ștefan	pescuit@madr.ro
Autoritatea de audit	Autoritatea de Audit de pe lângă Curtea de Conturi a României	Răzvan Ifrim	autoritateadeaudit@rcc.ro
Organismul care primește plăți din partea Comisiei	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Direcția Generală Buget Finanțe și Fonduri Europene	Mihail Spătărelu Puținței	pescuit@madr.ro

6. Parteneriat

Trimitere: articolul 17 alineatul (3) litera (g)*

În vederea elaborării proiectului de PAP a fost constituit Grupul de Lucru Consultativ (GLC), coordonat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Direcția Generală Pescuit – Autoritatea de Management pentru Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime (DGP-AM POPAM).

Scopul GLC este de a asigura dezbaterile parteneriale privind stabilirea și ierarhizarea intervențiilor cuprinse în PAP, în acord cu obiectivele politicilor UE și naționale în perioada 2021-2027 și cu principiile orizontale privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, nediscriminarea și dezvoltarea durabilă.

GLC are în componența sa reprezentanți ai instituțiilor publice centrale cu atribuții care vizează sectorul de pescuit și acvacultură, ai structurilor asociative ale producătorilor din sectorul pescăresc, ai institutelor de cercetare relevante pentru sectorul pescăresc, ai organizațiilor neguvernamentale din domeniul social și al protecției mediului cu activitate legată de sectorul pescăresc și reprezentanți ai FLAG-urilor. Stabilirea componenței a respectat prevederile Codului european de conduită referitor la parteneriat, în cadrul fondurilor structurale și de investiții europene, instituit prin Regulamentul (UE) nr. 240/2014.

Prima reuniune a GLC a avut loc în data de 18.11.2019, la sediul MADR, pentru a stabili aspectele de organizare și funcționare a grupului și pentru a iniția procesul de consultare cu privire la elaborarea PAP. A fost prezentată propunerea de Regulament privind FEAMPA, șablonul de program și o variantă

preliminară a analizei SWOT. Observațiile și propunerile membrilor GLC au fost comunicate pe cale electronică și preluate, după caz, în versiunea preliminară a analizei SWOT.

Pentru a asigura o prezentare și consultare cât mai largă privind PAP, în perioada februarie-martie 2020, autoritatea de management a organizat în teritoriu o serie de reuniuni cu persoane interesate de sectorul pescăresc: pescari, acvacultori, procesatori, reprezentanți ai unităților administrativ-teritoriale, ai institutelor de cercetare și de învățământ superior, ai organizațiilor non-guvernamentale și consultanți. În cadrul acestor evenimente au fost prezentate propunerea de regulament și modul în care autoritatea de management organizează elaborarea propunerii de PAP și au avut loc consultări cu participanții cu privire la necesitățile pe care consideră că acest program ar trebui să le abordeze. Detalii despre componența GLC, desfășurarea reuniunilor și rezultatele acestora se găsesc pe situl www.ampeste.ro.

După izbucnirea epidemiei de Covid-19, implicarea partenerilor sectoriali în elaborarea proiectului de PAP s-a desfășurat preponderent pe cale electronică, în special prin corespondență scrisă și desfășurarea de întâlniri în sistem de videoconferință. Activitatea GLC poate fi consultată pe situl www.ampeste.ro.

În vederea implementării programului, Comitetul de Monitorizare al PAP (CMPAP) se constituie și funcționează potrivit prevederilor art. 38-40 din RDC. În afara activității CMPAP, partenerii interesați de sectorul pescăresc sunt consultați în cadrul procesului de elaborare a ghidurilor solicitantului și în cadrul evenimentelor de promovare a PAP.

7. Comunicare și vizibilitate

Trimitere: articolul 17 alineatul (3) litera (i) și articolul 42 [articolul 43, n.r.] alineatul (2) din RDC*

Scopul activităților privind comunicarea și vizibilitatea PAP este informarea publicului și a părților interesate cu privire la obiectivele și oportunitățile de finanțare, rolul și contribuția FEAMPA și impactul proiectelor PAP.

Obiective specifice:

- creșterea vizibilității contribuției FEAMPA la nivelul publicului larg;
- revitalizarea interesului unor categorii specifice de public privind PAP, în special al pescarilor din micul pescuit costier;
- apropierea de potențialii beneficiari, de beneficiari și de publicul larg;
- consolidarea parteneriatelor cu autorități publice, unitățile administrative locale, actori economico-sociali și ONG;
- creșterea nivelului de vizibilitate al PAP în mediul online (pentru asigurarea transparenței, publicarea informațiilor pe site-ului propriu, contact online cu toate categoriile de public prin intermediul rețelelor de socializare).

Direcții de acțiune:

- Organizare de evenimente de informare la nivel local (în special pentru pescari);
- Promovare prin folosirea abordării „povești de succes adaptate specificului local”;

- Dezvoltarea de parteneriate sinergice naționale, regionale, locale pentru informare, pentru efect multiplicator;
- Intensificarea vizibilității PAP în mediul online, prin media sociale.

Categoriile de public:

- publicul larg;
- beneficiarii POP/POPAM;
- noi potențiali beneficiari:
- organizații/asociații/federații profesionale din sectorul pescăresc;
- reprezentanți ai mediului academic universități, institute de cercetare;
- administrația publică locală și centrală;
- organizații internaționale din sectorul pescăresc sau din domenii conexe;
- Comisia Europeană;
- structuri implicate în implementarea FEAMPA: AM, FLAG-uri;
- alți factori interesați.

În contextul pandemiei de COVID 19, canalele de comunicare folosite cu precădere sunt: pagina web, newslettere, notificări periodice electronice și rețele de socializare. Pentru diseminarea informațiilor cât mai multor beneficiari/potențiali beneficiari, se utilizează instrumente clasice, precum: conferințe/comunicate de presă, participarea la târguri/expoziții de profil, acțiuni de informare la nivel local, radio, televiziune, elaborare și tipărire de materiale de informare/promoționale/publicitare, realizarea de cercetări/sondaje privind gradul de vizibilitate/conștientizare al PAP.

Bugetul pentru comunicare și vizibilitate provine din AT a PAP, în limita a 0,3% din totalul alocării programului.

Mesaje cheie: povară financiară mică, facilitarea accesării PAP, dezvoltarea comunităților locale, aportul investițiilor din PAP în viața oamenilor, lanțul scurt de aprovizionare, sezonabilitate și produse locale, prospețime și trasabilitate, promovarea economiei circulare, promovarea transformărilor economice inovatoare și inteligente, promovarea energiilor nepoluante și echilibrate, a investițiilor verzi și albastre, încurajarea pescarilor în a accesa PAP, creșterea producției în acvacultură și procesare, creșterea profitabilității operatorilor, conservarea biodiversității și protecția mediului, încurajarea consumului de produse pescărești, menținerea și crearea de locuri de muncă, în special în zonele pescărești și promovarea egalității de șanse.

În cadrul newsletter-ului și al materialelor de informare se includ mesaje/informări privind conștientizarea importanței protecției mediului, asigurarea durabilității și atingerea obiectivelor Pactului Verde:

- Sporirea nivelului de ambiție a nivelurilor țintă ale UE în materie de climă pentru 2030 și 2050;
- Încurajarea utilizării surselor de energie curată și sigură;
- Mobilizarea sectorului pescăresc pentru o economie curată și circulară;
- Construirea și/sau renovarea clădirilor într-un mod eficient din punct de vedere energetic și din punct de vedere al utilizării resurselor;

- „De la fermă la consumator,, „Din apă în farfurie”: aportul la dezvoltarea unui sistem alimentar echitabil, sănătos și ecologic – încurajarea consumului de pește și produse din pește;
- Conservarea și refacerea ecosistemelor și a biodiversității;
- Reducerea poluării la zero pentru un mediu fără substanțe toxice.

Indicatorii pentru monitorizare (nr.):

- Evenimente și acțiuni publice de informare online și offline;
- Participanți la evenimente și acțiuni publice;
- Parteneriate de informare sinergice și interinstituționale;
- Tipuri de materiale de informare elaborate;
- Materiale publicitare/promoționale produse;
- Solicitări primite online;
- Sondaje de opinie/cercetări sociale;
- Accesări -ale site-ului dedicat.

Comunicarea și vizibilitatea se adaptează la contextul epidemiologic astfel:

- intensificarea evenimentelor de informare și promovare online;
- intensificarea utilizării rețelelor sociale;
- organizarea de întâlniri directe, țintite, cu grupuri restrânse de potențiali beneficiari.

La nivelul autorității de management a fost desemnat un ofițer de comunicare.

8. Utilizarea de costuri unitare, sume forfetare, rate forfetare și finanțări nelegate de costuri

Tabelul 14: Utilizarea de costuri unitare, sume forfetare, rate forfetare și finanțări nelegate de costuri

Indicarea utilizării articolelor 88 și 89:	Prioritate nr.	Fond	Obiectiv specific FEPAM
Utilizarea rambursării cheltuielilor eligibile pe bază de costuri unitare, sume forfetare și rate forfetare în cadrul priorității în conformitate cu articolul 88 din RDC	Prioritatea 1	FEAM APA	
	Prioritatea 2		
	Prioritatea 3		
Utilizarea finanțărilor nelegate de costuri în conformitate cu articolul 89 din RDC	Prioritatea 1		
	Prioritatea 2		
	Prioritatea 3		
	AT		AT